

EuRégió West/Nyugat Pannónia

Jövőkép és Fejlesztési Stratégia

I. Kötet

2003. Október

K Ö S Z Ö N T Ó

Tizennégy éve szakadt át a Vasfüggöny,
Öt éve alakult meg az EuRégió West/Nyugat Pannónia,
Egy éve fogadtuk el az EuRégió közös jövőképeinek irányelveit, és
Mára elkészült az EuRégió részletes fejlesztési jövőképe és stratégiája.

Nagy öröm ez mindazoknak, akik évtizedeken keresztül személyükben és bátor személyes kapcsolataikban mentették át ennek a térségnek a lelkét jobb időkre – a megnyíló közös munkára. Ennek a térségnek a lelke, a kultúrák találkozásában, Közép-Európa lelke.

Az itt élő emberek tudják, hogy mai gondolataikkal és tetteikkel formálják jövőjüket. Aki itt él azt is tudja, hogy tetteivel nemcsak saját és közössége, hanem egész Európa jövőbeli sorsának formálója is egyben.

Ennek a tudata adhatja azt az elszánó hőt, ami leégeti rólunk meggyőződéseinket, a megkövült szokás-embert. Ez tehetett bennünket igazán szabaddá, nem is elsősorban térben, hanem szellemünkben. Nyitottá váltunk a váratlan találkozásokra, készek az egymás felé fordulásra. És sok munkával újra egyre inkább képesek is leszünk rá.

Ezért ez a közös jövőkép nem pusztán vágyálom. A részletes jövőképet formáló közös tervezői munka időszaka alatt is tucatnyi közös fejlesztés valósult meg az EuRégió területén – Interreg és Phare CBC forrásból, illetve számos esetben az érdekelt emberek, városok és megyék saját áldozatvállalásával. Számos térségi kezdeményezés indult Mosonmagyaróvár-Bruck, a Fertő-tó, Sopron-Kismarton, Szombathely-Felsőőr-Felsőpulya, Körmend-Güssing és Szentgotthárd-Heiligenkreutz közvetlen határtérségeiben.

Mellettük, az EuRégió szervezete éves munkatervének megfelelően dolgozik a közösen kitűzött célok megvalósításán. Ebben az évben, többek között, a Világörökség része lett a Fertő-tó és vidéke, megrendeztük az I. Pannon Gazdasági Napokat, megjelent az EuRégió háromnyelvű közös kiadványa és indulásra kész háromnyelvű honlapunk. Olvasható lett mindenki számára az EuRégió 2003. évi statisztikai adataira, és a részletes jövőkép kibontására véglegesítés alatt áll Nyugat-Pannónia gazdaságfejlesztési akcióterve, valamint Európában elsőként az EuRégió foglalkoztatási paktumának megvalósíthatósági tanulmánya.

Az elkészült részletes jövőkép és fejlesztési stratégia egy foglalatja az elmúlt tizennégy év közös munkájának. Háttérben mintegy 300 oldalas elemzés áll, soha nem volt 30 tematikus térinformatikai közös térkép – és ennél több is. Mutatja magunknak és mindenkinek, hogy nem feltartott kézzel, hanem újító kezdeményezésekkel, nemes vitában érlelt megállapodásokkal és egymást is segítő fejlesztésekkel, tudatosan várja ez a térség Magyarország EU csatlakozását, a Schengeni határok mielőbbi lebomlását.

A jövőkép és fejlesztési stratégia elsősorban fejlesztéspolitikai dokumentum, amely közvetlenül nem határoz meg finanszírozási döntéseket. Elsődleges feladata, hogy segítse és orientálja az EuRégió területén működő szervezeteket, keretet adjon projektjeik kidolgozásához és szakmai támogatást nyújtson fejlesztési döntéseik meghozatalához.

Kérjük, olvassák, használják az elkészült munkát, formáljuk közösen tovább Nyugat-Pannónia jövőjét!

Mi mindent megteszünk, hogy a Nyugat-Pannon EuRégió teret nyithasson
Burgenland, Nyugat-Dunántúl és szomszédaink közös
szabad szellemi életének,
kiegyensúlyozott társadalmi, politikai életének, és
az együttműködési hálózatokra épülő, egészséges gazdasági életének.

Ezáltal válhat Nyugat-Pannónia valóban egy új Közép-Európa kezdeményező régiójává.

Sárvár, 2003. október 16.

Kiss Bódog Zoltán
elnök
Zala megye

Markó Péter
elnök
Vas megye

Hans Niessl
elnök
Burgenland

Szakács Imre
elnök
Győr-Moson-Sopron
megye

Az EuRégiónak jövőképe és fejlesztési stratégiai dokumentum három részre tagolódik:

- I. kötet: Rövid változat
- II. kötet: Háttéranyagok
- III. kötet: Tematikus térképek

A dokumentumok a következő honlapcímeken elérhetőek és letölthetőek:

www.euregio.hu/jovokep1.zip
www.euregio.hu/jovokep2.zip
www.euregio.hu/jovokep-terkepek.zip

AZ I. KÖTET TARTALOMJEGYZÉKE

I. A stratégia céljainak és készítésének összefoglalása.....	7
II. Az EuRégió helyzetelemzése.....	9
II.1. Az EuRégió története	9
II.2. Az EuRégió jelene.....	10
II.3. Domborzat és mezőgazdaság.....	11
II.4. Közlekedés	13
II.5. Gazdaság	14
II.6. Környezet.....	15
II.7. Turizmus	16
II.8. Oktatás és Ifjúság	18
II.9. Biztonság és katasztrófavédelem	18
III. Az együttműködéshez vezető út mérföldkövei.....	19
IV. Az EuRégió szervezetrendszere	22
IV.1. EuRégió Tanácsa.....	23
IV.2. Az EuRégió Elnöksége.....	23
IV.3. Munkacsoportok	23
IV.4. Az EuRégió Titkársága.....	24
V. EuRégió projektjavaslatok, kezdeményezések	25
V.1. TERÜLETRENDEZÉS, TERÜLETFEJLESZTÉS, KÖZLEKEDÉS ÉS INFORMÁCIÓ MUNKACSOPORT	27
V.2. GAZDASÁG MUNKACSOPORT.....	37
V.3. TURIZMUS, KULTÚRA ÉS KÖZÖS KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG..... MUNKACSOPORT	40
V.4. TERMÉSZET-, KÖRNYEZET- ÉS VÍZVÉDELEM MUNKACSOPORT.....	45
V.5. FOGLALKOZTATÁS MUNKACSOPORT.....	50
V.6. KÉPZÉS ÉS IFJÚSÁG MUNKACSOPORT	54
V.7. EGÉSZSÉG- ÉS SZOCIÁLIS ÜGYEK MUNKACSOPORT.....	57
V.8. KÖZBIZTONSÁG ÉS KATASZTRÓFAVÉDELEM MUNKACSOPORT.....	62
V.9. További Eurégió kezdeményezések.....	64
V.9.1. Területrendezés, Területfejlesztés, Közlekedés-és információ	65
V.9.2. Gazdaság	65

V.9.3. Turizmus, kultúra és közös kultúrörökség	66
V.9.4. Természet-, környezet- és vízvédelem	66
V.9.6. Egészségügy és szociális ügyek	67
V.9.7. Közös biztonság- és katasztrófavédelem.....	67
VI. Az EuRégio jövője.....	68
<i>VI.1. Az EuRégio jövőbe mutató területei</i>	<i>69</i>
VII. A jövőkép és az EuRégiós fejlesztések alapelvei.....	70
<i>VII.1. Az EuRégio sajátosságai és erősségei.....</i>	<i>72</i>
<i>VII.2. Jövőbeni Fejlesztési Lehetőségek.....</i>	<i>74</i>
<i>VII.3. Az EUrégio szükséges soronkövetkező fejlesztési lépései.....</i>	<i>81</i>
VIII. Finanszírozási lehetőségek	83
<i>VIII.1. Phare források</i>	<i>83</i>
<i>VIII.2. Interreg források.....</i>	<i>85</i>
IX. A projektben közreműködő szakértők	87

I. A STRATÉGIA CÉLJAINAK ÉS KÉSZÍTÉSÉNEK ÖSSZEFOGLALÁSA

Jelen dokumentum célja, hogy a West/Nyugat-Pannon EuRégión Elnöksége, Tanácsa és munkacsoportjai, a Burgenlandi Tartományi Kormány, Győr-Moson-Sopron, Vas és Zala Megyék, valamint a Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács összehangolt munkája számára segítséget nyújtson. Ezért az EuRégión közép-távú fejlesztési elképzelései az EuRégión munkacsoportjai tevékenységi köréhez illeszkedően, a munkacsoportok tevékenységei és javaslatai alapján kerültek rendszerezésre. A tervezési munka módszertanából és céljából, valamint az érintett témaköröket érintően az eddigi együttműködések mértékéből adódóan egyes munkacsoportokhoz tartozó fejezetek és javaslatok részletesebb kidolgozottságúak, mások átfogóbb jellegűek.

Alapvető célkitűzés, hogy a nyolc elkülönített tématerületre kidolgozott fejlesztési javaslatok közül minél több kulcsfontosságú projekt megvalósulhasson, elsősorban az Interreg forrásainak igénybevételeivel. A projektek előkészítése és megvalósítása során a munkacsoportok keretében megvalósuló közös gondolkodás célja, hogy az érintett térségben természetszerűen jelenlévő versengés és az együttműködés harmóniáját megteremtse.

A dokumentum összegzi a munkacsoportokban és a tervezésben résztvevő szakértők által kiemelten fontosnak ítélt adottságokat és fejlesztési lehetőségeket. Ezáltal egyúttal célja, hogy segítséget nyújtson az interregionális fejlesztések elősegítésébe újonnan bekapcsolódó szakértők és lehetséges projektgazdák számára is a továbbiakban.

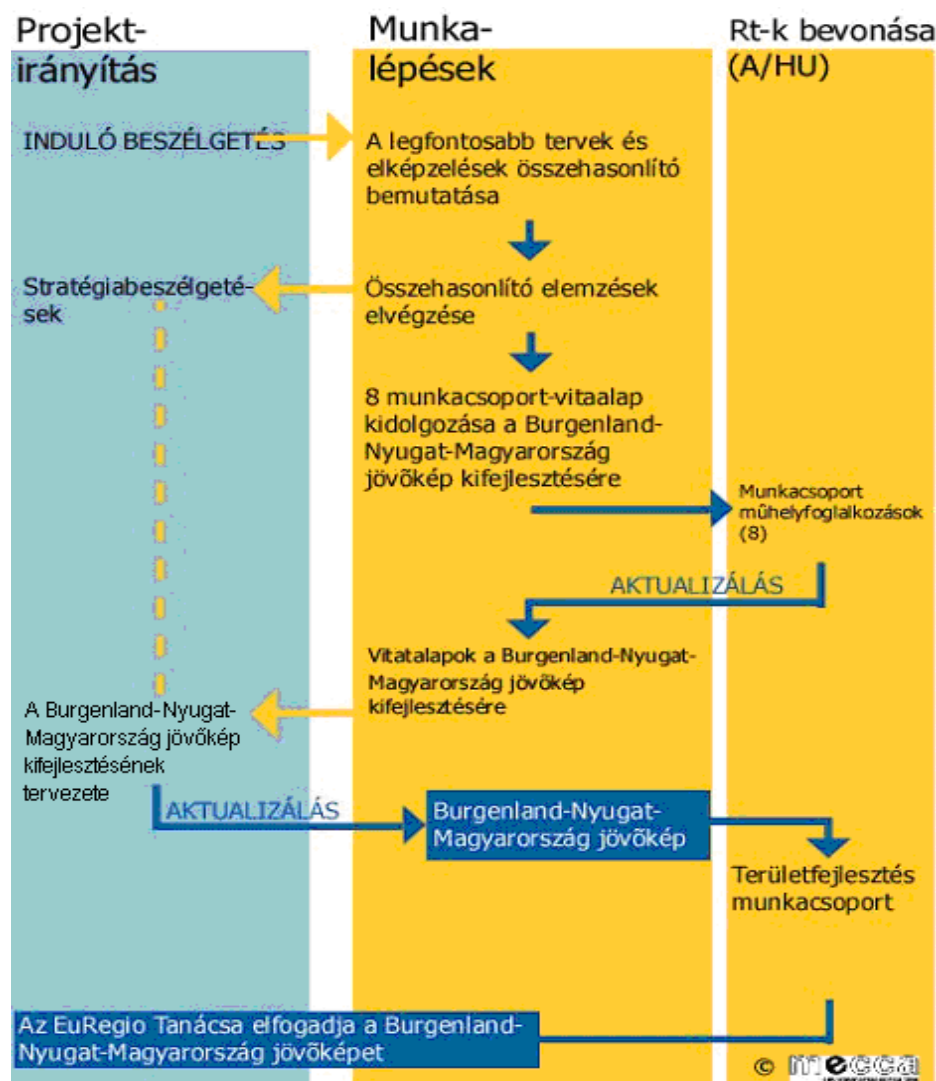
A dokumentumnak nem célja, hogy megismételje mindazon fejlesztési elképzeléseket, melyeket Burgenland a Strukturális Alapokból tervez megvalósítani (lásd Burgenland Tartományi Fejlesztési Program) illetve a Nyugat-dunántúli Régió a csatlakozást követően szintén a Strukturális Alapok támogatásával tervez megvalósítani (lásd Nyugat-dunántúli Régió Területfejlesztési Programja és Magyarország Nemzeti Fejlesztési Terve). Ezt figyelembe véve természetesen számos projektjavaslatat esetében lehetséges, hogy az Interreg forráson túl a megvalósítás Strukturális Alapokból is lehetségessé válik a későbbiekben, ezért az érintett döntéshozó szervezetek forráskoordinációs tevékenysége meghatározó fontosságú lesz a 2004-2006. időszakban.

A megfogalmazott fejlesztési javaslatok és igények, illetve az EuRégión Jövőképe ambiciózus, de realista szemléletű. A keretfeltételek aktuális elemzéséből kiindulva kerültek azok a jövőbeni lehetőségek kidolgozásra, amelyekkel a térség nemzetközi elismerést szerezhet. Az EuRégión Pannonia jövőképe dinamikus, nyitott a jövőbeni változásokra, valamint a regionális szereplők intenzív tárgyalásainak olyan köztes eredménye, amelyet folyamatosan végeztek és végeznek. A dokumentum szerkezeti felépítése remélhetőleg jól szolgálja a további felhasználás céljait.

Két kötetből áll, az első kötet az EuRégión intézményrendszerének bemutatását, a nyolc munkacsoport tevékenységi köréhez tartozó konkrét fejlesztési javaslatokat, valamint a projektek lehetséges finanszírozását tartalmazza. A 2. kötet mindazon helyzetleírásokat és a kapcsolódó információkat tartalmazza, melyek a tervezés során az egyes munkacsoportok és a bevont szakértők által kerültek kidolgozásra. Ilyen módon az első kötet tulajdonképpen a 2. kötet rövid, szerkesztett és a javaslatokra koncentráló kivonata, egyfajta „akcióterv” a

munkacsoportok és a döntéshozók számára. A stratégia III. kötete tartalmazza az EuRégio tematikus térképeinek gyűjteményét.

1. ábra Jövőkép kidolgozása – Munkafolyamat lefolyása

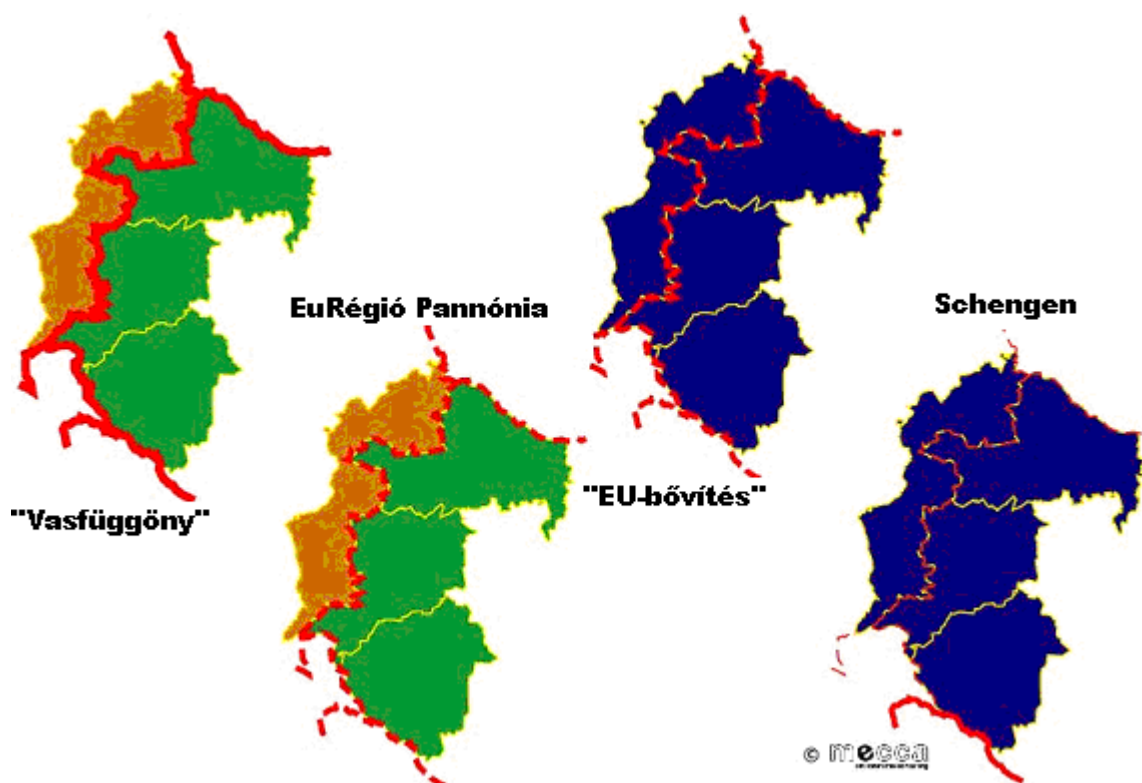

II. AZ EURÉGIÓ HELYZETELEMZÉSE

II.1. AZ EURÉGIÓ TÖRTÉNETE

Már a 80-as években léteztek keretprogramok Burgenland tartomány és Győr-Moson-Sopron valamint Vas megye közt. Jelentős mérföldkövet az 1992-ben megalakult Határmenti Regionális Tanács jelentett. Az EuRégió 1998-ban, határon átnyúló problémák megoldására létrehozott érdekképviselői szervezetként jött létre. 1999-ben új taggal bővült az EuRégió, Zala megye teljes jogú tagként csatlakozott. Az EuRégió Tanácsa a négy partner 40 delegált képviselőjéből áll, míg az Elnökség a négy partner politikai csúcsszerve. Az Elnökség feladata az EuRégió fejlesztési stratégiájának, valamint középtávú céljainak meghatározása. A konkrét munka a nyolc munkacsoportban folyik. Minden partner saját titkársága által koordinálja két-két munkacsoport tevékenységét. A partnerek feladata a közös érdekek határon átnyúló összehangolása. 2002-ben a Burgenlandi Tartományi Parlament valamint a Nyugat-Dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács ill. az EuRégió elnöksége közös döntést hozott jelen stratégiaterv kidolgozásáról.

2. ábra Európa egybeolvadása a Pannónia EuRégióban

Forrás: saját ábrázolás

II.2. AZ EURÉGIÓ JELENE

3. ábra Az EuRégió lakossága

Lakosság	EuRégió	Burgenland	Nyugat-Dunántúl
összesen	1 277 802	277 569	1 000 233
ebből: férfi	617 532	135 357	482 175
nő	660 270	142 212	518 058
Az Eurégió lakosságának összetétele	100,0%	21,7%	78,3%
Lakos/km ²	84	70	89

Forrás: Az EuRégió számokban 2003

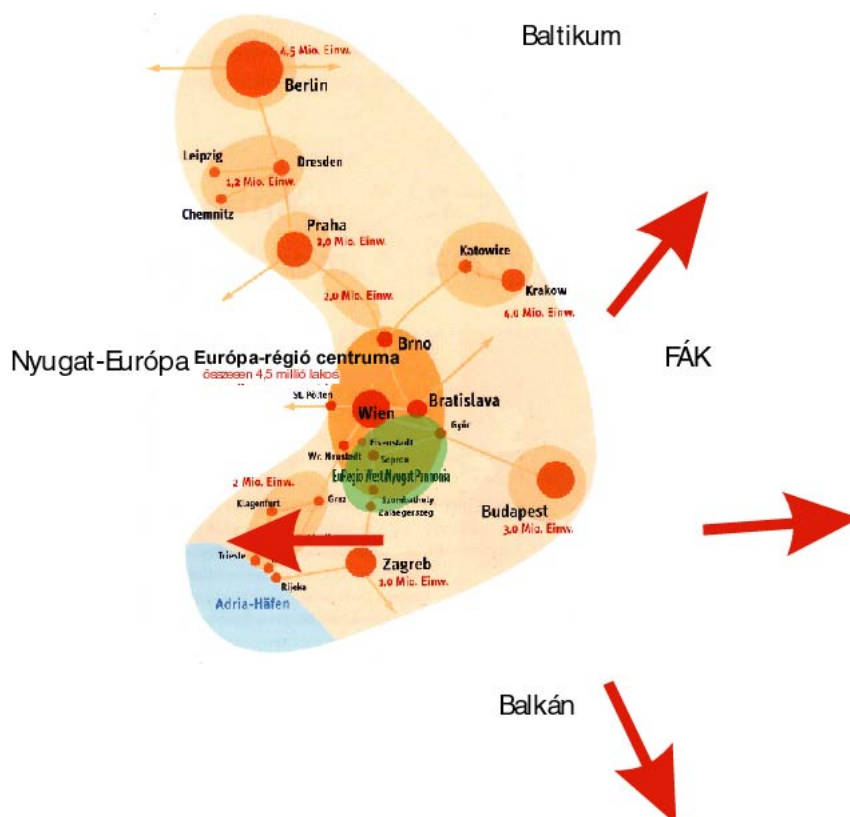
4. ábra Nyelvek az EuRégióban

Nyelvek	EuRégió	Burgenland	Nyugat-Dunántúl
magyar	1 005 410	6 641	998 769
német	420 617	273 708	146 909
horvát	29 979	16 283	13 696
egyéb	32 777	12 187	20 590

Forrás: Eurégió számokban, statisztikai kiadvány 2003

Az EuRégió West/Nyugat Pannónia Közép-Európa szívében fekszik. Burgenland, valamint a három magyar megye alkotta Nyugat-dunántúli Régió - Győr-Moson-Sopron, Vas és Zala megyék, melyek területe Szlovákiával, Szlovéniával és Horvátországgal határos. 1,3 millió ember otthona e régió (a lakosság kb 20% él Burgenland területén) akik mindenekelőtt magyarul, németül és horvátul beszélnek, de egy részük szlovákul, szlovénül illetve cigány nyelven. A régió Kelet és Nyugat kapuja, fekvéséből adódóan a gazdasági együttműködések ösztönző szerepében tevékenykedik. Nem csak azért, mert itt a multikulturális szemlélet és a nyitottság már régóta beágyazódott. Ellentétben más határmenti régiókkal, itt a szomszédok közötti bizalmatlanság és a történelmi nézeteltérésekből fakadó ellentét ritka jelenség, a térséget sokkal inkább még a tilalmat jelentő Vasfüggöny idejében is az intenzív határon átnyúló együttműködés jellemezte.

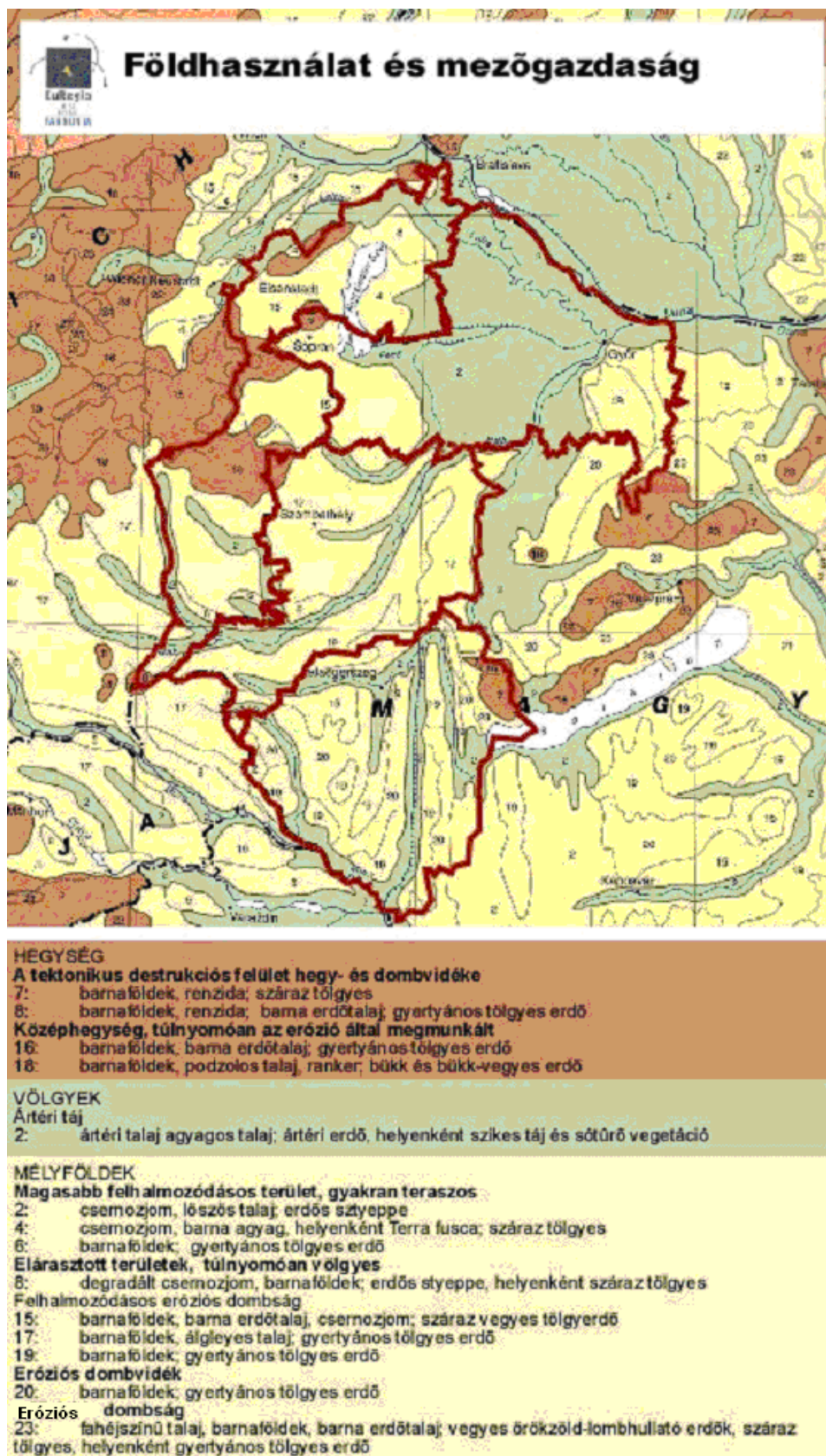
5. ábra Közép-Európa-Régió

II.3. DOMBORZAT ÉS MEZŐGAZDASÁG

Az EuRégió a Keleti-Alpok és a Pannon-medence között fekszik. Beágyazódott fekvésének köszönhetően sokszínű tájegység, Közép-Európa legrégebb óta megművelt földterületeivel. A természeti gazdagság a védett területek (természeti- és tájvédelmi területek, natúr- és nemzeti parkok, tavak és folyami tájak, dombvidékek) magas számában is megmutatkozik. Az EuRégió a maga 400 km² kiterjedésű - a Fertő-tót körülölelő - területével biztonságosan nevezhető az UNESCO – Világörökség egyik „ékkövének”. Ezen nemzetközileg elismerő cím birtoklásának vágyálma csak egy osztrák-magyar közös fellépés követően, 2001- ben válhatott valóra. A nemzeti park és a térség borainak bemutatása köré szervezett programok több ezer látogatót vonzanak ide. A kellemes pannon klíma, sok napfény és viszonylag magas hőmérsékleti átlag kedvez a mezőgazdaságnak úgy, mint a turizmusnak. A mezőgazdasági szempontból hasznos területek aránya északon a magasabb, a legtöbb erdős terület az EuRégió déli részén található.

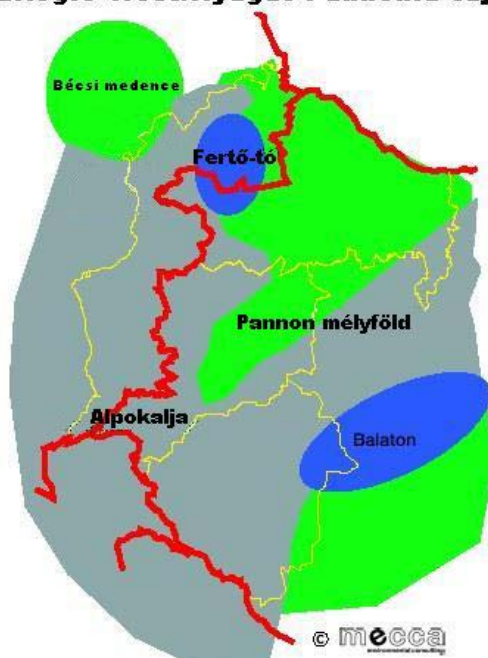
6. ábra Az EuRégión West/Nyugat Pannónia agrárregiói

Forrás: Kelet- és Dél-Kelet-Európa térképe, Ausztriai Kelet- és Dél-Kelet-Európai Intézet, Bécs 1996; saját feldolgozás

7. ábra Az EuRégió West/Nyugat Pannónia tájegységei

Az EuRegio West/Nyugat Pannónia tájegységei

II.4. KÖZLEKEDÉS

Az EuRégió egy, a három központi város - Bécs, Győr és Pozsony - által határolt háromszögben fekszik. Ez a terület Európa egyik fejlődő pólusa, amely ugyanakkor gazdasága további fejlesztéséhez a nemzetközi közlekedési hálózatokhoz való gyors rákapcsolódást is igényli. Az EuRégió szívügyének tekinti egy Észak-Déli-közlekedési tengely létrejöttét, amely a Baltikumot az Adriával kötné össze. Az EuRégió egyes területei közlekedési szempontból eltérő szintet mutatnak. Amíg a Bécs központi terület, Észak-Burgenland és Győr-Moson-Sopron megye nagy kapacitású és magas színvonalú úthálózattal rendelkezik, (A2, A3, A4, S4 és S31) addig mindenekelőtt a déli területeken elérhetőségi nehézségek mutatkoznak, ezek felszámolására egyidejűleg komoly törekvések vannak. Ezen fejlesztési szándék eredménye lehet a B63 vagy a fürstenfeldi gyorsforgalmi út kiépítése. Kiépítésre kerülhet továbbá az A6 kittseei elkerülő szakasz, az A3 meghosszabbításra Sopronig illetve az E84 Sárvárig, valamint az E65 Hegyeshalomtól Csornán keresztül Szombathelyig. A B65 a tervek szerint négysávosra szélesedik majd és a budapesti autópályában (M8) végződik.

A vasúti közlekedés területén hasonló a helyzet. Sopron már most részét képezi a Keleti Régió Közlekedési hálózatának (VOR); a régió északi része is jól elérhető, másrésről jónéhány, a második világháború után „megcsonkított”, határt átszelő vasúti sín pár máig nem került újra lefektetésre. Azt, hogy ez másképp is lehetne, azt a mára már 10 éve működő

GYSEV-Ebenfurt Vasúti RT sikeres tevékenysége is bizonyítja. Stratégiai szempontból kiemelkedően fontos projektnek számít a Bécs – schwechati reptér – Bécs – Wampersdorf

(EWIWA) nagyteljesítményű vasúti szakasz kiépítése és a Wampersdorf – Eisenstadt – Sopron (EWESO) vasúti szakasz Szombathelyig történő továbbfejlesztése (csatlakozás a Graz – Budapest összeköttetéshez). Ezzel Eisenstadt valamint a két Nyugat-Pannon centrum – Szombathely és Sopron - közvetlen összeköttetése lenne biztosított a bécsi reptérrel.

Az EuRégio európai közlekedési folyosók metszéspontjában fekszik, melyek a régió gazdaságának szempontjából nagy jelentőséggel bírnak. A IV, V és VII-es közlekedési folyosóknak az európai TINA-hálózatba történő bekapcsolásának kérése magyar részről beadásra került. A Neusiedler See-Fertő-régióban az elkövetkezendő években egy európai szintű projektkezdemenyezés valósulhat meg, melynek célja az érzékeny területek közlekedési megoldása irányvonalainak kijelölése. Ezen projekt keretében egy olyan modell kerülhet kidolgozásra, amely az ilyen típusú érzékeny területek közlekedését hivatott oly módon rendezni, hogy a környezet közben ne károsodjon.

II.5. GAZDASÁG

Az EuRégióban a gazdaság dinamikus fejlődése figyelhető meg. A földrajzi szempontból kedvező adottságokkal rendelkező Kelet – Nyugat közt fekvő térség, valamint az 560.000 szakmailag magasan képzett munkavállaló jelenléte tette lehetővé olyan sikeres projektek megvalósítását, mint a Pannon Autóipari Klaszter vagy a Heiligenkreuz – Szentgotthárd határon átnyúló Ipari Park.

8. ábra Gazdasági mutatók az EuRégióban

Bruttó regionális termék lakosonként a jelenlegi árakon	Burgenland	Nyugat-Dunántúll
euro	16 400	5 644
nemzeti = 100	64	114
Brutto regionális termék munkavállalónként a jelenlegi árakon		
ieuro	48 900	13 268
nemzeti = 100	87	101
Brutto hazai termék (GDP) lakosonként vásárlóerői paritáson (Eurostat)		
EU15 = 100	73	58

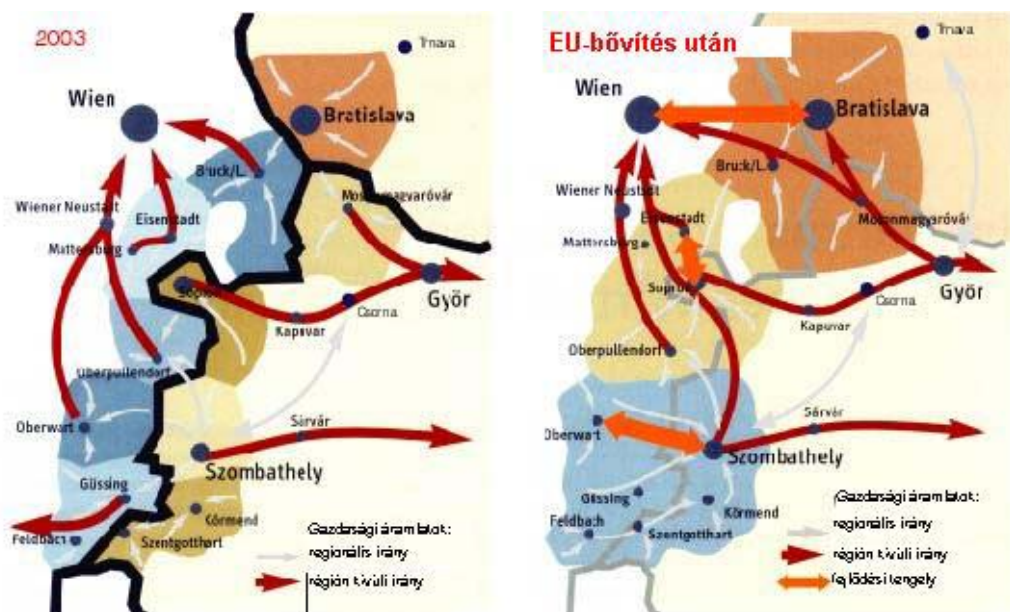
Forrás: Az EuRégio számokban 2003

A burgenlandi termelői szektort a kis- és középvállalkozások jelenléte jellemzi, míg Nyugat-Magyarországon – Magyarország egyik legfejlettebb területén – nagyméretű export-orientáció figyelhető meg. A vásárlóerő mértékét összehasonlítva megállapítható, hogy Burgenlandban az EU-tagországok átlagos bruttó belföldi értékének az 73%-a, míg Nyugat-Dunántúlon ugyanez 58%.

A Pannon Gazdasági Kezdeményezés közvetlenül az EuRégio 42.000 vállalkozását célozza meg és a különböző ágazati klaszterek fejlesztését támogatja pl. amelyek az autóipar, az elektronika, a faipar, a termálturizmus és a gyümölcsfeldolgozás területén működnek.

Az EuRégióban az együttműködések felkokoizódása következtében az egy főre eső jövedelem és a foglalkoztatottak száma a határ mindkét oldalán megnövekedett. Míg a Nyugat-Dunántúlon az ipar a domináns tényező és a szolgáltatások területén mutatkozik inkább lemaradás, addig Burgenlandban mindeneelőtt a szolgáltatások, a fa-, fém- és építőipar területén növekedett meg a foglalkoztatottak száma.

9. ábra Határközeli települések újraorientációja az EuRégió West/Nyugat Pannóniában

Forrás: SUSTRAIN

II.6. KÖRNYEZET

A „megújuló energiák” témája az EuRégióban különös figyelemben részesül. Európai szintű a közszegi kutatóközpont, de a megyékben is megvalósult számos fejlesztés: pl. szélenergia – Mosonszolnok (Győr-Moson-Sopron), biomassza - Körmend (Vas) illetve Pusztamagyaród (Zala) vagy a termálenergiával kapcsolatos projekt Bajcsán (Zala). Ezzel az előfeltétellel biztosított az EuRégió számára ahhoz, hogy a “megújuló energiák” területén példaképpé váljon a többi régió számára.

Az EuRégió több területe természetvédelmi területnek minősül.

A környezetvédelem területén a határon átnyúló együttműködésnek többéves tradíciója van. Jó példa erre a Geschriebenstein – Irottkő illetve a Raab-Örség- Gorickó natúrparkokban fellelhető, határokat átszelő kerékpár- és kijelölt turistaútvonalak kiterjedt hálózata.

II.7. TURIZMUS

A termálturizmus sok vendéget idevonz az Eurégióba. A határ mindkét oldalán több termálrégió működik jól kiépített gyógyfürdőkkel. Steiermarkkal és Szlovéniával együtt a térség Európaszerte egyedülálló termálrégiót képez, virágzó turizmussal és befektetésre alkalmas telephelyekkel, a határon átnyúló lehetőségek azonban még messze nincsenek teljesen kiaknázva. Egyéb más szegmensek, mint a kerékpár- és természeti turizmus, történelem (kastélyok és arborétumok) valamint a számos rendezvény és fesztivál szintén sok látogatót vonzanak a határ mindkét oldalán. A Nyugat-Magyarországra irányuló bevásárlóturizmus jelentősége időközben háttérbe szorult, helyét az egészségturizmus vette át.

10. ábra Statisztikai alapadatok a „Turizmus” témához

Idegenforgalom 2001							
Megnevezés		Euregio Nyugat- Pannónia	Burgen- land	Nyugat- Dunántúl	ebből megye		
					Győr- Moson- Sopron	Vas	Zala
Egységek							
Összesen		9 263	1 204	8 059	743	150	6 228
Szálloda, panzió		585	356	229	153	108	141
Ebből:	****(*)	53	35	18	5	4	9
	***	192	112	80	31	18	31
	()	340	209	131	19	86	26
Magánszálláshelyek		8 134	469	7 665	547	1 111	6 007
Kemping		76	16	60	17	19	24
Egyéb		468	363	105	26	23	56
Ágyak							
Összesen (kemping nélkül)		91 513	21 700	69 813	13 483	8 580	46 262
Szálloda, panzió		34 854	13 077	21 777	7 569	6 181	12 160
ebből:	****(*)	9 164	4 193	4 971	491	760	3 720
	***	13 404	4 307	9 097	3 525	1 354	4 218
	()	12 286	4 577	7 709	1 226	4 067	2 416
Magánszálláshelyek		42 527	3 632	38 895	2 785	5 621	30 489
Kemping		30 035	14 804	15 231	3 230	3 658	8 343
Egyéb		14 132	4 991	9 141	3 129	2 399	3 613
Vendégek száma:		1 644 010	620 592	1 023 418	391 335	215 493	416 590
ebből: külföldi		612 271	130 663	481 608	164 744	89 709	227 155
Éjszakázás		6 452 656	2 440 386	4 012 270	976 917	849 225	2 186 128
ebből:		3 027 025	630 486	2 396 539	326 483	518 937	1 551 119
Ágyak száma 1000 lakosonként (kemping nélkül)		71	78	70	31	32	154
Ágyak kihasználtsága (kemping nélkül) (%)		0,0	0,0	0,0	21,0	35,3	39,6
Ebből külföldiek (%)		46,9	25,8	59,7	33,4	61,1	71,0

Idegenforgalom 2001				(folytatás)			
Megnevezés	Euregio Nyugat- Pannóni a	Burgen -land	Nyugat- Dunántúl	ebből megye			
				Győr- Moson- Sopron	Vas	Zala	
Vendégéjszakák száma főbb országoként ^{a)}							
Összesen	5 840 129	2 440 386	3 399 743	829 726	849 225	1 720 792	
Ausztria	2 186 350	1 809 900	376 450	39 665	130 374	206 411	
Magyarország	1 459 382	8 688	1 450 694	559 552	330 288	560 854	
USA	17 106	6 285	10 821	4 798	2 453	3 570	
Belgium, Luxemburg	14 830	2 590	12 240	5 661	1 765	4 814	
Nagy-Britannia	22 925	4 407	18 518	7 150	3 244	8 124	
Franciaország	16 745	3 051	13 694	5 923	3 087	4 684	
Hollandia	29 798	7 418	22 380	13 892	8 488	-	
Japán	5 188	1 071	4 117	2 394	484	1 239	
Jugoszláv Szövetségi Köztársaság	21 642	1 330	20 312	18 490	699	1 123	
Horvátország	7 670	1 480	6 190	1 149	1 258	3 783	
Szlovénia	6 906	1 333	5 573	958	794	3 821	
Németország	1 728 963	520 176	1 208 787	118 204	290 706	799 877	
Olaszország	36 107	9 466	26 641	8 921	7 900	9 820	
Svájc, Lichtenstein	103 952	32 340	71 612	4 331	30 423	36 858	
Svédország	7 260	1 279	5 981	1 858	821	3 302	
Csehország	28 994	3 828	25 166	1 948	15 111	8 107	
Szlovákia	8 257	2 400	5 857	1 428	2 349	2 080	
egyéb külföldi ország	138 054	23 344	114 710	33 404	18 981	62 325	
Átlagos tartózkodási idő, éjszaka							
Insgesamt	3,6	3,9	3,5	1,9	3,9	5,0	
magyar vendégek	2,5	2,4	2,5	1,9	2,6	3,2	
osztrák vendégek	3,7	3,7	4,0	2,6	4,3	4,9	
egyéb külföldi vendégek	5,1	4,9	5,2	1,9	6,5	-	
^{a)} A kereskedelmi szálláshelyeken							

Forrás: West/Nyugat Pannónia EuRégió

II.8. OKTATÁS ÉS IFJÚSÁG

Az oktatás területén mutatkozó sikeres együttműködés szintén az EuRégió sikertörténetének részét képezi. A határon átnyúló iskolák közötti együttműködés valamint a cserediák-programok ma már rendszeresek. A marzi népiskola és a soproni orsolyitaiskola vagy a kismartoni HTL és a kaposvári Eötvös Loránd Műszaki Szakközépiskola közötti interkulturális nyelvi- és kulturális programok, illetve a “100 szó 100 nap alatt” címet viselő rádióprogram emelhető ki példaként. A régió szakfőiskolái és egyetemei szintén évek óta nagy jelentőséget tulajdonítanak a nemzetközi együttműködésnek. Mindez azzal a céllal történik, hogy az EuRégió több mint 240.000 fiataljának vonzó lehetőségeket kínáljanak.

11. ábra Egyetemi és főiskolai központok az EuRégióban

II.9. BIZTONSÁG ÉS KATASZTRÓFAVÉDELME

Az EuRégiós együttműködés keretében, a határon átnyúló szomszédi segítség érdekében elkészült egy kétnyelvű bejelentőlap. Ezt a burgenlandi és a nyugat-dunántúli illetékes szervek többéves, a lakossági védelemre irányuló sikeres együttműködése valamint az ehhez kapcsolódó határon átnyúló logisztikai együttműködés tette lehetségessé. Szintén példaértékű a Pannon Tűzoltó Kompetenciaközpont Kismartonban, ahol a tűzoltókat közösen készítik fel egy esetleges válsághelyzetre, de úgyszintén közkedveltek határon átnyúló lakossági védelmi versenyek.

III. AZ EGYÜTTMŰKÖDÉSHEZ VEZETŐ ÚT MÉRFOLDKÖVEI

Pannónia sajátosságát az itt élő öt különböző népcsoport színessége adja: magyar, német, horvát, szlovén és roma népcsoportok élnek itt békében egymás mellett. Évszázadok óta multikulturális sokszínűség és nyitottság jellemzi az itt élő embereket. Az EuRégió területe történelmi szempontból nézve egy klasszikus határ menti térség története is lehetne a Kelet-és Nyugat kapujában. Egy régióé, amely sokszor és sokat volt kénytelen harcolni. A történelem során a rómaiak, hunok, vandálok, longobárdok, szlávok és avarok népcsoportjai mind átvonultak itt és sokféleségükkel rányomták bélyegüket a térségre.

A mai West/Nyugat-Pannon EuRégió térsége és a vele határos egykori megyék az osztrák-magyar kiegyezés után érték el együttműködésük tulajdonképpeni „virágkorát”. Az Osztrák-Magyar Monarchia bizonyos szempontokból a mai Európai Unió elődjének is tekinthető, hiszen egységes vám és szabványrendszer kötött össze számos nemzetiséget egységes közigazgatási, közlekedési rendszerrel. A Bécset körülvevő városok és falvak szoros gazdasági szimbiózist alkottak. A Monarchia központi funkcióit ellátó települések gazdasági virágkorukat élték, szorgos lakosságuk tisztes haszonra tett szert. A virágzó együttélésnek az I. világháború, illetve az azt követő Trianoni szerződés vetett véget. Ennek ellenére a térségben soha nem szakadt meg teljesen a kapcsolat a szomszédokkal, más hasonló, Európa akkori törésvonalain fekvő régiókkal ellentétben.

A mai Burgenland tartomány területét Trianon után 1921-ben Ausztriához csatolták, a népszavazáson Sopron város lakossága mégis úgy döntött, „hűségesen Magyarországon marad”. A kommunista rezsim hatalomra kerülésével Magyarország 1948-ban a kifeszített Vasfüggöny határai mögé rekedt. Mindezek ellenére a szomszéd térséggel való kapcsolat számai sosem szakadtak meg teljesen.

A térségi régiók kapcsolattartásának előmozdítása érdekében már a 80-as évek végén Burgenland tartomány és Vas, Zala és Győr-Moson-Sopron megyék erőfeszítéseket tettek; közös fellépéssel megszülettek az első együttműködési keretprogramok, melyek leginkább a „Gazdaság és Idegenforgalom, Közlekedés, Tudományok és Kutatás, Nevelés és Oktatás területeket” célozták meg.

Az együttműködés új lendületet kapott 1992-ben, amikor Burgenland tartomány, Győr-Moson-Sopron és Vas megye, valamint Szombathely, Győr és Sopron megyei jogú városok részvételével megalakult a Határmenti Regionális Tanács. Az új együttműködési fórum, amely hivatalosan az Európai Tanács határ menti önkormányzatai együttműködéséről szóló Európai Keretmegállapodás alapjain nyugszik, azzal a céllal alakult, hogy előteremtse az együttműködéshez szükséges konkrét eszközöket, kikövesse a kapcsolatok elmélyítéséhez vezető utat ezzel támogatva a jószomszédi partneri viszony erősítését.

12. ábra Az EuRégiónak helyzeti vázlatrajza

Forrás: EuRégiónak West/Nyugat Pannónia

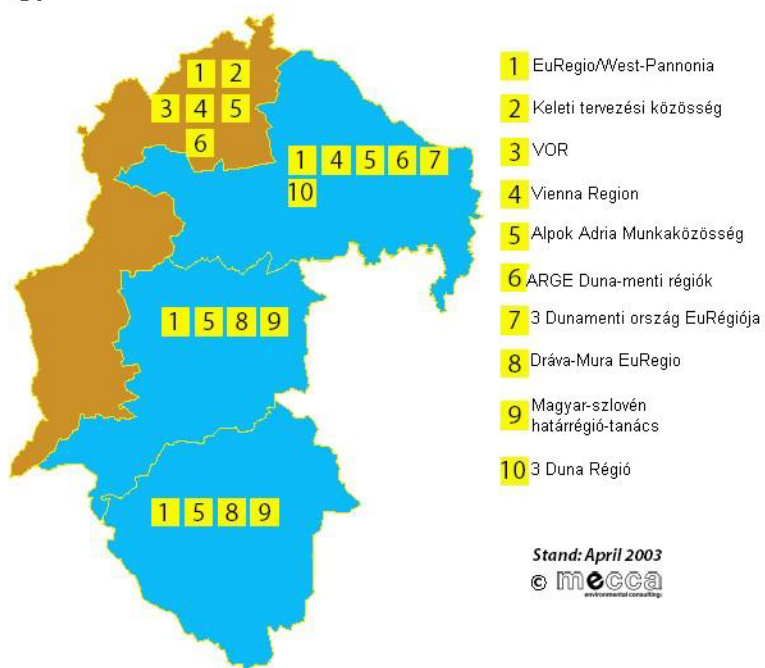
A közigazgatási határok témához kapcsolódó tematikus térképek „Közigazgatási határok”, a három megye és Burgenland tartomány és „Határmenti települések Ausztriában és Magyarországon” címmel kerültek kidolgozásra. A térképek az alábbi internetcímen érhetők el:
http://www.mecca-consulting.at/media/eurwnp/epan_karten.html

1998 októberében Burgenland tartomány valamint Győr-Ménfőcsanak és Vas megye közös szervezetet hívott életre a határ menti problémák megoldására és a közös kérdések megválaszolására. 1999-ben Zala megye új teljes jogú tagként csatlakozott az EuRégiónak. Az EuRégiónak West/Nyugat Pannónia megalapításával, Zala megye teljes integrálásával a Területfejlesztés és területrendezés, Infrastruktúra-és gazdaságfejlesztés, Környezet-és természetvédelem, Oktatás és szociális ellátás valamint a Kultúra területeken folytatódott tovább a közös térségfejlesztői munka. A cél a határon átnyúló kapcsolatok felerősítése, melyek konkrét projekt-együttműködésekben ölthetnek testet. A West/Nyugat Pannon EuRégiónak a négy partner által delegált 40 tagot számláló Tanács grémium vezeti. A szakmai munka a nyolc közös Munkacsoportban zajlik. Az EuRégiónak legfőbb döntéshozó grémiuma a négytagú Elnökség, a három megyei közgyűlés elnökének és Burgenland tartományi vezetőjének részvételével.

A West/Nyugat-Pannon EuRégiónak a fenti folyamat eredményeként immáron két teljes NUTS II régió területén működik

13. ábra Nemzetközi együttműködések

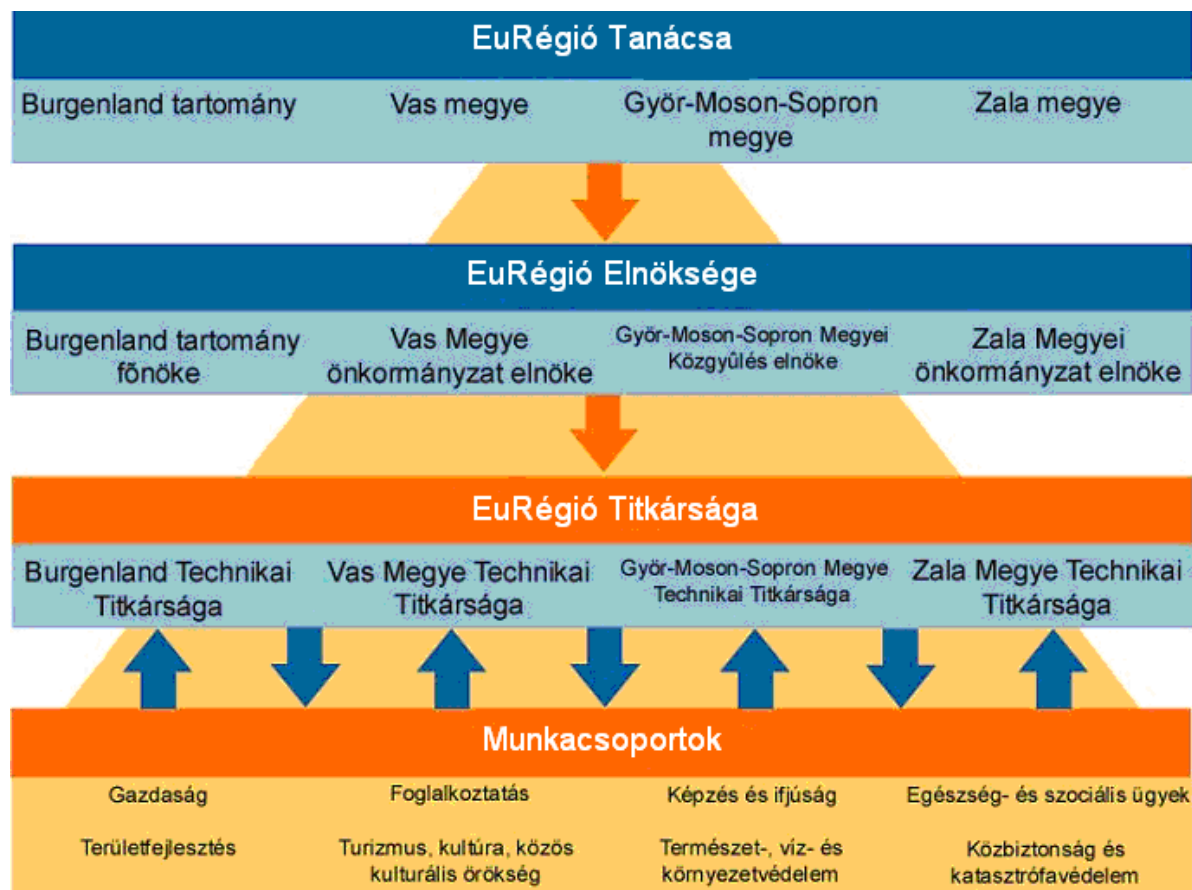
Tagság nemzetközi együttműködések esetén

IV. AZ EURÉGIÓ SZERVEZETRENDSZERE

Az EuRégió jelenlegi szervezetrendszerét a 40 fős Tanács, a szakmai munkavégzésnek teret adó nyolc vegyes munkacsoport, valamint az operatív munkavégzést irányító Elnökség jelenti. A szervezetrendszer működését Titkárság segíti.

14. ábra Az EuRégió fő szerkezeti felépítése

IV.1. EURÉGIÓ TANÁCSA

Az EuRégió Tanácsának elsődleges feladata a politikai és gazdasági keretfeltételek megteremtése, amelyek az egyes intézmények optimális működését biztosítani tudják. Ennek érdekében a négy partner által delegált összesen 40 képviselő nem csak a közös régió politikai irányvonalát határozza meg, hanem a fontos, a Régió egészét érintő keretfeltételekről – ideértve az anyagiakat is – dönt. Feladatai:

- Új partnerek felvétele
- A keretegyezmény megváltoztatása
- A Tanács és az Elnökség Működési Szabályzatának jóváhagyása és változtatása
- Az Elnökség kijelölése és megbízása
- A közös projektek megvitatása és ezekről döntés
- Beszámoló az Elnökség munkájáról
- Az EuRégió eszközeinek és finanszírozásának meghatározása, valamint a pénzügyi keret felosztása
- Munkacsoportok létrehozása és megszüntetése, összes kötelezettsége teljesítésének megítélése, valamint felszólítás az ezekről történő beszámolóra
- Döntés feloszlásról, a végelszámolás módjáról, valamint a tartozások kiegyenlítéséről
- Más, nemzetközi grémiumban való részvétel

IV.2. AZ EURÉGIÓ ELNÖKSÉGE

Ahhoz, hogy a fent említett rugalmasság a mindennapi munkavégzéskor is biztosítva legyen és a hirtelen hozott döntésekre gyorsan reagálni lehessen, létrejött az Elnökség, amely a négy partner régió legmagasabb politikai képviselőiből (tartományi kormányzó és a három megyei elnök) áll. E grémium feladata a Tanács ülései közti időszakban a közös projektekről és ezek finanszírozásáról való döntés. Feladatai:

- A Tanács döntéseinek végrehajtása
- Közös projektek szervezése, lebonyolítása és ellenőrzése
- Dönt olyan projektek előkészítéséről és lebonyolításáról, amelyek nem járnak anyagi kötelezettséggel
- Minden olyan ügyben dönt, amely nem tartozik a Tanács kizárólagos hatáskörébe
- Beszámol a Tanácsnak a tevékenységeiről
- A Titkárság Működési Szabályzatának jóváhagyása és változtatása

IV.3. MUNKACSOPORTOK

Az EuRégió szervezeti struktúráján belül a nyolc munkacsoport a kiemelt gazdasági és társadalompolitikai területen alakult meg. Feladatuk nem csupán a fejlődéshez szükséges előkészítő munka elvégzése, hanem aktív részvétel a jövőben a közös Európai Unió projektjeinek előkészítésénél és végrehajtásánál.

Burgenland és a 3 megye egyaránt két-két munkacsoport elnökségét látja el a következő nyolc munkacsoportban:

- Területrendezés, területfejlesztés, közlekedés és információ
- Gazdaság
- Turizmus, kultúra és közös kulturális örökség
- Természet-, környezet- és vízvédelem
- Foglalkoztatás
- Képzés és ifjúság
- Egészség és szociális ügyek
- Közbiztonság és katasztrófavédelem

IV.4. AZ EURÉGIÓ TITKÁRSÁGA

Az EuRégió legfontosabb koordinációs szerve a Titkárság. Négy titkárból áll, mely személyek a 3 megye és Burgenland jelölte ki. Feladatuk a folytonos kapcsolattartás által, a közös érdekek egyeztetésének biztosítása. A magyar oldali megyei titkárságok munkáját támogatja a Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség. Fő feladatok:

- Az Elnökség, a Tanács és a Munkacsoportok üléseinek szervezése és koordinálása
- Ülések jegyzőkönyvének elkészítése
- Munkacsoportok tevékenységének koordinálása
- Projektötletek megvalósításánál tanácsadás és felügyelet
- Más EuRégiókkal kialakított kapcsolat koordinálása
- Nyilvánossági munka

V. EURÉGIÓ PROJEKTJAVASLATOK, KEZDEMÉNYEZÉSEK

Az EuRégión belül az elmúlt öt évben számos kulcsprojekt előkészítése és végrehajtása kezdődött meg. Az EuRégión szinten legfontosabb kezdeményezéseket és azok előkészítettségét az alábbi táblázat foglalja össze, míg az egyes szakterületek kiemelkedő projektjeit a táblázatot követő munkacsoportonkénti leírás ismerteti.

15. ábra Az EuRégión vezérprojektjei

Projekt státusza		Eu-Régión bekapcsolás	
	Projektötlet	++	Projekt tulajdonos
	Folyamatban	+	EuRégión bekapcsolva
	lezárva		
KEZDEMÉNYEZÉS	JÖVŐTÉMA	PROJEKT	Státusz és EuRégión bekapcsolás
Térségrendezés, térségfejlesztés, közlekedés és információ	Európa szíve Berlin-Wien-Triest fejlesztési vonal	TEN/TINA újratárgyalás	+
		EWIWA/EWESO – a fejlesztés lehetséges észak-déli vasúti tengelye	¹ +
		A régió vasúti hozzákapsolása Pozsonyhoz (Eisenstadton keresztül)	+
		A3 Sopronig	+
		S31 Szombathelyig	+
		A6 Spange Kittsee – hozzákapsolása Pozsonyhoz	+
		Sustrain: országon túli közlekedéstervezés	+
		M7 Budapest – Adria	
		Az EUREGIO térségrendezési tervszerve	
	Együtt növekedni Regionális központok összekapsolása	„Észak-Déli gazdasági-közlekedési tengely” megépítése, közös lobby a nemzeti és európai szinteken	
		EWIWA/EWESO – észak-déli vasúti összeköttetés (Wien-Eisenstadt-Sopron-Szombathely)	+ +
		Wr. Neustadt – Sopron vasúti összeköttetés	+
		Graz- Oberwart - Szombathely vasúti összeköttetés	+
		Stájer Keleti vasút	+
		Az államhatárt metsző településközi utak újjáépítésének projektje	+
		Aspangi vasút	+

¹ Összeköttetés Szombathelyig: a nyomvonal kiválasztása még hátra van

		Sopron-Győr összeköttetés, vasúton és közúton	
		Szombathely – Zalaegerszeg – Nagykanizsa vonal, vasút és közút	
		Közlekedés-logisztika / csomópont-tervezet, pl.Jordes	
		Könnyű mobilitás a Fertő-tónál	+
		Határátlépő ÖV-tervezet	
		EuRégió-vonatok a határmenti városok összeköttetéséhez	
Térségrendezés, térségfejlesztés, közlekedés és információ		Különleges tarifatervezetek (különböző rugalmas árak)	
		Egy összehangolt közlekedési tervezet előkészítése (közút és vasút)	++
		Határmenti utak összekötése	++
		Az EUREGIO térségrendezési terveze	
	Reményágak	Segítségnyújtás a csoportképzésben az autóiipari beszállítók, fafeldolgozó ipar és az élelmiszer-feldolgozó ipar területén – lásd Gazdaság kezdeményezés	
		Segítségnyújtás a turisztikai ajánlat értékesítésében –lásd Turizmus kezdeményezés	
		Tanácsadás kis és közepes vállalkozásoknak a határon átnyúló projektek esetében	
		Kooperáció az ipari parkok és technológiai központok esetében: pl. Üzleti park Heiligenkreuz/Szentgotthárd	+ ² +
		Határon átnyúló gazdasági tanulmányok: pl. TECNOMAN, Horvath Consulting - turisztikai tanulmányok, a határon túli gyógyfürdő- és egészségügyi turizmussal kapcsolatos tanulmányok	
		Határon átnyúló természetvédelmi területek: pl. Fertő-Hanság Nemzeti Park, Írott-kő Natúrpark	+
		Határon átnyúló kerékpárút-hálózat	+
		A megújuló energiák hasznosításának támogatása – lásd Gazdasági kezdeményezés	
	Közös identitás	EuRégió Fejlesztési eszménykép	++
		EuRégió Díj	++
		EuRégió Homepage	++
		EuRégió Prospektus	++

Ahogy az előző fejezetben részletesen bemutattuk az Eurégió keretében nyolc munkacsoport tagjai és partnereszervezetei koordinálják az Eurégió stratégiai kezdeményezéseit és a megformálódó konkrét projektjavaslatokat. Ebben a fejezetben részletesen ismertetjük az egyes munkacsoportok eredményeit és célkitűzéseit:

² További kooperációk

V.1. TERÜLETRENDEZÉS, TERÜLETFEJLESZTÉS, KÖZLEKEDÉS ÉS INFORMÁCIÓ MUNKACSOPORT

A Munkacsoport fő tevékenységei:	Sokéves gyakorlati tapasztalat Burgenland, valamint Győr-Moson-Sopron, Vas és Zala megyék közötti együttműködési keretprogramok tekintetében Jelentős munka az EuRégió megalakításánál Kölcsönös tájékoztatás tervekről és koncepcióról Közúti- és vasútépítési projektek egyeztetése Határátkelők és újra-összekötendő utak a Schengeni Egyezmény érvénybe lépése után Magyarországon Tömegközlekedés (határokon átnyúló egyeztetés) Kerékpárutak (határokon átnyúló egyeztetés) Az EuRégió számokban – az EuRégió statisztikai összehasonlítása (Informatikai almunkacsoport) Eurégió területfejlesztési stratégia koordinációja
Eddigi „sikerprojektek”:	Nyugat-Dunántúli Régió Területfejlesztési Programja (2000-2006.) elkészítése Soproni mikrorégió fejlesztési programja elkészítése Győr-Gönyű-i kikötő Győr-Péri repülőtér Sármelléki repülőtér Sopron-Kapuvár-i 85-ös közút felújítása 87-89-es szombathelyi közút modernizálása 74-es zalaegerszegi elkerülő út Határmenti, Fertő-menti és Duna-menti kerékpárutak kiépítése osztrák oldali projektek Lapinci árapasztó vápa Eisenstadti Technológia Centrum Güssingi Ipari Park Oberpullendorf-Lutzmannsburg-Zsira kerékpárút Eisenstadt Médiaakadémia

Fokozottabb együttműködési szükséglet más munkacsoportokkal a javasolt tevékenységek/projektek megvalósítása során:	Természet-, környezet- és vízvédelem munkacsoport Turizmus, kultúra, közös kulturális örökség munkacsoport
Jelen tervezési folyamat során elkészült térképek a munkacsoport tevékenységéhez illeszkedően:	„Közigazgatási Határok” - a 3 Megye és Burgenland Közigazgatási Határainak Térképe „Magyar és Osztrák Határközeli Települések térképe” „Népsűrűség és kor szerinti eloszlás” „Közüti Infrastruktúrákiépítés” „Vasúti Infrastruktúrákiépítés” „Határokon átnyúló és határmenti kerékpárutak”

A fenti részletes helyzetelemzés és indoklás, valamint a munkacsoport ülésein elhangzott észrevételek alapján, a West/Nyugat-Pannon EuRégió területrendezés, területfejlesztés, közlekedés és információ munkacsoportja tevékenységi köréhez illeszkedően az alábbi konkrét tevékenység/projekt javaslatok születtek:

Területfejlesztés és területrendezés

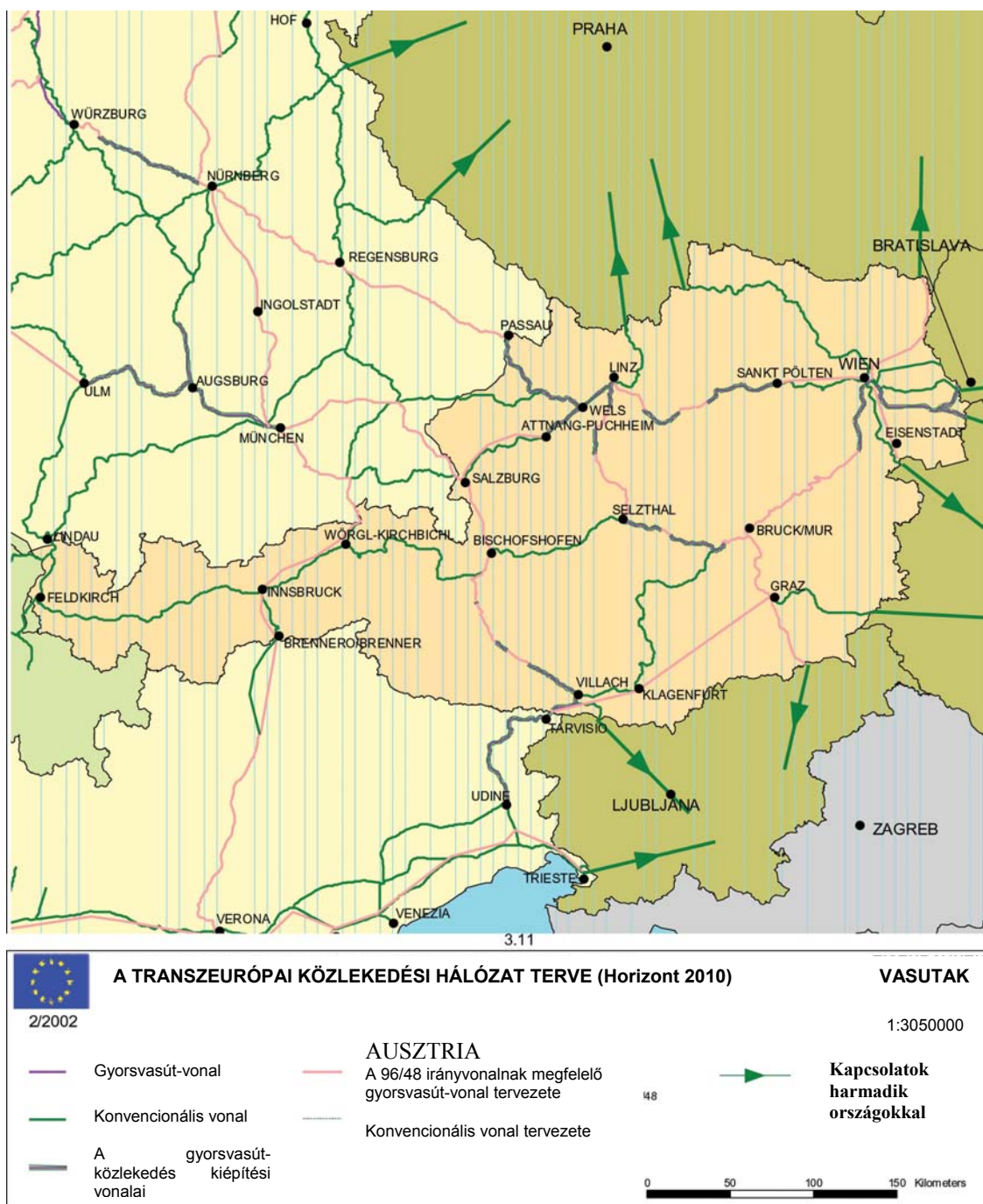
- A West/Nyugat-Pannon EuRégió szervezetrendszerének működésének folyamatos figyelemmel kísérése, javaslatok kidolgozása az EuRégió területfejlesztési intézményi szinten hatékony együttműködésére.
- A West/Nyugat-Pannon EuRégió együttműködése és kölcsönös tapasztalatcsere ösztönzése kiemelten a Hármas-Duna-Vidék EuRégióval, Bécs és Pozsony városokkal, valamint az osztrák-magyar-szlovén hármashatár térséggel és a Jövő-régióval.
- Az EuRégió nyolc munkacsoportja feladataihoz kapcsolódó területfejlesztési dokumentumok összehangolásának elősegítése, szükség esetén javaslattétel a dokumentumok felülvizsgálatára vagy új dokumentumok készíttetésére.
- Az EuRégió – mint a kontinens fő közlekedési metszéspontjaiban fekvő terület – fejlesztési javaslatainak kidolgozása
- Az EuRégió térségét érintő területrendezési tervek összehangolása.

Közlekedés (légi, közúti és vasúti)

- A Győr-Péri és Sármelléki repterek fejlesztése, kihasználtságának fokozása.
- A TEN és PAN hálózatokra való kapcsolódás javítása, új közlekedési korridorok kijelölése.
- Kiemelkedő jelentőségű, hogy a munkacsoport a rendelkezésére álló eszközökkel elősegítse az Észak-Déli közlekedési tengely létrehozását a nyugat-dunántúli regionális Fejlesztési Tanács által e témában kidolgozott részletes program-dokumentumban foglaltak figyelembevételével.
- Kiemelkedő jelentőségű, hogy az EuRégió Tanácsa ajánlással forduljon Európai Unió illetékes szervei felé és kezdeményezze, hogy az Észak-Déli közlekedési tengely (M86 és

M9) – a jelenlegi E65 részét képező Pozsony-Nagykanizsa szakasz – a TINA hálózat része legyen.

16. ábra TEN és TINA vs. GVP-Ö 2002 - sínek

Forrás: A 2002-es osztrák általános közlekedési terv és TEN/TINA Final Report 1999 alapján; saját feldolgozás (Stefan Sima)

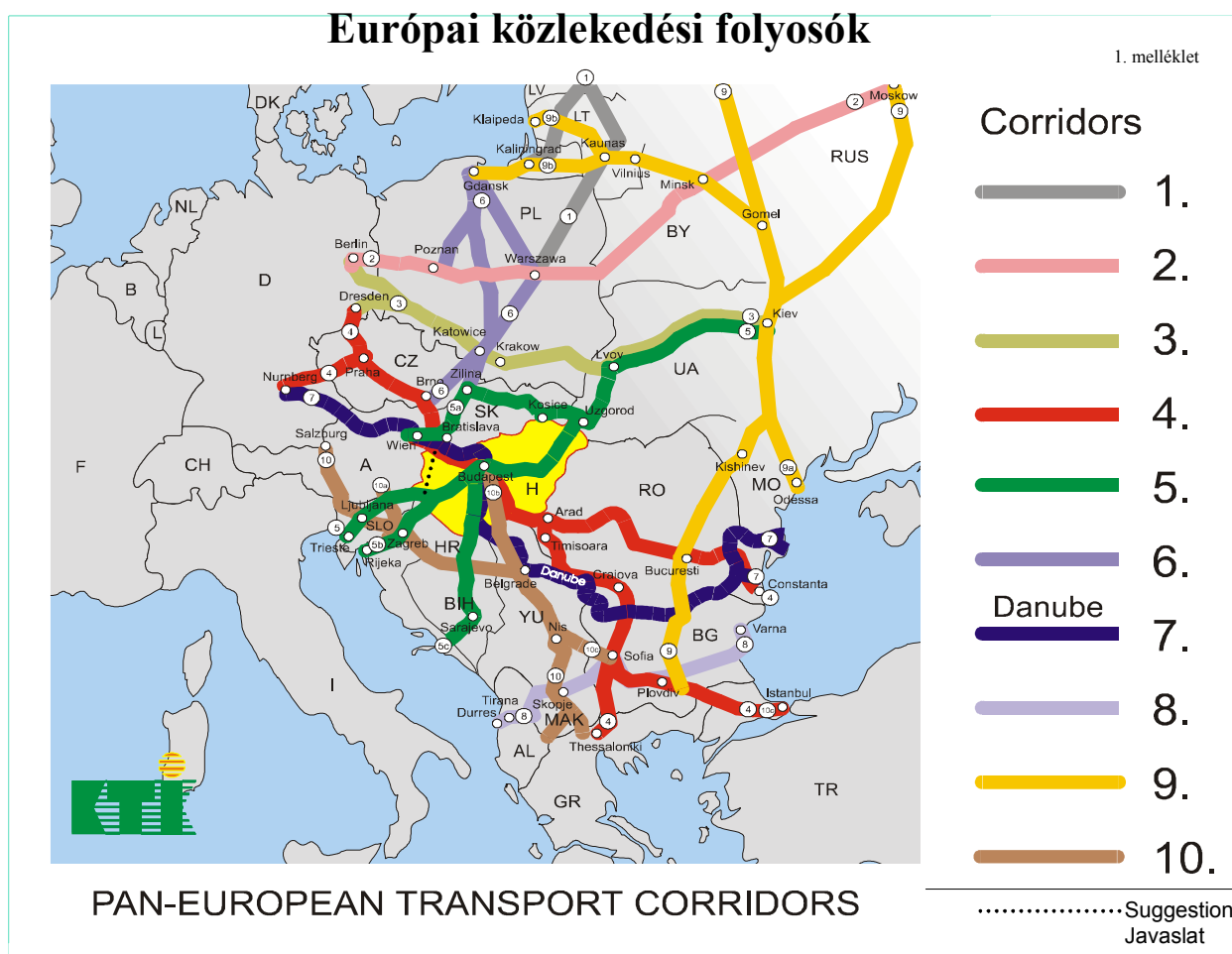
A határokon átnyúló közlekedési koncepciók aktualizálása, elkészítése és a fejlesztések megvalósítása az alábbi témákban:

Határon átnyúló településközi utak rehabilitációja, kerékpárúthálózat fejlesztés, összehangolt tömegközlekedési szolgáltatások, megújuló energiákon alapuló közlekedés.

A bővítési elképzelések közül a következőkön van a hangsúly:

- az A6 (Észak-keleti autópálya) Kittsee-i kapoccsal,
- az A3 meghosszabbítása Sopron-Győr felé (M85),
- az S31-es út meghosszabbítása Kőszeg, Szombathely felé
- valamint az M84-es Sárvár felé vezető út felújítása

17. ábra Európai közlekedési folyosók

A következő kiépítési tervek léteznek:

Az S31 meghosszabbítása Szombathelyig, majd ennek mint magas fokú összekötőútnak, a folytatása dél felé, valamint az S7-es, mint az A2-t heiligenkreuz-cal összekötő út, újraépítése és ehhez kapcsolódóan az E66 kibővítése kelet felé.

A közlekedés tekintetében a magasrangú vasúti összeköttetések kiépítésére kell kiemelt figyelmet szentelni:

- Bécs–Parndorf–Kittsee–Pozsony
- Bécs–Budapest
- Grác–Jennersdorf–Szentgotthárd–Budapest
- Bécs és Kismarton közti nagyteljesítményű vasúti összeköttetés

- Repülőtéri csatlakoztatás
- Bécs-Kismarton-Sopron-Szombathely-Felsőőr-Grác (Dél-Kelet-kapocs) nagy teljesítményű vasúti szakasz

Stratégiaiilag fontos projekt a Bécs – Schwechat repülőtér – Bécs – Wampersdorf (EWIWA) nagyteljesítményű vasúti szakasz középtávú kiépítése, és a Wampersdorf – Eisenstadt – Sopron (EWESO) vasúti szakasz folytatása Szombathely (Graz – Budapest folyosóra csatlakozás) felé. Ezáltal Eisenstadt, valamint a nyugat-pannon központok, Szombathely és Sopron, közvetlen összeköttetésbe kerül a bécsi repülőtérrel.

Regionális fontossággal bír a Wiener Neustadt – Mattersburg – Sopron, Oberwart – Szombathely csatlakozási tengely (tervezett időhorizont 2012–21), valamint a Stájer Keleti Vasút Körmend felé (tervezett időhorizont 2021) történő újjá- illetve kiépítése.

18. ábra A vasúthálózat kiépítése

Szakasz	Magyarázat	Időszak	Forrás
Nagy teljesítményű vasútszakasz Bécs Reptér – Bécs – Wampersdorf (EWIWA)	Magas teljesítményű N/S csatlakozás		VK Bgld.
Nagy teljesítményű vasútszakasz Wampersdorf – Eisenstadt – Sopron (EWESO)	EWIWA folytatása, a régió síncsatlakozása a bécsi reptérhez		VK Bgld.
Sopron – Szombathely	Csatlakozás az EWIWA-hoz	2021 után	
Eisenstadt – Pozsony	Vonzóvá tétel		AG RO
Wiener Neustadt – Mattersburg – Sopron	Villamosítás	2002-2006	VK Bgld.
Oberwart – Szombathely	Szakaszfelújítás illetve új építése	2002-2006, 2007-2011, 2012-2021	VK Bgld.
Stájer Keleti vasút Körmendig		2021 után	Ö-GVP
Aspangbahn	Kiépítés	2021 után	Ö-GVP
Neusiedl – Pamhagen	Villamosítás	2004	VK Bgld.
Sopron - Győr	Kiépítés 2 sínre	2015 után	I.K. Eurégió
Porpác - Csorna	Villamosítás	2015 után	I.K. Eurégió
Porpác – Budapest	Villamosítás		I.K. Eurégió
Szombathely-Körmend	Villamosítás		I.K. Eurégió
Körmend-Zalalövő	Villamosítás		
Körmend - Szentgotthárd	Villamosítás	2005	I.K. Eurégió
Murska Sobota – Határ Magyarországra		2006-ig	I.K. Eurégió
Határ Szlovéniába – Zalaegerszeg	Villamosítás		I.K. Eurégió
Szombathely – Nagykanizsa		2015-ig	I.K. Eurégió
Budapest -Győr - Hegyeshalom - Bécs	A győri állomás átépítése	2015-ig	EAW
Győr - Pápa – Celldömölk	Villamosítás, szakaszkorrigáció	2015-ig	EAW
Győrszentiván – Kikötő Győr-Gönyű	Kiépítés	2015-ig	EAW
Győr – Veszprém	Kiépítés	2021 után	EAW

Csorna – Pápa	Kiépítés	2021 után	EAW
Gyorsvasút Bécs – Pozsony - Budapest	A győri vasúthálózattal lesz összekapcsolva	2021 után	EAW
Bajánsenye – Zalaötvő*	Villamosítás	2006-ig	EAW
Zalaötvő - Zalaegerszeg – Boba*	A villamosítás kiépítése	2006-ig	EAW
Boba – Székesfehérvár*	Modernizálás	2006 és 2015 között	EAW

* A vasútvonalakhoz csatlakozó szárnyvonalak teljeskörű villamosítása

A nyugat-dunántúli prioritások:

A Sopron-Szombathely szakasz kiépítése, a Bécs-Budapest (Győr-Sopron) szakasz kiépítése. A kelet-nyugat irányú főutak rossz állapota, a nem elegendő kapacitás (7-es és 8-as főutak), valamint a fontosabb vasútvonalak elavultsága (Győr-Pápa-Celldömölk, Tapolca-Celldömölk, Boba-Zalaegerszeg, Szombathely-Porpác-Csorna stb.) a Nyugat-Dunántúl interregionális összeköttetéseit – a Bécs-Budapest tengely kivételével – jelenleg gyengítik. Szükséges ezen szakaszok bővítése, és a továbbiakban a közutak, városok és községek elérhetőségének javítása a potenciális Észak-Déli tengely mentén. A technikai és biztonsági rendszerek összehangolása (pl. eltérő magyar és osztrák áramhálózatból adódóan többfrekvenciás, illetve több rendszerű mozdonyok).

Logisztikai központok

A régió logisztikai központjainak fejlesztése a határ mentén az IV. európai folyosón (Berlin/Nürnberg/-Prag-Pozsony/Wien-Budapest-Konstanz/Saloniki/Istanbul) és a VII. közlekedési folyosón (Donau), illetve V. folyosón (Velence-Triest-Ljubljana-Budapest-Ungvár-Lvov). A fejlesztendő központok közül ki kell emelni Győrt, amely mind vasúti/közúti (Győr), mind hajózási/közúti/vasúti (Győr-Gönyű kikötő) rendelkezik, a Péri és Sármelléki repülőtereket, valamint a Soproni Ro-La Terminált, Szombathelyt és a déli logisztikai kapcsolatokat biztosító Nagykanizsát.

Közlekedés (kerékpárutak)

Kiemelt cél az EuRégió térségében a határokon átnyúló kerékpárutak kiépítése:

- A kerékpárút magyar szakaszának tökéletesítése a Duna, Fertő-tó és Hanság mentén
- Balf és Fertőrákos közötti szakasz kiépítése
- Mosonmagyaróvártól egészen a határátkelőig (Hegyeshalom, Rajka)
- Mosonmagyaróvártól Jánossomorjáig
- Csatlakozás a kerékpárúthoz Pomogy - Kapuvár- Beled- Rábakecöl – Fertő és Duna (ANFANG- Kis – Rábamenti ÖTT, Kapuvár)- Útjelzők
- Az összeköttetés Szigetköz-Hanság-Fertő
- Lébény- Mosonszentmiklós-, Öttevény- Kunsziget- Dunaszeg
- Kerékpárút a „Vasfüggöny mentén“
- Kerékpárutaka B10 Fertő-tó kerékpárút folytatása Pamhagenből Mörbischig, illetve Deutschkreuzig,
- a b57-é Schachendorfától Eberauig,
- a Heiligenkreuz-Srebmibreg – Bonisdorf szakasz
- Rattersdorf és Rohonc közti hegyikerékpárszakasz határokon átnyúló kiépítése is lehetséges

A kerékpár-infrastruktúra létesítése/bővítése közös marketinggel, kerékpárközpontokkal, térképekkel és rendezvényekkel.

Közúthálózat fejlesztés

A határon túli úthálózat összekapcsolásának a schengeni határmegszűnések után:

19. ábra : Javaslatok az EuRégio útjainak újbóli összekapcsolására

Átjáró Ausztria – Magyarország		Forrás
Loipersbach	Ágfalva	AG Területrendezés, 02.11.20.
Neckenmarkt	Harka	
Deutschkreutz	Nagycenk	
Nikitsch	Sopronkövesd	
Nikitsch	Und	
Lutzmannsburg	Zsira	
Klostermarienberg	Ólmod	
Oberbildein	Pornóapáti	
Moschendorf	Szentpéterfa	
Moschendorf	Pinkamindszent	
Luising	Vasalja	
Deutsch Bieling	Csákánydoroszló	
Reinersdorf	Nemesmedves	
Inzenhof	Rönök	
Hasendorf	Szentgotthárd	OSZTRÁK – MAGYAR VEGYES KONFERENCIA ÜLÉSE, 02.5.23
Deutsch Jahrndorf	Rajka	
Halbturn	Albertkáz mérfuszta	
Andau	Jánossomorja (A meglévő kerékpárút átminősítése között)	
Mörbisch	Fertőrákos (A meglévő kerékpárút átminősítése között)	
Sankt Margarethen	Sopron ("piknik út")	
Loipersbach	Ágfalva	
Ritzing	Brennbergbánya	
Neckenmarkt	Harka	
Deutschkreutz	Nagycenk	
Nikitsch	Sopronkövesd	
Nikitsch	Und	
Lutzmannsburg	Zsira	
Deutsch Schützen	Pornóapáti	
Deutsch Bieling	Csákánydoroszló	
Reinersdorf	Nemesmedves	
Inzenhof	Rönök	
Szentgotthárd	Hasendorf	
NEUMARKT AN DER RAAB	Alsószőlőnk	

20. ábra A közúthálózat kiépítése

Szakasz	Magyarázat	Időszak	Forrás
A3 elkerülő Siegendorf-tól Klingebach-ig	Új építés	2007-2009	Asfinag
A6 északkeleti autópálya (Kittsee csatolással)	Új építés	2004-2007	Asfinag
S7 Fürstenfelder gyorsforgalmi út Riegersdorf – Heiligenkreuz	B65 kiépítése	2006/2007 - 2009/2010	Asfinag
S31 Oberpullendorf – Rattersdorf	Építés alatt	2001-2004	Asfinag
S31 Schützen – Eisenstadt	Új építés	2007-2010	Asfinag
B63 Oberwart – Szombathely	Felújítás, A2 csatlakozás (új gyorsforgalmi út)	2005-2006	AG RO
B65 Rudersdorf – Heiligenkreuz	Felújítás, A2 csatlakozás	2007-2009	AG RO
M7 (E71)	Kiépítés és lakterület elkerülő körgyűrű		I.K. Eurégió
M8 (E66) Szentgotthárd – Devecser	Kiépítés és lakterület elkerülő szakaszok	teljes kiépítés 2015-ig	I.K. Eurégió
M74 (E65) Sopron – Szombathely – Nagykanizsa	Magas színvonalú útsatlakoztatás kiépítése		I.K. Eurégió
M84 elkerülő Sopron	Új építés	2002-2004	G. Komm.
M85 Nagycenk – Csorna	Meglévő kiépítése		I.K. Eurégió
M85 Csorna – Győr	4 sávós kiépítés	2015 után	I.K. Eurégió
M86 (E65) Csorna – Szombathely	Meglévő átépítése és lakterület elkerülő körgyűrű mellett teljesen új nyomvonal kiépítése	2015 után	I.K. Eurégió
M86 (E65) Hegyeshalom – Csorna			I.K. Eurégió
M86 (E65) Szombathely – Körmend	folyamatos korszerűsítések		I.K. Eurégió
M86 Körmend – Lenti - Tornyiszentmiklós			I.K. Eurégió
M87 Kőszeg – Szombathely	Kiépítés új nyomvonal – gyorsforgalmi út		G. Komm.
M89 Schachendorf – Búcsú- Szombathely	Kiépítés új nyomvonal – kétsávós gyorsforgalmi út	2003-2007	G. Komm.
M70 Tornyiszentmiklós-Letenye	Kiépítés	2003 - 2004	EAW
Zalaegerszeg-Zalalövő-Őriszentpéter, Bajánsenye-Muraszombat	Új főúti kapcsolat kiépítése		
M 9 Sopron-Szombathely-Zalaegerszeg-Nagykanizsa	Kiépítés-átépítés	2015-ig	
M 7 Letenye-Becsehely autópálya	Autópálya kiépítés	2004-ig	
M 7 Nagykanizsa Balatonszentgyörgy-Budapest	Autópálya kiépítés	2008-ig	
M76 Zalaegerszeg-Balatonszentgyörgy	Kiépítés gyorsforgalmi úttá	2015-ig	EAW
M75 Bak-Lenti-Rédics	Kiépítés gyorsforgalmi úttá	2030-ig	

Forrás: VK Bgld: Közlekedési koncepció Burgenland 2002, AG RO: Területrendezési Munkacsoport, Asfinag: www.asfinag.at, I.K. Eurégió: Eurégiós infrastruktúrakoncepció 2002, G. Komm.: Határközlekedési Vegyes Bizottság 2002, Ö-GVP: Osztrák Általános Közlekedési Térkép 2002, EAW – Nyugat-pannon Fejlesztési Ügynökség

Tömegközlekedés

Közlekedés-logisztikai intézkedések elsősorban a közúti közlekedésben. Tarifakoncepció kialakítása oly módon, hogy a támogatások mindkét oldalon teljesíthetők legyenek. Az efficiens-növekedésnél a közúti közlekedésben a megtekintett csomópont-koncepció is segítséget nyújthat. Együtműködés a közlekedésinformációs rendszerek működtetésében.

További tevékenységek

- Regionális imázsalkítás (európa szíve, innováció, összeolvadás, rekreáció, természeti és kulturális örökség)
- Az EuRégió digitális térképe (a határ két oldalán használt térképek összedolgozása)
- Konkrét, kidolgozott (ill. kidolgozás alatt álló) projektek a Fertő-térségre vonatkozóan (Fertő-Térség fenntartható közlekedésfejlesztése c. megvalósíthatósági tanulmány), melyek más természeti szempontból érzékeny területeken is alkalmazhatók az EuRégióban.

Hamarosan befejeződik a „Fertő-térség fenntartható közlekedésfejlesztése” c. megvalósíthatósági tanulmány készítése, amelyik az osztrák és a magyar Környezetvédelmi és Közlekedési Minisztérium, Burgenland tartomány, Győr-Moson-Sopron megye, a régió önkormányzatai, idegenforgalmi és közlekedési szövetségek, közlekedési vállalatok és fejlesztési ügynökségek részvételével készül. A tervezés keretében a következő konkrét projektjavaslatok kerültek részletes kidolgozásra a térség számára eddig:

Innovatív tömegközlekedés

- A vasút, buszok, taxik, valamint a keresletorientált tömegközlekedés optimális hálózattá alakítása, települések és üzemek, tófürdők és turisztikai vonzerők javított bekötése érdekében
- Új szolgáltatások, pl. Gmoa-busz, AST, fürdőjáratok, kerékpár-busz, car-sharing stb.
- A hétköznapi és szabadidős forgalomban a kerékpározás és gyaloglás „környezetbarát útláncolatba” való felvétel ehhez a vonaton történő kerékpárszállítás megkönnyítése, fedett kerékpártárolók vagy automatikus kerékpárkölsönzőrendszer stb.

Határon átnyúló regionális irányító-szervező központ

- Szolgáltatások, különösen a tömegközlekedés utasbarát vonzóvá tétele, fejlesztő, összekapcsoló és tájékoztató közlekedési információk.
- Célcsoportok számára vonzó kínálat összeállítása: tömegközlekedés, turizmus, üzemek, iskolák stb.
- Új információtechnológiai eszközök használatával átfogó utazási információs rendszer kidolgozása

A szelíd turizmus és a mobilitás

- Minőségi turizmus motorizáció nélküli közlekedéssel, a Lajta-hegy – See Westufer („Cseresznyevirág-régió”) mobilitási kérdéseinek összehangolt kezelése
- A mobilitás megélése, kirándulások busszal, vonattal, hajóval, biciklivel és a helyi vendégek, valamint autósok („autóból nyaralók”) számára
- „Fertő-tó kerékpárregió”, „Lajta-hegyi gyalogtúra-régió”

Üzemi mobilitás – a főbb regionális üzemek menedzsmentje

- A szállítás racionalizálása: üzemeknek, munkavállalóknak, lakosoknak
- Innovatív regionális teherszállítás-logisztika
- Innovatív termék- és értékesítési ötletekkel történő összekapcsolás

Új gépjármű technológiák és infrastruktúra

- Niederflur-regionális vasút, bioüzemanyag, elektrojárművek, alternatív motorok stb.
- Kerékpárútkiépítés, járdák, revitalizáció, vasúti- és buszmegállók vonzóbbá tétele és újra felépítése
- A tömegközlekedés útvonalainak vonzóbbá tétele és kiépítése, pl.: Strassenoptimierung hálózatépítés, részpótlás, sínhálózat elektromossá tétele, valamint helyi, a tájnak és a helységnek megfelelő útátépítő intézkedések (jelentős és tartós tehermentesítő hatással) és ezzel párhuzamosan a lakott terület közlekedésének megnyugvása

Információs társadalom fejlesztése

A telekommunikációs infrastruktúra bővítése/kiépítése (az üvegszálalás hálózat).

V.2. GAZDASÁG MUNKACSOPORT

A Munkacsoport fő tevékenységei:	Gazdasági, ipari és kisipari parkok, valamint technológiai központok fejlesztése Kölcsönös információszolgáltatás a gazdasági, ipari és kisipari parkok, valamint technológiai központok piaci eladhatóságáról (One Stop Shop – elv) Kölcsönös Információszolgáltatás a megújuló energiák használatáról (Megújuló Energiák almunkacsoport) Beszállítói programok szervezésének lehetősége az autóipar számára
Eddigi „sikerprojektek”:	Heiligenkreuz – Szentgotthárd határon átnyúló Ipari Park Oberwart-i Vásárváros Pannon Autóipari Klaszter Kereskedelmi központ Győrben Innovációs és Technológiai Centrum Győrben Vállalkozói központ Sopronban Inkubátorház Lentiben
Fokozottabb együttműködési szükséglet más munkacsoportokkal a javasolt tevékenységek/projektek megvalósítása során:	Foglalkoztatás munkacsoporttal Képzés és ifjúság munkacsoporttal Természet, környezet és vízvédelem munkacsoporttal
Jelen tervezési folyamat során elkészült térképek a munkacsoport tevékenységéhez illeszkedően:	„Gazdasági telephelyek“ „Mezőgazdasági termőterületek az EuRégióban“ „Erdőgazdálkodási területek az EuRégióban“

A dokumentum gazdasági fejezete az átfedések elkerülése érdekében elsősorban az ipar, mezőgazdaság, valamint megújuló energiák hasznosítása területeket érinti, míg a turizmus témaköre az EuRegió munkacsoportjainak felépítését követve külön részben kerül tárgyalásra.

21. ábra Az EuRégio mezőgazdasága

Mezőgazdasági cégek ^{a)}	Eurégio	Burgenland	Nyugat-Dunántúl
száma	9 124	4 167	4 957
ebből jogi személyiséggel rendelkező	1 618	460	1 158

Mezőgazdasági és erdőgazdálkodási területek ha

összesen	1 469 202	301 365	1 167 837
mezőgazdasági termőterületek	836 408	193 933	642 475
erdőgazdálkodásra hasznosított területek	424 323	88 216	336 107
egyéb területek	208 471	19 216	189 255

Mezőgazdaságilag hasznosított területek kultiváció szerint ha

szántó	657 552	153 336	504 216
konyhakert	10 600	535	10 065
gyümölcsös	8 268	1 380	6 888
szőlő	22 693	15 386	7 307
mező és legelő	137 295	23 296	113 999

^{a)} 1999

^{b)} beszállító cégek nélkül (11.914)

Forrás: Az EuRégio számokban 2003

A fent szerepeltetett részletes helyzetelemzés és indoklás, valamint a munkacsoport ülésein elhangzott észrevételek alapján, a West/Nyugat-Pannon EuRégio Gazdaság munkacsoportja tevékenységi köréhez illeszkedően az alábbi konkrét tevékenység/projekt javaslatok születtek

- Az EuRégio térségében működő kis- és középvállalkozások kooperációjának elősegítése, a „know-how transzfer” elősegítését célzó szolgáltatások bővítése, kistérségi körzetek.
- A határokon átnyúló együttműködés jogi támogatása (Eisenstadti Technológiai Centrum és Szentgotthárd- Heiligenkreuzi Ipari Park példájához hasonlatosan).
- Elsősorban Nyugat-Dunántúlon kiemelt célkitűzés a dualitás felszámolása a KKV-k és a nagyvállalatok között, továbbá a dinamikus együttműködés támogatása a különböző vállalati típusok között.
- A határ mindkét oldalán megindult iparági klaszterek (autóipar, elektronika, fa- és bútorigar, termáluturizmus, gyümölcstermesztés és feldolgozás) tevékenységi körének bővítése és együttműködésének ösztönzése. Különösen ígéretes együttműködési lehetőségek rejlenek már rövidtávon a fa- és bútorigarban (észak-olasz mintára), szelíd ipari és közösségi technológiák fejlesztésében, valamint a gyümölcsfeldolgozásban.
- Vállalatalapítási, vállalatmenedzsment, szakképesítési tanácsadó hálózatok összehangolt működtetése az EuRégio-ban.
- A döntően külföldi érdekeltségű nyugat-dunántúli nagyvállalatok bekapcsolása a nemzeti gazdaságba.
- Az EuRégio-ban az ipari parkok pozicionálása és összehangolt profilválasztása.
- Burgenlandban és Nyugat-Dunántúlon egyes gazdasági/ipari központok innovációs központokká történő továbbfejlesztése.
- Határon átnyúló infrastruktúrahálózatok bővítése, összehangolt tervezés és kivitelezés.
- A központi ellátó funkciók elhelyezésének összehangolása Burgenland és Nyugat-Dunántúl között.

- Megújuló energiák hasznosításának ösztönzése a gazdasági szférában (hőenergia, biomassza, szélenergia, napenergia).
- A régió szélenergia térképének elkészítése.
- Komplex agráripari fejlesztések a mezőgazdasági szakoktatásra építve mind az erdészet, a szántóföldi zöldség és gyümölcstermesztés, állattenyésztés és kiemelten a borászat területén. Két egyetemi szintű kar -Mosonmagyaróvár és Keszthely, amely Magyarország legelső agrárfelsőoktatási intézménye-, valamint az erdőgazdálkodás és faipar bázisát jelentő Soproni karok teljes körűen biztosítják az ágazat humán erőforrásának folyamatos képzését.
- Speciális agrár jellegű együttműködések (pl. határokon átnyúló haszonbérlet) elősegítése.
- Javaslattétel termékek védjegyztetésére.
- Meghatározó gazdasági adatok közös adatbázisban, összevethető módon történő feldolgozása és nyilvánossá tétele.
- Együttműködés a Képzés és ifjúság munkacsoporttal a „Médiaegyetem” kezdeményezés megvalósításában, továbbá számos más a gazdaság és a szakképzés, valamint a felsőoktatás kapcsolatát erősítő kezdeményezésben.

V.3. TURIZMUS, KULTÚRA ÉS KÖZÖS KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG

MUNKACSOPORT

A Munkacsoport fő tevékenységei:	Határokon átnyúló kerékpár- és turistautak Schandorf régészeti park, Borostyánkő-út
Eddigi „sikerprojektek”:	Pannon Termál Klaszter Soproni Liszt Konferencia és Kulturális Központ Savaria Karnevál, Szombathely
Fokozottabb együttműködési szükséglet más munkacsoportokkal a javasolt tevékenységek/projektek megvalósítása során:	Természet- környezet- és vízvédelem munkacsoporttal Területfejlesztés, területrendezés, közlekedés és információ munkacsoporttal
Jelen tervezési folyamat során elkészült térképek a munkacsoport tevékenységéhez illeszkedően:	„Turizmus és Kulturális Örökség” „Turizmus – Vendégéjszakák száma” „Turizmus – Külföldiek aránya a vendégéjszakák számában” „Turizmus – Szálláshelyek száma”

22. ábra Az EuRégio turisztikai látványosságai

Különleges jelentőségű látványosságok:	Eisenstadt, a kultúra városa Rust óvárosa Sopron belvárosa Győr belvárosa Kőszeg belvárosa Szombathely belvárosa és római emlékei Lockenhaus vára Güssing vára Forchtenstein vára Schleining vára Halbturn kastély Kittsee kastély Esterházy kastély (Haydn-terem) Eisenstadtban Lackenba kastély Pannonhalmi apátság Esterházy-kastély Fertődön Széchenyi-kastély Nagycenken Batthyány-kastély Körmenden
--	--

	Haydn múzeum Eisenstadtban és Liszt múzeum Raidingban Római emlékek (Romkert, Isis szentély, borostyánkő út) Szombathelyen, Püspökvár, Berzsényi tér, az egyik legszebb barokk tér! Jáki templom Lébényi templom Cisztercita apátság Szentgotthárd Celldömölk, Szűz Mária katolikus plébániatemplom Velemér, Szentháromság templom Felsőbüki Nagy Pál kastélyegyüttes és park Sitke Markusovszky kastély Vasegerszeg Bezerédj Kastély Zsenyze Ó-Ebergényi, Új-Ebergényi Kastélyegyüttes Vasszécseny Sibrik Kastély és őspark Bozsok Batthyány Strattmann kastélyegyüttes és park Körmend Nádasdy-várkastély-együttes és park Sárospatak Keszthely Festetics Kastély Egervár, várkastély Nemesnép fa-harangláb Kallozd Kerektemplom Zalaszentgrót Sztupa Letenye Sapari kastély Rezi várrom Zalaszentgrót Batthyány kastély Lenti vár Zalavár, Ciril Metod Emlékmű Böde Árpádkori templom Erdei Kisvasút: Lenti-Kistolmács és Lenti Szilvagy (113 km hosszú)
Híres kertek és arborétumok a térségben	Az eisenstadti Esterházy kastély kertje és üvegháza, kertek Szelesten, Szombathely-Kámonban, Kám-Jeliben, Sárospatakon, Dénesfán, Zsenyzen és Körmenden, nagycenki hársfasor, Tormafölde (Vétyemi ösbükkös), Kiscsehi (Budafai arborétum), Zalaegerszeg (Csácsi arborétum) Zalaszentgrót (Tátika ösbükkös, Surd (szelídgesztenyés Cserszegtomaj (arborétum))
Egyedülálló rendezvények helyszínei	Möbisch az operett Mekkája, itt található Ausztria legnagyobb szabadtéri színpada, 6400 ülőhellyel (évente 220.000 látogató) St. Margarethen – a kötőző számos opera ünnepi játék és passiók játék színhelye (évente több 100.000 látogató) Fertőrákos Barlang Színház
Jelentős események a régióban	Möbisch-i Ünnepi Játékok: július-augusztus St. Margarethen-i passiók játékok: július, augusztus, szeptember (4-évente) Opera ünnepi játékok, St. Margarethen Nemzetközi Haydn-napok: Haydn-fesztivál szeptemberben az eisenstadti Esterházy kastélyban Liszt Fesztivál, Eisenstadt Csengő Tavasz – nemzetközi Kamarazenei Fesztivál Schleining városában Kremerata Musica, Kamarazenei Fesztivál: Lockenhaus középkori vára Jazz és más fesztiválok Wiesenben Nagykanizsai Jazz Fesztivál Zenei matinék az Esterházy kastélyban Kobersdorfi kastélyjátékok, július-augusztus Güssingi várjátékok, június-július Savaria Történelmi Karnevál Szombathelyen Európa-koncertek Fertőrákoson (a kiváló akusztikával rendelkező barlang alkalmas a zenei rendezvények lebonyolítására) Haydn Fesztivál Fertődön Barokk rendezvények Győrben Soproni Ünnepi hetek Győri fesztiválsorozatok (Győri Nyár, Tavasz fesztivál) Mediawave fesztivál Győrben

	Nemzetközi Folklórfesztivál Sárváron Textil Triennálé Savaria Urbanisztikai Nyári Egyetem Bloomsday nemzetközi művészeti program Győri Könyvszalon Országos Érembiennálé Sopron Nemzetközi Grafikai Biennálé Győr Keszthelyi Helikon-Napok Zalaegerszegen a Nyári Színházi rendezvénysorozata. Szentiván éji vigasságok, Márton napi vásár, Savaria karnevál, Nemzetközi Fűvősfesztivál Szombathely Márton napi vásár Sárvár Szüreti felvonulás Kőszeg Őrségi vásár Őriszentpéter Kézműves napok Velem
--	--

A fent szerepeltetett részletes helyzetelemzés és indoklás, valamint a munkacsoport ülésein elhangzott észrevételek alapján, a West/Nyugat-Pannon EuRégió Turizmus, kultúra és közös kulturális örökség munkacsoportja tevékenységi köréhez illeszkedően az alábbi konkrét tevékenység/projekt javaslatok születtek:

Kiemelt turisztikai csapásirány: „Rekreáció – Wellness” három határon átnyúló turisztikai stratégiával:

Termálturizmus

23. ábra A Nyugat-Dunántúli Régió termáltelepülésein található vizek gyógyászati javallatai

Települések	Javallatok							
	Mozgás-szervi betegség	Nő-gyógyászat	Anyag-csere: epe, máj, gyomor	Utó-kezelés	Fogászat, méshíány	Ideg-gyógyászat	Légutak, tüdő	Bőr-gyógyászat
Balf	*		*	*				
Borgáta	*	*						
Bük	*	*	*	*				
Csorna	*	*	*	*			*	*
Győr	*	*		*			*	
Hegykő	*	*	*					
Hévíz	*			*				
Kapuvár	*	*		*			*	
Kehidakustány	*			*				
Lenti	*	*		*		*		
Lipót	*	*						
Mesteri	*			*				
Mosonmagyar-óvár	*	*	*	*	*		*	
Sárvár	*	*		*			*	
Szombathely	*			*				
Vasvár	*							

Zalaegerszeg								
Zalakaros	*	*		*		*		

Forrás: A Nyugat-Dunántúli Régió termálvízkincsének komplex hasznosítási programja, Horwath Consulting Kft. 2000. (www.westpa.hu)

Határmenti és nemzeti parkok, naturparkok, tájvédelmi körzetek hálózata

Fertő-tó

Közös termékcsomagok és határokon átnyúló management kifejlesztése (Pannon Termálklub & Termálvilág, Élménypark & UNESCO Világörökség – Fertő Tó, Szigetköz, épített örökség, Pannonhalma Világörökség - egészség & wellness, kultúra & régészet, várak & kastélyok, borutak, sport, Borostyánkő-út, horgászat és vadászat, lovaglás, falusi és ökoturizmus)

Zenei, kulturális és különböző művészeti fesztiválokról és rendezvénysorozatokról kölcsönös és közös fórumon is történő (EuRégió honlap) tájékoztatás

Termálfürdők közös értékelési kritériumainak kidolgozása

Határokon átnyúló Kulturális Örökségkalauz elkészítése

Az EuRégió, továbbá Dél-Dunántúl-Stájerország-Észak-Szlovénia együttműködésében nemzetközi egészségturisztikai célterület fejlesztése

„Nyugat-Pannónia“ mint védjegy bevezetése

„Termál-útleve“, „EuRégió-bor“, „EuRégió Kastélyok Szövetsége“, „Fertő-tó kártya“

24. ábra Gasztró-, és borturizmus az EuRégióban

Számos bor-útvonal, mint pl. Deutschkreutztól nyugatra a kékfrankos útvonal
Borkóstolók a Fertő-tó, Fertő-tó dombság, Közép-Burgenland, Dél-Burgenland térségekben
Rust, az osztrák és burgenlandi borakadémia székhelye, és Ausztria legkisebb városa
Illmitz, a minőségi bortermelés központja, és Ausztria legnagyobb szőlőtermelő területe
Pannon Ősz, borkóstoló hetekkel és martini-dicsőítéssel
Borkóstolók és újbor-keresztelők
Töporlyús pogácsa és nyáron sült hal
A nyitott pinceajtók napja ősszel és tavasszal, borászati rendezvényekkel és felolvasásokkal, pl. martini-dicsőítés Golsban
Eisenberg borvidék
Jellegzetes zalai és vasi ételek: Dödölle, vargánya leves, gánica, cicege, öhöm
Tökmagolaj az Őrség régióban
Pannonhalma-Sokoróalja borvidék
Sopron-Kőszeghegyalja borvidék
Zala borvidék
Keszthely-Balatonfelvidék
Zalaszentgrót-Csáford
Muramenti Borvidék
Somló borvidék
Bor-útvonalak létrehozása régióban
A borfajták közül a legismertebb a Soproni Kékfrankos [Ödenburger]
Meglévő bor-útvonal Kőszeg és Felsőcsatár között; amely a Kőszeg, Velem, Bozsok, Felsőcsatár és Vaskeresztes településeket köti össze. Az útvonal melletti borpincékhez,

helyenként „Buschshensank”-ok is kapcsolódnak
Szüreti mulatságok és felvonulások a régióban
Győri halászléfőző és eceteshalkészítő verseny
Halászlé-főző verseny Véneken

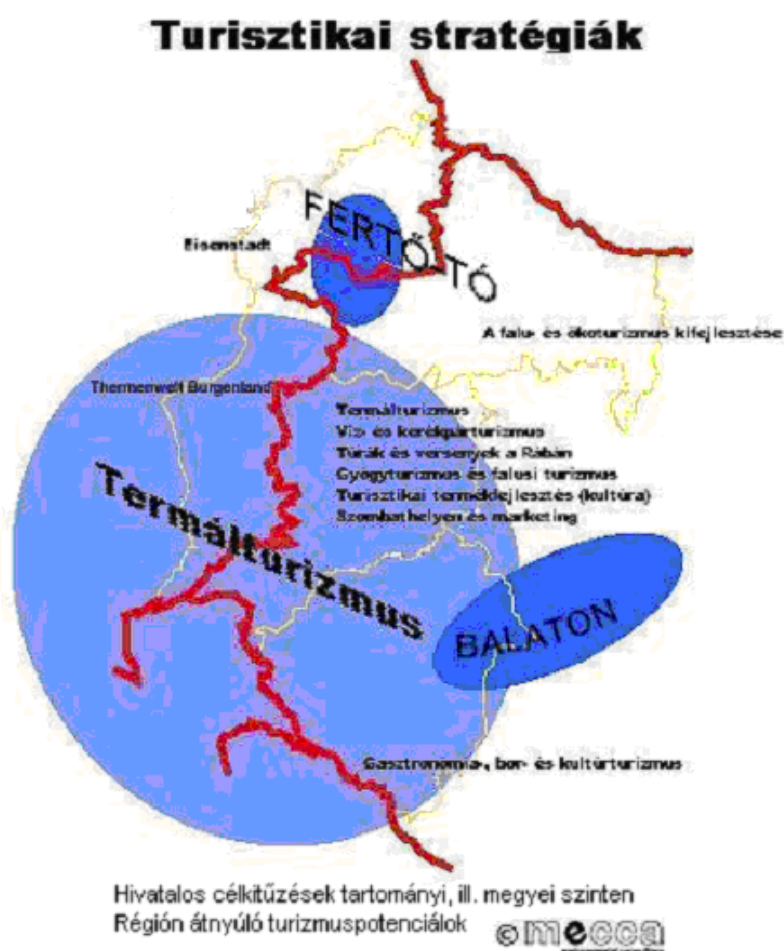
Forrás: Saját felmérés

Balaton és környezete turisztikai kínálatának szerepeltetése az EuRégiónál

Az EuRégiónál kiemelt turisztikai látványosságai és a közös termékcsomagokba foglalt vonzerők közelében a vendégfogadók kapacitásának növelése és a minőségi szálláshelyek számának növelése

Hozzájárulás a “Fertő-térség fenntartható közlekedésfejlesztése” c. megvalósíthatósági tanulmányban kidolgozott kiemelt projektek megvalósításához a közlekedésfejlesztési és turisztikai érdekek összehangolásának segítségével

25. ábra A Pannónia EuRégiónál turisztikai stratégiái

Forrás: Saját ábrázolás

V.4. TERMÉSZET-, KÖRNYEZET- ÉS VÍZVÉDELEM MUNKACSOPORT

A Munkacsoport fő tevékenységei:	Határokon átnyúló natúrparkok, nemzeti parkok Együttműködési hagyomány a természetvédelem és az erdőgazdálkodás terén Fertő-tó UNESCO világ-kulturális öröksége Határokon átnyúló turisztikai piaci hasznosítás
Eddigi „sikerprojektek”:	Geschriebenstein–Írottkő, és Raab–Őrség–Goricko Natúrparkok Őrségi Nemzeti Park Határon átnyúló szennyvíz-kezelési fejlesztések Szentgotthárd-Heiligenkreuz árvízelvező vápa kiépítése
Fokozottabb együttműködési szükséglet más munkacsoportokkal a javasolt tevékenységek/projektek megvalósítása során:	Turizmus, Kultúra és Kulturális Örökség munkacsoporttal Gazdaság munkacsoporttal Területfejlesztés, területrendezés, közlekedés és információ munkacsoporttal Közbiztonság és katasztrófavédelem munkacsoporttal
Jelen tervezési folyamat során elkészült térképek a munkacsoport tevékenységéhez illeszkedően:	„Természetvédelem“

26. ábra Az EuRégio természetvédelme

	Védett terület	EuRégio	Burgenland	Nyugat-Dunántúl
A védett területek száma		67	44	23
ebből:	Nemzetipark	4	1	3
	Védett területek ^{a)}	18	11	7
	Természetvédelmi terület	38	25	13
	Természetvédelmi- és más védett területek ^{b)}	7	7	0

A védett területek nagysága ha		225 855	114 404	111 451
ebből:	Nemzeti park	55 912	9 064	46 848
	Védett területek ^{a)}	127 288	63 270	64 018
	Természetvédelmi terület	1 073	488	585
	Természetvédelmi- és más védett területek ^{b)}	41 582	41 582	0

A védett területek részaránya az összterülethez képest %		14,9	28,8	9,9
--	--	------	------	-----

A természeti emlékhelyek száma		332	146	186
--------------------------------	--	-----	-----	-----

a) Natúrparkokkal együtt
Forrás: Az EuRégio számokban

A fent szerepeltetett részletes helyzetelemzés és indoklás, valamint a munkacsoport ülésein elhangzott észrevételek alapján, a West/Nyugat-Pannon EuRégio Természet-, környezet- és vízvédelem munkacsoportja tevékenységi köréhez illeszkedően az alábbi konkrét tevékenység/projekt javaslatok születtek:

Közös fellépés a toronyi Lignitmező kitermelése és erőmű megépítése ellen

Magyarország Európai Unióhoz történő csatlakozásával különös jelentőségű a Natura 2000 különösen védett területekről történő egyeztetés a EuRégio szervezetrendszerének keretében, kiemelt jelentőséggel az európai hírű Rába folyó árterületének a rehabilitációjára, revitalizációjára

A határon átnyúló natúrparkok további együttműködésének ösztönzése.

27. ábra Határon átnyúló természetvédelmi projektek az EuRégióban

Projekt	A projekt tulajdonosa	Címszavak
A túrautak kibővítése	Írott-kő Natúrpark Egyesület	Egy összefüggő gyalogút-hálózat létrehozása az Írott-kő Natúrparkban, Határátlépési lehetőség túrázók számára
A burgenlandi natúrparkok munkacsoportjának marketingje és nyilvános munkája (2002-2004)	Burgenlandi natúrparkok munkacsoport	A négy burgenlandi natúrpark együttműködése közös projektek megvalósításához a nyilvános munka, reklám és marketing területén
Mountainbike NŐ Süd Alpin/ Burgenland	Mountainbike NŐ Süd alpin munkacsoport, mostvierteli, burgenlandi és magyar partnerekkel ARGE	Mountainbike-utak létrehozása a régió területén, részben Burgenlandban is, és az államhatáron túl, Magyarországra is, egy összekapcsolódó útvonalkínálat létrehozása, reklám és nyilvános munka, beleértve a megnyitó ünnepséget és a nyitó rendezvényt.
Natúrpark management	RMB	A határon átnyúló natúrparkok koordinálása; projektbonyolítás, projektkísérés, nyilvános munka, titkárság a natúrpark térségek területén
Nádlemez-termékek kifejlesztése	FEX ÖKO Faserverarbeitung GmbH	Olyan termékeket kell találni, amelyek olyan alkalmazási területekkel rendelkeznek, ahol lehetőleg a nád sok tulajdonságát ki lehet használni (nádlemez, nádtömbök)

Vízgazdálkodási vizsgálat a Magyarországgal határos térség talajvíz-gazdálkodására vonatkozóan (St. Margarethen-Siegenderf-Sopron terület)	Észak-Burgenlandi Vízevezeték-szövetség	A talajvíz-tartalékok vizsgálata a határtérségben, amely a vízgazdálkodási tervek alapját képezi (St. Margarethen-Siegenderf-Sopron terület)
A kutyahal újbóli honosítása a Hanságban/Burgenlandban	land.schafft	Alaptanulmány az újbóli honosításra és a megfelelő halastavak kiválasztására vonatkozóan Vízvizsgálatok, és a fenntartó tenyésztőprogram beindítása Szabadon engedés megfelelő vizekbe, majd nyomon követés
A projekt címe	A projekt tulajdonosa	Tartalom
Kőszeg/Rattersdorf vízművek határon átnyúló védőterületének kiutalására vonatkozó iratok	Burgenlandi Tartományi Kormány, 9-es osztály	A talajvíz-védőterület határainak meghatározása A föld-tulajdonviszonyok feltárása A területhasználati és vízjogok feltárása A lehetséges szennyező források feltárása Egy jelentés, és különböző helyszínrajzok elkészítése
Biomassza-fűtőművek Körmenen és Szombathelyen	Körmen város Polgármesteri Hivatala, és Szombathely Megyei jogú város Polgármesteri Hivatala	A megújuló energiaforrások hasznosítása – a Megújuló energiák Európai Központja (Güssing) és a magyar szervezetek között
A megújuló energiaforrások feltérképezése Győr-Moson-Sopron megyében, fejlesztési célok megfogalmazása	Győr-Moson-Sopron Megye Közgyűlése	Elkészült és ratifikálták azt a dokumentumot, amely felsorolja a megye megújuló energiaforrásait, és szakszerűen meghatározza azok hasznosítását – kooperáció a Megújuló energiák Európai Központjával (Güssing)
Őrség-Raab-Goričko Natúrpark	Őriszentpéter Polgármesteri Hivatal	Őrség-Raab-Goričko Natúrpark „Harmatfű-centrum”, központtal, aszalóüzem Csörötnek, biomassza-gyár Ispánk, kooperáció osztrák natúrparkokkal
Kőszeg – Írottktó Natúrpark	Kőszeg Város Polgármesteri Hivatala	A Kőszeg – Írottktó Natúrpark fejlesztése kooperációban a Fertőd-Hanság Nemzeti Park igazgatóságával
Határon átnyúló szennyvíz-kezelés	Őriszentpéter, Nagyrákos, Szalafő és Ispánk Polgármesteri Hivatala	A projekt eredményeként létrejött a fent említett szennyvíztisztító ülepítő műve és a csatornarendszer bővítése - határon átnyúló tisztító berendezés
Határon átnyúló szennyvíz-kezelés	Csörötnek, Magyarlak, Rátót, Szakonyfalva, Alsószőlőnk, Rönök és Gasztony Polgármesteri Hivatalai	A projekt eredményeként létrejön a csatornarendszer, amely összeköti az említett községeket, és amely a Jennersdorfi regionális szennyvíztisztítóhoz kapcsolódik.

Közös környezetvédelmi monitoring és határokon átnyúló hulladékkataszter létrehozása.

28. ábra Természetvédelmi kategóriák az EuRégióban

Magyarország		Ausztria
Nemzeti Park	Egy tipikus, természeti adottságaiban nem nagy mértékben megváltozott, nagy kiterjedésű terület, ahol a természetvédelem alábbi céljai az elsődlegesek: tartalmaz, megőriz, és a biológiai sokféleség megőrzése, ill. az oktatás, kutatás és pihenés támogatása.	Olyan terület, amely különlegesen impozáns és formákban gazdag, Ausztriára jellemző, vagy történelmileg jelentős tájeleneket tartalmaz, amelynek teljes vagy messze visszanyúló eredetiségét, egyedi álló növény- és állatfajok, geológiai, hidrológiai és kultúrtörténeti értékek védelme; a biológiai sokféleség megőrzése, ill. az oktatás, kutatás és pihenés támogatása.
Természetvédelmi terület	Nagy természeti értékkel rendelkező kisebb területek. Az 1996. évi LIII. törvény szerint pl. az összes mocsár, lágó, stb. Természetvédelmi területként védendő.	Területek, amelyek teljes, vagy messzemenő eredetiségükkel, illetve ki és ahol biztosított a természetes fejlődés menete, ritka vagy veszélyeztetett állat- és növényfajoknak adnak otthont, vagy amelyek természetes fejlődési folyamatok után otthoniul szolgálhatnak ilyeneknek), ahol ritka vagy veszélyeztetett állati vagy növényi életközösségek találhatók, vagy ahol természetes fejlődési folyamatokkal ill. azok végbemenetele után ilyenek otthonra lelhetnek, vagy ahol ritka vagy tudományos szempontból érdekes ásványok és kőzetek fordulnak elő.
Tájvédelmi terület	Nagy természeti értékkel és rendkívül szép tájjal rendelkező nagyobb területek, ahol a természet és az emberek közötti kölcsönhatás speciális természeti, kulturális és esztétikai sajátossággal bír a tájat.	Az olyan területeket, amelyek rendkívül sokrétű, sajátos és szép tájjal rendelkeznek, ahol a természet és a lakosság pihenése vagy az idegenforgalom számára különleges jelentőséggel bírnak, vagy amelyek történelmileg vagy régészetiileg jelentős tájeleneket tartalmaznak, a tartományi kormány rendeletével tájvédelmi területté nyilváníthatja.
Természeti műemlék	Távoli múltba visszavezethető eredetű, vagy egyéb természettudományos jelentőséggel bíró területek (különösen olyan helyek, amelyek ritka növények vagy állatfajok, és földtörténeti szempontból érdekes jelenségek halmozottan fordulnak elő). Ezek védelmét az 1996. évi LIII. törvény írja elő.	Természeti képződmények, amelyek sajátosságuk, szépségük, ritkaságuk miatt, vagy a táj jellegét kölcsönző megjelenésük miatt, vagy különleges tudományos vagy kulturális jelentőségük miatt, vagy különleges természeti, vagy olyan kis területek, amelyek a természet élet-háztartásának, a kistérségi klíma, vagy bizonyos állat- és növényfajok élettere szempontjából különleges jelentőséggel bírnak (kis biotópok), vagy amelyekben ritka vagy tudományos szempontból érdekes ásványok vagy kőzetek fordulnak elő.

Szelektív hulladékgyűjtés megvalósításának ösztönzése az EuRégió térségében.

Az illegális hulladéklerakók megszüntetése.

A szennyvíz-kezelés szabványainak összehangolása, határon átnyúló szennyvíz-kezelési megoldások elősegítése.

Együttműködés a megújuló energiák terén (NAWARO és Geotermika) összhangban a Gazdaság munkacsoport kezdeményezéseivel.

A következő tevékenységi körök fokozott egyeztetése az EuRégió érintett szervei között: természetvédelem, közlekedési infrastruktúraépítés, mezőgazdaság.

A természetvédelem és a mezőgazdaság közti együttműködési lehetőségek bővítése.

A természetvédelem és a szelíd turizmus összehangolása.

A lehetséges konfliktusos területekre térképek és összehangolt adatbázisok készítése

Természetközeli közlekedési módok ösztönzése, „Fertő-térség fenntartható közlekedésfejlesztése” c. megvalósíthatósági tanulmányban javasolt fejlesztések ösztönzése.

A közbiztonság és katasztrófavédelem munkacsoporttal együttműködésben a folyóvizek védelme, valamint lehetőség szerint sport és idegenforgalom céljára történő fejlesztése.

- Leitha (Lajta) - Neusiedl am See kerület, Győr-Moson-Sopron megye
- Einser Kanal (Hansági Főcsatorna) - Neusiedl am See kerület, Győr–Moson–Sopron megye
- Rabnitz (Répce), Güns (Gyöngyös) – Oberpullendorf kerület, Vas megye
- Lafnitz, Raab (Rába) – Jennersdorf kerület, Vas megye

V.5. FOGLALKOZTATÁS MUNKACSOPORT

A Munkacsoport fő tevékenységei:	A határnyitási-egyezmény megvitatása Munkaerő közvetítő hatóságok tevékenységének megvitatása
Eddigi „sikerprojektek”:	Határátlépési egyezmény Nyugat-Magyarország és Kelet-Ausztria közös munkaerő-piaci stratégiája Egyenként 14-14 Nyugat-dunántúli és burgenlandi pályaaorientációs tréner közös képzése két vegyes nemzetiségű csoportban Oberwartban és Szombathelyen Oberwarti gazdasági terület adatszolgáltatása és adatelemzése jövőbeni üzemi telephelyek kisajátításának megakadályozása végett (tanulmány) Polis Pannonia (határokon átnyúló képzési intézkedések kivitelezése)
Fokozottabb együttműködési szükséglet más munkacsoportokkal a javasolt tevékenységek/projektek megvalósítása során:	Gazdaság munkacsoporttal Képzés és ifjúság munkacsoporttal
<i>Jelen tervezési folyamat során elkészült térképek a munkacsoport tevékenységéhez illeszkedően:</i>	

A fent szerepeltetett részletes helyzetelemzés és indoklás, valamint a munkacsoport ülésein elhangzott észrevételek alapján, a West/Nyugat-Pannon EuRégió Foglalkoztatás munkacsoportja tevékenységi köréhez illeszkedően az alábbi konkrét tevékenység/projekt javaslatok születtek:

A határnyitási egyezmény kiépítése és/vagy módosítása (beköltözési területek, kontingensek) egy közös munkaerőpiac tükrében, a felmerülő vitás kérdések megvitatása,

összhangban a csatlakozási tárgyalással. Az átmeneti időszak alatt a földrajzi vonzaskörzetek kibővítését szükséges átgondolni.

Az EuRégióban megtalálható felsőoktatási központok képzési kínálatának (Bécsújhely, Győr, Keszthely, Kismarton, Mosonmagyaróvár, Nagykanizsa, Pinkafeld, Sopron, Szombathely, Zalaegerszeg) a térségben jelentkező munkaerőpiaci igényekkel történő összehangolása.

A munkaerőpiacváltozás adatainak határokon átnyúló összehasonlítása, beleértve egy adatbázist jobb adatkompatibilitás mellett.

29. ábra Határon átnyúló EuRégiós projektek a munkaerőpiac és a foglalkoztatottság területén

Projektnevek	Projektvezető	Tartalom
Kommunális managerképzés	BFI	Felelősök képzése a mindig komplexebbé váló kommunális manager feladatkitűzéseire
Képzési offenzíva - "Velünk az internetbe"	WIFI	Az "Internet" médiuma és annak lehetőségei Bgld. Határain túli lehetőségeinek ismertetése
Közös képzési projekt a szakmunkásképzőkben Horitschon és Fenyő Tér – Wandorf (Sopron)	Hauptschule Horitschon	Rendszeres diákcserék, közös projektek és rendezvények az iskolák között
Határon átnyúló üzemi Know-how-Transfer és aktív együttműködés az osztrák és nyugat-magyarországi kis- és középvállalatok szintjén	WIFI Gazdasági Kamara Ausztria	Ki- és továbbképzési kezdeményezések és a határregiónok fejlesztéséhez Neusiedl-Eisenstadt-Klingenbach/Deutschkreutz és Győr-Moson-Sopron, határokon átnyúló vállalati kooperáció kiépítése és támogatása
Nemzetközi iskolapartnerség Magyarországgal és a Szlovákiával: Foglalkozási versenyek	Berufsschule Mattersburg	Foglalkozási versenyek előkészítése és kivitelezése a hideg-, meleg- és csatornavíz elvezetés területén, továbbá gázoraszámláló csatlakoztatása hajlítással és hegesztési munkálatokkal
Kis- és középvállalati stratégiák az EU bővítéshez STRATEEC	Österreichisches Institut für Gewerbe- und Handelsforschung (IfGH)	*Az EU-bővítés hatásainak elemzése a kis- és középvállalatok szintjén *Piacfejlődés vizsgálata Burgenlandban és Nyugat-Mo-on *Monitoring-rendszerek fejlesztése *Médiamappa kidolgozása *ágazatspecifikus rendezvények, inforendezvények

Projekt IGR Burgenland Nyugat-Magyarország az ÖGB LEX-Burgenland INTERREG III keretén belül	ÖGB Landesexekutive Burgenland	Határon átnyúló információs és kölcsönös Know-how-Transfer a munka- és szociális jog, szociális normák, munkavállaló-képzés, továbbá a nők és fiatalok különleges helyzete a munkaerőpiacon Közös rendszerek kidolgozása az információ, know-how, munka- és szociális jogi alapstruktúrák és képzés terén
Start smart – Magyarországi lehetőségek	TechLab Eisenstadt Büro-, Errichtungs- und Betriebs-Ges.m.b.H.	A burgenlandi KKV-k és a magyar partnerek együttműködésének támogatása, közös szakértői csapatok felépítése, konkrét kooperációs szabályok közös kidolgozása, szisztematizált adatbank kiépítése, kooperációs tréning, Coaching
Gazdaság határok nélkül	Burgenland-i Gazdasági Kamara	Bgld. Gazdaság támogatása az EU-bővítés aktuális előkészítésénél (két oldalú információs hálózat, együttműködési börze,...)

- Regionális szakértői akadémia működése
 - o Pályaorientációs tevékenység közelítése a határ két oldalán
 - o Közös képzések szervezése
 - o Regionális Foglalkoztatási Paktum létrehozása
- A külföldiek foglalkoztatásáról szóló törvény, valamint az ingázó-törvény megvitatása
- Osztrák-magyar képzési programok összekapcsolása a gyakornoki egyezményrel
- Munkahelymozgásokról szóló előrejelzések készítése
- Új KKV stratégiák készítése
- Az EURES-előkészületek (<http://www.ams.or.at/eures/>, <http://eurescv-search.com/>) szemmel tartása
- További együttműködés a humánerőforrás és a munkaerőpiacpolitika terén pl. bilaterális munkaszerződés szabályozás
- A régióközi és határokon átnyúló munkaerőpiaci egyenlőtlenségek csökkentése (agglomerációs központtól, ingázóktól, szezonális munkától, való függés)
- A létrejött klaszterek működtetése és továbbfejlesztése
- Hosszú távon: határokon átnyúló foglalkoztatási együttműködések (az átmeneti időszak lejártá után) és projektek „life long learning” tématerületeken.

30. ábra Gazdasági központi adatok a Nyugat-Pannon területéről

Név	Győr- Moson- Sopron	Vas	Zala	Nyugat- Pannónia	Részesedés (%)	
					Országosan	Megyei szinten
Év végi népességi adat (ezer személy) 2000.01.01.	424,4	266,4	293,2	984,1	12,0	9,8
Foglalkoztatottak száma (ezer fő)	134,0	87,9	83,5	305,4	15,6	11,1
Foglalkoztatottak aránya a mezőgazdaságon belül (%)	5,3	5,5	6,5	5,7	87,7	116,3
Foglalkoztatottak aránya az iparon és az építőiparon belül (%)	46,3	50,6	43,4	46,8	115,0	134,1
Foglalkoztatottak aránya a szolgáltatóiparon belül (%)	48,4	43,9	50,1	47,5	90,0	78,9
Munkanélküliségi ráta (%)* - (1999. december)	4,6	5,8	7,8	5,9	...	61,5
GDP – beszerzési ár (1999, Mrd. Forint)	627,6	356,1	298,5	1.282,2	17,2	11,3
Egy főre jutó GDP (1999, ezer forint)*	1.480	1.333	1.014	1.301	144,2	115,2
Havi átlagkereset (forint)*	54.917	50.286	48.586	51.840	104,8	93,2
Vállalkozók száma	37.428	19.056	25.165	81.649	13,7	9,6
Vállalkozók száma ezer lakosra *	88	72	86	83	113,7	98,8
Az aktív és regisztrált vállalatok aránya (%)*	84,3	76,9	72,5	78,6	98,9	101,6
Befektetések, 1991-1998 (Mrd. forint – összehasonlítási árként, 1998=100%)	669,7	434,1	302,0	1.405,8	17,7	11,7
Éves átlagos befektetés lakosonként, 1991-1998 (forint)*	196,7	199,2	125,4	170,5	142,1	116,0
Külföldi részesedésű vállalatok	1.169	709	835	2.713	23,2	10,8
Külföldi részesedésű vállalatok jegyzett tőkéje (Mrd. Forint)	165,6	93,9	28,9	288,5	19,3	8,5
- ebből: külföldi részesedés (%)*	73,4	88,6	65,7	80,1	95,5	94,1
Tudományos kutatók, fejlesztők száma (személyek)	1.126	261	30	1.417	11,5	5,1
K+F befektetések 10.000 lakosra (Mió. forint)*	59,2	13,2	2,9	30,0	69,8	28,9
A régió felsőoktatásban részt vevő hallgatóinak száma (1999, személyek)	15.650	6.015	3.199	24.864	14,0	8,9

*Az összehasonlítási indikátorok az átlag százalékos arányaiban megyei szinten illetve országosan.

Forrás: ZSA Jelentések

V.6. KÉPZÉS ÉS IFJÚSÁG MUNKACSOPORT

A Munkacsoport fő tevékenységei:	Burgenlandi-magyar partneriskolák és diákversenyek 100 szó 100 nap alatt: a Radio Burgenland programja Együttműködés az ifjúsági munka területén Közös ifjúsági rendezvények és táborok (sport, képzés, zene, szakmai képzés)
Eddigi „sikerprojektek”:	Részletesen alább a „Kooperációk az oktatásban és képzésben” résznél
Fokozottabb együttműködési szükséglet más munkacsoportokkal a javasolt tevékenységek/projektek megvalósítása során:	Foglalkoztatás munkacsoporttal Gazdaság munkacsoporttal
<i>Jelen tervezési folyamat során elkészült térképek a munkacsoport tevékenységéhez illeszkedően:</i>	„Képzés”

31. ábra Végzősök az EuRégióban, iskolai szintek szerint

Iskolai szintek szerint azon tanulók száma, akik 1988-ban fejezték be az iskolát						
Megnevezés	EuRégió Nyugat- Pannónia	Burgen-land	Nyugat- Dunántúl	Ebből megyék szerint		
				Győr- Moson- Sopron	Vas	Zala
Általános iskolát fejezte be	14.830	3.231	11.599	5.145	3.023	3.431
Szakmunkásvizsgát tett	5.756	1.347	4.409	2.006	1.243	1.160
Érettségizett	9.501	1.221	8.280	3.694	2.130	2.456
Diplomát szerzett	3.052	490	2.562	1.479	660	423

Kooperációk az oktatásban és képzésben

- Inter-kulturális – határon átnyúló nyelvi és kulturális cserekapcsolat a marzi általános iskola és a soproni Orsolya-rendi iskola között
- Nemzetközi iskolai partnerkapcsolat Magyarországgal – a gáz, vízvezeték és központi fűtés szerelők szakmai versenye
- Iskolai partnerkapcsolat Sopronnal – Ipari tanulók versenye – Szakterület: elektromosság
- Közös tanulás egy határtérségben – Az UNESCO kooperációs modellje a Kittsee Főiskola (A) és a ZS Gessayova (SK) között, a Kittsee-i általános iskola bevonásával
- Eurowart 1998 – Továbbképzés vidéki területeken, és tapasztalat út – oktatási út
- A Horitschon Főiskola és Fenyő Tér – Wandorf (Sopron) partneriskola (rendszeres cserelátogatások) közös oktatási projektje
- Nemzetközi GOLF oktatási és képzési központ
- Kooperáció a HTL Eisenstadt és az Eötvös Lóránd Műszaki Szakközépiskola Kaposvár (valamint más magyar szakközépiskolák) között, abból a célból, hogy átvegyék a HTL gépészeti tantervét
- Fertőd – Frauenkirchen modell, mint osztrák-magyar közös kereskedelmi akadémia, saját tantervvel (1994/1995-től)

Oktatás

- 100 szó 100 nap alatt: a program súlypontja a Burgenlandi Rádió, amely lehetőséget nyújt a burgenlandiak számára arra, hogy szókinsüket 100 nap alatt 100 horvát és 100 magyar szóval bővítsék

Kooperáció a szabadidős tevékenységekben

- Eurocamp 2001 „Mozgás = Találkozás“
- Ifjúsági megyenap 1998–Csepreg, 1999–Sitke, 2000–Répcelak, 2001–Kőszeg, 2002–Rum, 2003–Bük —2001-től Eurégiós projekt is. „Ifjúság napja“ 2001 Kőszegen
- „Környezetvédelem határok nélkül“ ifjúsági tábor
- Eurocamp 2002 „Oktatás – Európa hídjá“
- Eurocamp 2003 „hand in hand – together we go“

A fent szerepeltetett részletes helyzetelemzés és indoklás, valamint a munkacsoport ülésein elhangzott észrevételek alapján, a West/Nyugat-Pannon EuRégió Képzés és ifjúság munkacsoportja tevékenységi köréhez illeszkedően az alábbi konkrét tevékenység/projekt javaslatok születtek:

- Együttműködés ösztönzése a következő területeken: iskola, szakmai képzés, továbbképzés, sport, kultúra, ifjúsági munka, ifjúsági információ, tanácsadások és szolgáltatások
- Együttműködés kiépítése az iskolai és foglalkozásképző szektorban
- Többnyelvű képzési ajánlatok megteremtése (előadások, szemináriumok stb.), képzési igények folyamatos felmérése
- A adminisztratív akadályok mielőbbi elhárítása a határon túli intézményekben történő tanuláshoz
- Egyetemek, főiskolák közti együttműködés, felsőoktatási fórum létrehozása az EuRégióban

- Határokon átnyúló állásinformáció, az oktatási intézmények katalógusa
- A Gazdasági munkacsoport javaslatát elősegítve: „Médiaakadémia” létrehozása (újságírói képességek, gazdasági know-how és PR-ismeretek elsajátítása)
- Ingyenes szabadidős ajánlatok számos területen (sport, kultúra stb.), pl.: ifjúsági sporttáborok
- Pályaválasztás a CERNET (www.cernet.at) példakép szerint
- EuRégio diákszövetség létrehozása (Weinviertel-Délmeránia-Nyugat-Szlovákia példája)
- Témákhoz kötött ifjúsági táborok, ifjúsági honlap, ifjúsági újság iskolai projektként
- Határon átnyúló regionális sportliga

V.7. EGÉSZSÉG- ÉS SZOCIÁLIS ÜGYEK MUNKACSOPORT

A Munkacsoport fő tevékenységei:	Orvosi kongresszusok szervezése Járványügyi tájékoztatás
Eddigi „sikerprojektek”:	
Fokozottabb együttműködési szükséglet más munkacsoportokkal a javasolt tevékenységek/projektek megvalósítása során:	Turizmus munkacsoporttal Foglalkoztatás munkacsoporttal Képzés és ifjúság munkacsoporttal
<i>Jelen tervezési folyamat során elkészült térképek a munkacsoport tevékenységéhez illeszkedően:</i>	„Egészségügyi infrastruktúra”

A fent szerepeltetett részletes helyzetelemzés és indoklás, valamint a munkacsoport ülésein elhangzott észrevételek alapján, a West/Nyugat-Pannon EuRégió Egészség-és szociális ügyek munkacsoportja tevékenységi köréhez illeszkedően az alábbi konkrét tevékenység/projekt javaslatok születtek:

- Közös orvosi kutatási területek és konferenciák az EuRégióban.
- Szociális és gyermekvédelmi intézményes ellátások kölcsönös megismerése.
- Gyermekvédelmi szervezetek és gyermekotthonok közötti továbbképzési- és csereprogramok.
- A különböző burgenlandi és magyar egészségügyi intézmények minőségbiztosítási rendszereinek összehasonlítása, ezek elismerésének megkísérlése.
- Együttműködés a szakképzésben
- A megelőzési és egészségfejlesztési programok határokon átnyúló továbbvitele.
- A „határokon átnyúló egészség (többek között termálturisztikai) - és wellness turizmus” témakörének fokozottabb kezelése a Turizmus MCS-tal egyeztetve.

32. ábra Szakterületenkénti orvosok Burgenlandban körzetenként

	Neusiedl See	Eisen- stadt	Matters- burg	Oberpullen- dorf	Ober- wart	Güssing	Jenners- dorf
Általános orvostan	42	50	31	27	40	16	15
Aneszteziológia		1	1		2		
Szemorvosok	3	2	1	2	3	1	1
Sebészet / baleseti és plasztikai Sebészet	3	14	1	1	2	1	1
Bőrgyógyászat	2	4	2	1	2		
Nőgyógyászat	4	9	3	4	7	3	1
Fül-orr-gége	3	6	2	1	1	1	
Belgyógyászat	6	11	5	3	8	2	2
Gyermekegyógyászat	2	7	2	1	4	3	
Tüdőbetegségek	1	1	1		1	1	
Ideggyógyászat	3	5	1	2	5	2	
Othopédia	3	2	1	3	3	3	
Fizikai orvoslás				1			
Radiológia	3	1		1	2	1	
Urológia	3	4		1	2	1	
Fogászat és szájsebészet	17	14	11	10	15	6	6
ÖSSZESEN KERÜLETENKÉNT	95	131	62	58	97	41	26

A burgenlandi egészségügy javítására az alábbi javaslatok születtek:

- Szociálgazdasági adatok felvétele a prevenciós tevékenység dokumentációjába;
- Ausztriai oltási dokumentáció egységesítése és javítása;
- Adathiány megszüntetése az „ambuláns morbiditás” vonatkozásában;
- Egységes dokumentáció bevezetése tartományi szinten az ÖGD igénybevételével és költségére;
- A jelentős adathiányosságok megszüntetése az egészségügyi kiadások tekintetében.
- EU-kompatibilis dokumentációs rendszer az egészségügyi kiadásokról (pl. EUROSTAT-ESSOS-módszernek megfelelően).
- Evaluálási kutatás (pl. a burgenlandi megelőző programok hatékonyságát és kezelési intézkedéseket illetően);
- Az ellátási igény differenciált kutatása az ambuláns, osztályos szektorokban;
- Minőség és mennyiség vizsgálata a burgenlandi régióban (osztályos terület, családi ellátás, mobil szolgálat);
- A burgenlandi régióban az orvos ellátás helyzetének vizsgálata a hiányosságok meghatározása és megszüntetése végett. (mindenek előtt 2. § érintően)

33. ábra Burgenlandi egészségügyi intézetek száma és tényadatai

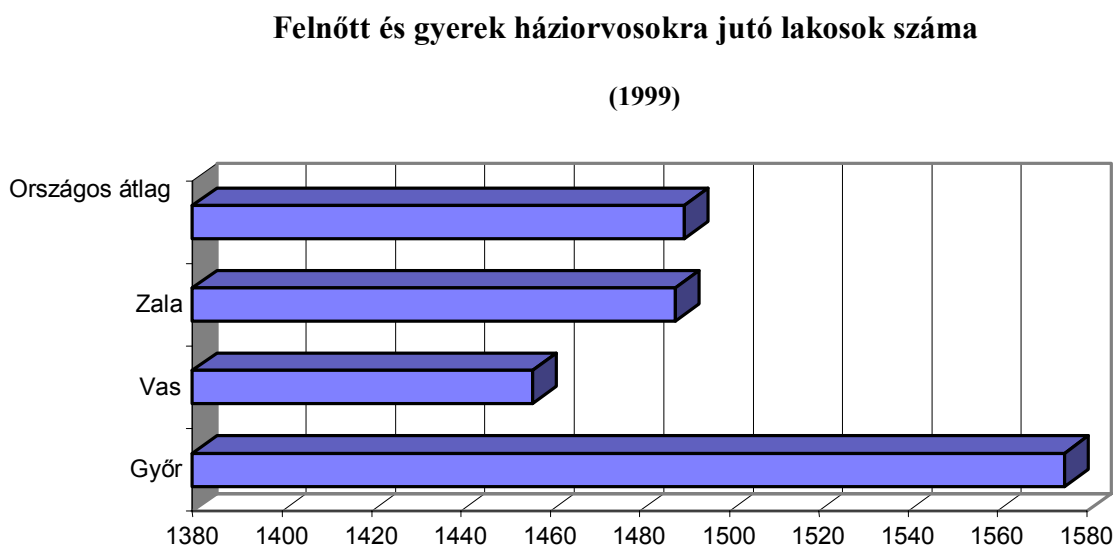
2001	A. ö. KH Kittsee	A. ö. KH Oberpullendorf	A. ö. KH Oberwart	A. ö. KH Güssing	KRAGES/KA
Szisztematizált ágyak	131	243	433	200	1.007
Tényleges ágyak	127	208	422	158	915
Gondozási napok	37.360	63.363	118.105	43.175	262.003
Foglalt napok	31.610	53.325	102.463	36.459	223.857
Felvételek	5.753	10.046	15.671	6.729	38.199
Átlagos tartózkodási idő az ellátási napokon	6,49	6,31	7,54	6,42	6,69
Egynapos ellátás	452	841	946	1.450	3.689
Ambuláns esetek	4.257	16.812	38.322	9.423	68.814
Szülések		372	511	227	1.110
LKF 2001					
Esetek száma (LKF releváns)	5.749	10.038	15.460	6.716	37.963
Összes igénybevétel (LKF releváns)	31.597	53.080	101.630	36.273	222.580
Összes pontszám	112.420.340	222.129.750	407.318.128	154.036.760	895.904.978
Összpontszám esetenként	19.555	22.129	26.043	22.936	22.666
Foglalkoztatottak					
Orvosok	26	49	118	41	234
Gyógyszerészek, vegyészek, phys.			1		1
Bábák		7	9	5	21
Kórházi gondozószemélyzet	60	134	291	105	590
Orvosi-műszaki kiszolgáló személyzet	9	17	52	12	90
Mentős szolgálat személyzete	17	34	71	22	144
Igazgatási személyzet	13	23	41	17	94
Üzemeltető személyzet	34	71	125	63	293
Egyéb személyzet			3		3
ÖSSZESEN	159	335	711	265	1.470
2001. Költségvetés (EURO-ban)					
Személyi ráfordítás	6.786.300	12.853.400	29.088.000	11.230.500	59.958.200
Gyógyszerek és gyógyászati eszközök ráfordítása	492.700	1.536.600	2.616.200	749.000	5.394.500
Folyamatos karbantartás	233.000	506.800	1.130.800	319.500	2.190.100
Egyéb dologi ráfordítás	2.275.200	3.882.000	9.277.600	3.155.300	18.590.100
Folyamatos ráfordítások ÖSSZEGE	9.787.200	18.778.800	42.112.600	15.454.300	86.132.900
Folyamatos befektetések	218.000	218.000	654.000	181.700	1.271.700
ÖSSZES RÁFORDÍTÁS	10.005.200	18.996.800	42.766.600	15.636.000	87.404.600

A Nyugat-Dunántúli egészségügyi rendszerben az alábbi prioritások lényegesek

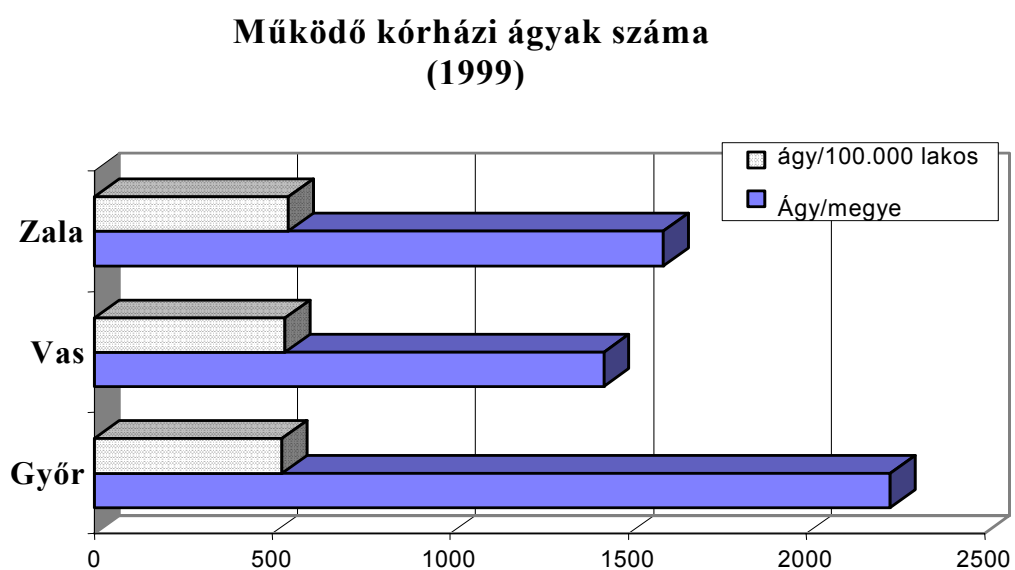
- A Cardio- és Cerebrovascular -megbetegedések javítása és ellátása
- A tumoros megbetegedések számának csökkentése
- A traumatológia és a sürgősségi területen a betegellátás fejlesztése
- A pszichiátriai szolgáltatások fejlesztése
- Rehabilitációs szolgáltatások fejlesztése
- Gondozási szolgáltatások fejlesztése
- Egészség támogatása, mely segíti a lakosság életminőségének javítását

34. ábra Orvosonkénti lakosságszám Nyugat-Dunántúlon

35. ábra Kórházi betegágyak száma Nyugat-Dunántúlon

36. ábra Osztályos kezelő intézetek Nyugat-Pannóniában

	Győr- Moson- Sopron	Vas	Zala	Összesen
Megyei kezelésben lévő kórházak száma	1	1	1	3
Városi kezelésben lévő kórházak száma	4	2	2	8
Szanatóriumok	1	-	1	2
Vidéki intézetek	-	-	-	0
Szakkórházak száma	1	2	1	4

Forrás: AG Egészség- és Szociálügy

Együtműködési igény a Nyugat-dunántúli oldalról még az alábbi területeken jelentkezett

- Egészségügy különböző rendszerének harmonizálása
- Az egészségügy különböző finanszírozásának összehasonlítása, lehetőségek az egészségügy krónikus pénzhiányának megoldására
- Az egészségügy területén a különböző színvonalú szolgáltatások összehasonlítása
- A régió ellátottsági hiányának megszüntetése (részterületeken)
- Együtműködés az egészségturizmusban a mozgásszervi rehabilitációban (gyógyfürdők, rehabilitációs kórházi és nappali kórházi ellátás), szenvedélybetegek kezelésében.

V.8. KÖZBIZTONSÁG ÉS KATASZTRÓFAVÉDELEM MUNKACSOPORT

A Munkacsoport fő tevékenységei:	A Régióban jelentős katasztrófaveszélyek jegyzékbe vétele Katasztrófavédelmi szervek közös fellépése Mentő alakulatok együttműködése katasztrófák esetén Kétnyelvű formanyomtatvány vészhelyzetek bejelentéséhez Nemzetközi polgári védelmi versenyek és biztonsági olimpiák szervezése
Eddigi „sikerprojektek”:	A Pannon Tűzoltó Kompetenciaközpont térhódítása érdekében történő együttműködés A határon átnyúló katasztrófa esetén digitális kötegrádiós rendszer (TETRA) által történő kommunikáció javításának megvitatása
Fokozottabb együttműködési szükséglet más munkacsoportokkal a javasolt tevékenységek/projektek megvalósítása során:	Területfejlesztési, területrendezési, közlekedési és információ munkacsoporttal
<i>Jelen tervezési folyamat során elkészült térképek a munkacsoport tevékenységéhez illeszkedően:</i>	

A fent szerepeltetett részletes helyzetelemzés és indoklás, valamint a munkacsoport ülésein elhangzott észrevételek alapján, a West/Nyugat-Pannon EuRégió Közbiztonság és Katasztrófavédelem munkacsoportja tevékenységi köréhez illeszkedően az alábbi konkrét tevékenység/projekt javaslatok születtek:

- A sikeres többnyelvű formanyomtatványok és korai figyelmeztető rendszerek, mint sikeres együttműködések továbbvitele.
- A régió katasztrófaforrásainak és riasztórendszereinek nyilvántartásba vételének folytatása.
- Egy évenkénti polgári védelmi verseny lebonyolítása
- A határokon átnyúló vész-és sürgősségi szolgálatok kommunikációjának kiépítése; TETRA – Sztenderd / Közös digitális kötegrádió rendszer

- A katasztrófák áldozatai, hozzátartozói és az elsősegélynyújtásban résztvevők számára adandó pszichológiai segítségnyújtásban részt vevők képzésében együttműködés.
- A burgenlandi folyószabályozási igazgatóság és a hidrográfiai jelentések állandó elérhetősége révén, – amely kiegészíti a már létező vízrajzi árvízjelző rendszert – a magyar fél számára lehetőség biztosítása, hogy pontos információkat kapjon a burgenlandi vizek aktuális helyzetéről (az árvízhelyzet értékelése, információk a hozott vagy szükséges intézkedésekről) elsősorban az alábbi viszonylatban:
 - Leitha (Lajta) - Neusiedl am See kerület, Győr-Moson-Sopron megye
 - Einser Kanal (Hansági Főcsatorna) - Neusiedl am See kerület, Győr–Moson–Sopron megye
 - Rabnitz (Répcse), Güns (Gyöngyös) – Oberpullendorf kerület, Vas megye
 - Lafnitz, Raab (Rába) – Jennersdorf kerület, Vas megye

A „Biztonság és Katasztrófavédelem” munkacsoport tevékenységének fokozottabb beágyazása az EuRégio más munkacsoportjai tevékenységi körébe.

Magyar részről felvetődött, – ötlet szinten, mivel a megvalósítás nemzetközi, miniszteriális jellegű egyeztetést és jogalkotást igényel – hogy a csatlakozás után célszerű lehet a riasztási körzeteket felülvizsgálni.

V.9. TOVÁBBI EURÉGIÓ KEZDEMÉNYEZÉSEK

A belső- és külső együttműködés előmozdítására létrehozott közös Eurégió kommunikációs stratégia:

- Rendezvényszervezési koncepció – két-három nagyobb rendezvény évente; közös rendezvénykatalógus
- Az év témája –az éves munkák tematikus súlypontjai:
2004: Megújuló energiák és környezettechnológia;
2005: Fenntartható közlekedési-hálózatok;
2006: Termál-és wellness turizmus;
2007: Nyelv és kommunikáció;
2008: „Kulturális iparágak“
- Kétnyelvű EuRégiós honlap: munkacsoportok-jegyzőkönyve, rendezvénytár, online digitális jövőkép
- EuRégió Médiaakadémia: a regionális- és helyi média támogatása, sajtóinformációk gyűjtése és sajtókapcsolatok kiépítése a határon átnyúló információs munka előmozdítása
- EuRégió hírújság: legalább két kiadvány évente. Az EuRégió és munkacsoportjainak tevékenységi beszámolója és rendezvényei tájékoztatója.
- „Nytított nap“ az EuRégiós Titkárságokon
- az EuRégió Tanácsa, az Elnökség és a munkacsoportok közti információáramlás optimalizálása
- Az EuRégió érdekképviselőinek erősítése a CENTROPE régióban, valamint más határon átnyúló nemzetközi szerveződésekben

EuRégió költségvetés

- A közös projektek támogatási lehetőségeinek és rendezvényi háttérének biztosítása; közös támogatási keret létrehozása, amely legalább 300.000 eurót jelent évente (önrész, EU-s támogatása nélkül); a Titkárság javaslata alapján a projektek fontossági sorrendjének közös meghatározása az EuRégió Tanácsának bevonásával

EuRégió-Díj

- Különleges határon átnyúló teljesítmény elismerésül szolgáló díj, évente közös rendezvény keretében kerül kiosztásra

EuRégió munkacsoportok

- Nyitás újabb tagok bevonása felé

V.9.1. Területrendezés, Területfejlesztés, Közlekedés-és információ

Digitalizált EuRégió tematikus térképek

- A meglévő digitalizált térképek kivitelezése, a Munkacsoportok és a Titkárság, valamint az Eurégió szervezetének felhasználóbarát módon rendelkezésére bocsátja a meglévő statisztikai- és tematikus tartalommal rendelkező adatbázisokat, ezzel lehetővé teszi az Eurégiós, tartományi, kerületi, megyei szintű elemzések kidolgozását

Határon átnyúló projekt-adatbázis

- A térségi nagyobb projektek hatáselemzései az EuRégióban (pl.: lignitbányászat Szombathely vonzáskörzetében)

EuRégió közlekedési koncepció

- Az EuRégió nemzetközi közlekedési hálózatba történő bekapcsolása és a fejlesztési tengely javítása (TEN, TINA, Helsinki, ...)
- Egységes álláspont kialakítása a közös fejlesztési tervek kapcsán a felsőbbrendű út- és vasúthálózat kiépítésében
- Egységes álláspont a helyi úthálózati tervekről „Schengen után”
- Határon átnyúló kerékpárúthálózat

Az EuRégió információs katalógusa befektetők részére

- Az EuRégió területére vonatkozó statisztikai adatok és térképek kidolgozása potenciális befektetők részére

Az EuRégió digitalizált jövőképe

- Az alapidokumentum rövidített és teljes összefoglalója minden érdeklődő számára interneten keresztül elérhetővé válik.

V.9.2. Gazdaság

Tanácsadás

- A burgenlandi know-how valamint az 1. Célterület fejlesztési tapasztalatait megosztják a csatlakozás előtt álló nyugat-dunántúli régió szakértőivel
- Az INTERREG-INTERREG program valamint a PHARE CBC kisprojekttalap által támogatott projektek előkészítése

Ipari parkok

Az ipari parkok kiépítésének folyamata, a határon átnyúló értéknövelés szempontjaira fókuszálva

Elemző tanulmányok

- „megújuló energiák és megújuló erőforrások” témájú közös projektek kidolgozása
- A régióban található klaszterek határon átnyúló erősítése (pl.: a kis- és középvállalkozások működési területén)
- Azon intézkedések körének felmérése, melyek csökkenteni tudják a különbségeket a Nyugat-Kelet irányultságú régióban

V.9.3. Turizmus, kultúra és közös kultúrörökség

Public Relations

- Többnyelvű EuRégiós utikalauzok kidolgozása és árusítása

Egészség- és wellness turizmus

- Együttműködés a „rekreáció és wellness” témákban
- Fent említett témákban nemzetközi turisztikai kínálatok kialakítása

Határon átnyúló közös turisztikai kínálatok

- A határon átnyúló turisztikai látványosságok kidolgozása megakadályozhatja a kínálat beszűkülését. Ehhez az egyes turisztikai látványossággal rendelkező települések erősebb együttműködése szükséges.

V.9.4. Természet-, környezet- és vízvédelem

Környezetvédelem

- Az UNESCO világörökségének közös stratégia terve
- Határon átnyúló környezetmonitoring kifejlesztése

Branding

- Mezőgazdasági márkaképzés és biotermékek kínálatának bővítése
- A natúrparkokkal való együttműködés és fenntarthatóság

Foglalkoztatás

A munkaerőpiac monitoringja

- A sikeres ingázói egyezmény modifikálása
- Határon átnyúló munkaerőpiaci adatbankok létrehozása
- A külföldiek foglalkoztatását és az ingázókat szabályozó törvényi előírások
- Megkísérelni a munkahelyi diszparitások csökkenését; hosszú távon határon átnyúló foglalkoztatási egyezmény létrehozása

Képzés és ifjúság

Képzésfejlesztés

- A már meglévő képzési- és iskolai együttműködések további kiéptése
- Többnyelvű képzési kínálat létrehozása
- Határon átnyúló szakmai információ

EuRégió a fiatalokért

- A szabadidő-eltöltés lehetőségeinek és a fiatalok számára szervezett rendezvények javítása
- Az ajánlatok közös honlapon történő megjelenítése

EuRégió Ifjúsági Parlament

- A fiatalok számára a szerveződés lehetőséget kínál, hogy közös jövőjüket határok nélkül építhessék

V.9.6. Egészségügy és szociális ügyek

Kongresszus és kutatás

- A határokon átnyúló egészségkutatás és kongresszusi kínálat kiépítése
- Az egészségturizmus határokon átnyúló tapasztalatcseréje

Az egészségügyi ellátás biztosítása

- az osztrák/magyar egészségügyi minőségbiztosítási rendszer összevetése

V.9.7. Közös biztonság- és katasztrófavédelem

Rendezvények

- Polgárvédelemi versenyek szervezése

Biztonsági együttműködések

- Mentők és speciális mentőalakulatok sikeres határon átnyúló kommunikációjának továbbfejlesztése és az ehhez kapcsolódó monitoring
- Közös adó-vevő rendszer létrehozása (TETRA)

VI. AZ EURÉGIÓ JÖVŐJE

Út az új Európába

Az Európai Területfejlesztési Konceptió egy több mint 25 millió lakosú európai központi térség létrejöttét prognosztizálja. Az EuRégió ezen térség középpontjában fekszik, amely Nyugat-és Kelet-Európa valamint a balti államok és a Balkán felé orientálódik. Az elkövetkező EU-bővítés szintén teljesen új keretfeltételeket teremt, új lehetőségeket hordoz magában, hiszen a közös gazdasági térségben, a schengeni határellenőrzés megszűnése után lehetőség nyílik - az európai központi térségen belül - fontos centrumok elérésére.

... az új jövőképpel!

A fokozódó együttműködés és gazdasági együttműködés teszi szükségessé egy közös koncepció kidolgozását. Ennek eléréséhez az első lépést ezen stratégia terv hivatott megtenni, mivel ez az első, az EuRégió szervei és munkacsoportjai által közösen kidolgozott dokumentum. A 8 munkacsoport tagjainak többszöri megkeresés alkalmával lehetősége nyílt észrevételeit és javaslatait megtenni, így formálódott a tartalom minden érintett szempontjainak figyelembevételével, közös egyetértéssel egységes stratégiatervvé. Az EuRégió Tanácsának határozata értelmében a stratégiaterv útmutatást ad a jövőhöz és ezzel kiindulópontként szolgál a további, folyamatos jövőbeni együttműködéshez.

- **Közös koncepció az emberekkel az emberekért**

Az EuRégió a döntéshozatali folyamatok során integrálja a lakosságot. Az emberekkel való folyamatos kapcsolattartásával az EuRégió az itt élők határon átnyúló identitását erősíti.

- **Kedvező keretfeltételek kialakítása**

Az EuRégió több egy elvont szervezeti struktúrájánál. Az adminisztratív akadályokat leépíti, a határon átnyúló együttműködést megerősíti.

- **Erőegyesítés**

az EuRégió partnerei a jövőben nemzeti és nemzetközi szinten egyaránt külön-külön nem lesznek elegendőek ahhoz, hogy egyenként sikeresen érvényesüljenek. Az EuRégió lakossága „egy hajóban evez”, céljait és törekvéseit közösen valósítja meg.

- **Közös fejlődés**

A határokon túlmutató együttműködés szervezete a meglévő hagyományok alapján továbbfejlesztésre kerül azért, hogy a partnerek hatékonyabban működjenek együtt. Különösen a rendezvények, technikai titkárság, a hivatalok és a munkacsoportok közti belső és külső információcsere területén kell javulást elérni.

- **Nyitottság és jövőbe mutató megoldások keresése**

Az új keretfeltételek miatt az EuRégió öt ország, nyelv és kultúra metszéspontjában fekszik. Így népek és kultúrák találkozáspontja. Eredetileg periférikus helyzetéből most Közép-Európa szívévé válik.

VI.1. AZ EURÉGIÓ JÖVŐBE MUTATÓ TERÜLETEI

A vidék innovatív fejlesztése

Jó példa a vidéki területek innovációs erejének sikeres mobilizálására a legnagyobb biomassza klaszter létrehozása a dél-burgenlandi güssingi kerületben. Így az EuRégió fel tudja dolgozni szél- és biomassza erőforrásait és kompetenciát épít ezen új „ökológiai olajterületeken”.

Rekreáció és wellness

A turizmust a régió tartópillérének tekintik. Az olyan témák fejlesztésének, mint a nemzeti parkok, a minőségi bor, a Borostyánkőút, a pannon ősz, kastélyok és kertek, Liszt és Haydn öröksége, kerékpáros-, lovas- és túrautak, termál- és gyógyfürdő együttműködéseknek az a célja, hogy nemzetközi wellness- és egészségturizmusi telephelyeket teremtsen.

A fejlődés mindezek ellenére biztosított...

Az UNESCO világörökség része a Fertő-tó: az érzékeny régiót a szelíd mobilitás európai mintarégiójává kívánják fejleszteni. Így bebizonyíthatják azt, hogy a közlekedéssel összefüggő problémákat meg lehet a környezet figyelembevételével úgy oldani, hogy a regionális gazdaság-fejlődés mégis fenttartható maradjon.

Klaszterépítés

Az erősségek kiaknázásával az EuRégió gazdasági sikertörténetet szeretne megvalósítani. A sikeres gazdasági együttműködések (Pannon Autóipari Klaszter, Heiligenkreuz-Szentgotthárd Ipari Park) továbbfejlesztik. A Pannon Gazdasági Kezdeményezéssel közvetlenül a 42.000 Eurégiós vállalkozáshoz fordulnak és támogatják az öt klaszter fejlődését, melyek az autóipar, az elektronika, a faipar, a termálturizmus és a gyümölcsfeldolgozás területén fejlődtek ki.

Közös fejlődés

Fontos befektetés a jövőbe az Eurégió szervezetei és munkacsoportjai közti belső és külső hálózatok optimalizálása. Csak ezzel biztosítható a közös érdekek gyors egyeztetése a határokon túl.

VII. A JÖVŐKÉP ÉS AZ EURÉGIÓS FEJLESZTÉSEK ALAPELVEI

Az emberekért az emberekkel együtt megvalósuló terv

Az EuRégió lakossága részese lehet a döntéshozatali folyamatoknak, ezzel a fontosabb politikai döntéseket az állampolgárokkal együtt hozza meg. Ezen a módon az emberek régiótudata megszilárdul. Az EuRégiót érintő folyamatok ezzel tehát nemcsak az emberekért, hanem velük együtt haladnak előre: munkavállalók, vállalkozók, fiatalok, idősek, kisebbségek meg kell, hogy találják az EuRégióban a helyüket, amely az elvárásaiknak megfelel és félelmeiket segít feloldani. Ezen okból kifolyólag az EuRégió együttműködésekkel és a széles nyilvánosság bevonásával világos és átlátható szervezeti rendszert alkot. Az EuRégió elősegíti a más régiókban beszélt nyelvek elsajátítását, ezzel is toleranciát és az egymás megértését mozdítja elő.

Kedvező keretfeltételek megteremtése

Az EuRégió a közös térség minden olyan tevékenységét összefogja, amely a régiót érintően a határon átnyúló együttműködés szempontjából jelentőséggel bír. Az EuRégió több, mint szervezeti keret. Szervei a tevékenységek kiinduló-és kapcsolati pontjai, melyek jelentősége a tartalmi és térségi szempontokon túlmutat.

Ezen tevékenységeknek mind európai, mind nemzeti és regionális, de úgy társadalmi és gazdasági területeken is komoly jelentőségük van. Az együttműködő partnerek értékeikkel járulnak hozzá az EuRégió munkájához. Az EuRégió megad minden szükséges segítséget az közigazgatási akadályok elhárításához, ahhoz, hogy egy gyümölcsöző határokon átnyúló munka és együttműködés keretfeltételei megteremtődjenek.

Egyesített erők

A partnerek közt egymásra utaltsági viszony van, hisz az európai térségben és a közös piacokon külön-külön „elvesznének“. Ezért erejüket egyesítik és közös hangsúlyos együttműködési pontokat keresnek, melyeket nemzeti és európai szintén is érvként képviselnek és megvalósítani igyekeznek. Ezen előnyök több területre is kiterjednek, így a revitalizáció, a közös kulturális örökség, a területfejlesztés (beleértve a közlekedést), a katasztrófaelhárítás területeire, továbbá közös fellépést szorgalmaznak szociális, gazdasági, és munkajogi együttműködési hálózatokon keresztül. Az EuRégió megismertetése, mint globalis piaci tér és mint márkanév (trademark) – több piaci szegmensben – az EuRégió tagjainak különleges kihívást jelent.

Nyitottság és megújulás

Az EuRégión nyitja tartja kapuit a szomszédos Szlovákia, Szlovénia és Horvátország felé és Németországból, Olaszországból, Csehországból és Szerbiából is partnereket von be. Az EuRégión öt ország metszéspontjában fekszik és számos kultúrának és nyelvnek otthona, népek és kultúrák találkozási helye. A korábbi periférikus fekvése után most végre Közép-Európa szívévé válhat. Az EuRégión legfontosabb feladata az lehet, hogy a jelen helyzetéből adódóan, a népek közti különbségek kérdésében aktív szerepet vállaljon és azt – pontosan a különbségekből kifolyólag - pozitív módon befolyásolja. Az EuRégión városai egyben Nyugat-Pannónia kapui is: Eisenstadt és Sopron kapuk Bécs és Bécsújhely irányába, Győr és Mosonmagyaróvár Bratislava és Budapest irányába, úgy Szombathely, Oberwart, Szentgotthárd és Zalaegerszeg Graz és Maribor felé valamint Nagykanizsa Zagreb felé.

A jövőbe vezető út meghajtó motorja

Az EuRégión konkrét válaszokat ad jelentős európai kérdésekre. Különleges kötelezettségvállalással kezdte meg az együttműködő munkáját: más európai régiókkal együtt közös útra kíván lépni, tapasztalatait Európa más régióival megosztani. Szociális, gazdasági és technológiai fejlesztések kezdeményezőjeként valósít meg projekteket. Eközben a múlt örökségét összefonja a jövő virágzó gazdaság, modern, innovatív munkaerőpiac adta lehetőségekkel, melyet magas szociális védelem és igazságos jövedelemelosztás jellemez.

Különleges lehetőségek támogatása

Az EuRégión minőségileg jelentős területeket erősít és fejleszt. Nyugat-Pannóniában sikerült Európa több évtizedes kettészakadását felszámolni. Ez a nyitottság és a megvalósult integráció teszi ezt a régiót különlegessé. Ugyanakkor az EuRégión a minőségi fejlesztések további kiépítésének kihívásaival kell szembenézzen. Az EuRégión következő területeinek fejlesztése és erősítése szükséges:

- Fenntartható EuRégiós közlekedési modellek és közlekedési hálózatok fejlesztése az érzékeny területeken
- Fenntartható közös, minőségi szociális szinttel bíró és igazságos bérek jellemezték munkaerőpiaci fejlesztési modellek kiépítése
- Fiatalok és munkavállalók képzése, továbbképzése
- EuRégión gazdasági hálózati együttműködések, Autoipari Klaszter, Fa- és Bútoripari klaszter, Elektronikai és a Telekommunikációs Klaszter kiépítése, működtetése és továbbfejlesztése
- Megújuló energiák és technológiai hálózati együttműködések
- Termál-Klaszter és wellness-turizmus
- A „Zöld folyosók Eurégiója”, a szelíd turizmus, a nemzeti parkok, natúrparkok és a kerékpárturizmus fejlesztése
- A zene Eurégiója: a közös, világhírű zenészerzők, mint Liszt Ferenc és Joseph Haydn örökségének megőrzése

- A közös kulturális örökséggel és a kultúrával kapcsolatban álló gazdasági ágazatok („kulturális iparágak”) EuRégiója
- A vidéki térség innovatív fejlesztése

Az év tématerületei - fókuszálás a vezértémákra

Minden évben, az EuRégió Tanácsa ajánlására, egy kiválasztott tématerület fémjelezheti az EuRégió tevékenységét, mellyel a közvélemény érdeklődése a különleges régiós területekre összpontosítható, egyrészt koncentrált figyelmet szorgalmazva, de pozitív hatást keltve a régió egészére. A kiválasztott vezértémák az egy év elteltét követően részletes kidolgozásra kerülnek.

Az ajánlott tématerületek:

- Fenntartható logisztikai hálózatfejlesztés
- Közös fellépés a toronyi Lignitmező kitermelése és erőmű megépítése ellen
- Termál-és wellnessturizmus, a szabadidő hasznos eltöltése történelmi múltú környezetben
- A nyelvtanulás élménye, új kommunikációs technológiák kifejlesztése
- Kultúra és "kulturális iparágak", a közös kulturális örökség a régi és új történelmi határokon belüli újraélesztése
- Megújuló energiák és környezetbarát technológiák fejlesztése

VII.1. AZ EUREGIÓ SAJÁTOSSÁGAI ÉS ERŐSSÉGEI

Egyedülálló földrajzi helyzetének köszönhetően az EuRegio West/Nyugat Pannonia kelet és nyugat metszéspontja. Az Európai Unió bővítésével Közép-Európában létrejön az EUREK (Európai Területfejlesztési Konceptió) elképzelések szerinti második európai gazdaságilag meghatározó térség, amely a több mint 25 millió lakosával a Berlin-Bécs-Trieszt tengely mentén kerül el. Az EuRégió 1,3 millió lakosával a fejlesztési tengely központjában fekszik. Több, az Európai Unió által támogatott folyosó érinti a Régiót. Ezen folyosókon keresztül a térség Európa több területéhez intenzíven kapcsolódik, meghatározó szerepe van Nyugat-Európa és a Balkán közötti kapcsolat biztosításában.

Az Unió bővítés az EuRégió közvetlen térkapcsolatait várhatóan jelentősen módosítja.

Burgenland számára számos vonzáskörzet fekszik a térségen kívül: északon Bécs, nyugaton Grác, keleten a határhoz közel Pozsony és olyan nyugat-dunántúli központok, mint Győr, Szombathely és Zalaegerszeg. Míg az EuRégió gazdaságilag dinamikus északi része Bécs, Győr és Pozsony felé orientálódik (Vienna Régió), addig a régió déli részén a vidékfejlődés innovatív pontjai kristályosodnak ki. Ilyenek többek között Németújvár, Zalaegerszeg, Nagykanizsa.

Magyarország Schengen-i Egyezményhez csatlakozása után a határokon a várakozási idő és a határsorompók megszűnése az egymás alá rendelt centrumok elérhetősége tekintetében jelentős változásokhoz fog vezetni. A régió új berendezkedése a közlekedési áramlat területi átrendeződését jelenti majd.

Az osztrák-magyar határterület Európa gazdaságilag legdinamikusabb régiója a valamikori vasfüggöny területén. A határok megnyitása és Magyarország gazdasági átalakulása a határterület gazdasági fejlődésére nagy hatással volt.

A legfontosabb együttműködési struktúrák, amelyekben az EuRégió egyes térségei részt vesznek az alábbiak:

PGO - Die Planungsgemeinschaft Ost / Kelet Tervezési Közösség Burgenland, Alsó-Ausztria és Bécs alapította **1978-ban**, hogy a főleg közlekedés és infrastruktúra témakörök terület-releváns kérdéseiben egyeztessen.

A Keleti-Régió Közlekedési Egyesület (VOR) Alsó-Ausztria keleti régióinak közlekedését egyezteti Béccsel és Észak-Burgenlanddal, ezáltal fontos kapcsolódási pontot jelent a határon átnyúló tömegközlekedés számára.

A Vienna Régió Bécs, Alsó-Ausztria és Burgenland tartományok közös telephelyértékesítésével foglalkozik, s így a határon túli üzemtelepítés fontos szereplője.

Kiemelt az **Alpok-Adria Munkaközösség** és a **Duna-menti Országok Munkaközösségében** való részvétel. Vas és Zala megyék részvételével megkezdte munkáját a **Magyar-Szlovén Határmenti Regionális Fejlesztési Tanács**.

A magyar megyék az utóbbi években számos **PHARE-CBC** programban vesznek részt. Szerepet vállaltak az **osztrák-magyar, magyar-osztrák-szlovák és a magyar-szlovák** programban. A Régió megyei tagjai továbbá a Hármass-Dunavidék Eurorégió (2001), a Dráva-Mura Euregió (2001) és a Jövőrégió (2002).

2004. január 1-től részt vesznek az **Interreg programokban**, így az **osztrák-magyar, a magyar-szlovák-román és a szlovén-magyar-horvát** interregionális programokban.

Az EuRégió jövőképe és fejlesztési stratégiája második kötete részletesen és tématerületekre lebontva tartalmazza az EuRégió erősségeit, gyenge pontjait, érzékeny területeit és fejlesztési lehetőségeit. Itt kiemeljük a legfontosabb sajátosságokat, mintegy az eddigi elemzések foglalataként, hogy a következő fejezetekben erre építve részletesen kibontsuk az EuRégió jövőbeni fejlesztési lehetőségeit és ezeknek a lehetőségeknek a kihasználásához szükséges soron következő EuRégió intézkedéseket.

37. ábra Az EuRégio erősségei, gyengeségei, érzékeny területei, fejlesztési lehetőségei

Erősségek	Gyenge pontok
- Földrajzi helyzet (A,SK,HU metszéspontja, Wlen-Bratislava-Győr háromszög) - Magas turisztikai potenciál (tó, bor, természet, termál-közelség) - Magas természetérté-potenciál (nemzeti park és UNESCO világörökség: Fertő-tó - Fertő-Hanság) - A határ mindkét oldalán termálrégió virágzó kúrahelyekkel és wellness-oázisokkal - KKV-hálózatok és gazdasági dinamizmus - Nagy kulturális ajánlat, kulturális sokszínűség és többnyelvűség - Hagyományos együttműködés, jól bevált szervezeti struktúrák (Euregio West/Nyugat Pannónia) - A lakosság jó képzettségi- és szakképzettési szintje (különösen a városokban) - A borászat mesze a határokon túl ismert	- Infrastrukturális hiányosságok és észak-déli egyenlőtlenségek, részben rossz vasúti, közúti és telekommunikációs összeköttetések - A közlekedési infrastruktúrát még nem igazították hozzá az EU-bővítéshez - Nincs közös management a turizmusban - A vidékies régiók erősen függnek a városi munkaerőpiactól (ingázás) - Hiányzó nyelvi kompetencia, valamint csekély együttműködés a képzés és kutatás területein - A törvényi és intézményi keretfeltételek különbségei, különböző technikai standardok - Csekély innovációs potenciál a vidékies régiókban - Szociális és bevételi egyenlőtlenségek
Érzékeny területek	Fejlesztési lehetőségek
- Versengés vállalkozások és telephelyek között - Fizetési szint nyomás alatt (helyi munkaerő helyettesítése kevesebb szakképzettséget igénylő munkahelyeken) - A határt átlépő ingázás és növekvő teher- és személyszállítási forgalom - A határt átlépő tulajdon- és ingatlan-vásárlás aszimmetrikusan fejlődik - Versengés a hasonló látogatói rétegekért a termál- és egészségturizmus területein - Infrastrukturális kiépítés versus természet- és környezetvédelem	- Magas növekedési potenciál: a gazdasági fejlődés üteme meghaladja az EU-átlagot - Nagyobb, erősebben integrált és sokszínűbb turisztikai régiók létrehozása - A Fertő-Hanság Nemzeti Park és a határokon átlépő nemzeti parkok tartós használata - Stratégiai együttműködés gyógy- és termálfürdők esetében - A bor, mint profil felhasználása (minőségi borok termelésénél éppúgy, mint azok eladásánál, borásziskolák együttműködése, a pinceutak kihasználása) - Határt átlépő klaszterek létrehozása (információs technológia, fa- és autószállítók, élelmiszerek, megújuló erőforrások) - Határt átlépő szak- és továbbképzési programok - Kétoldalú, egymással egyeztetett területfejlesztési tervek

VII.2. JÖVŐBENI FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK

Az Eurégio stratégia terve egyrészt felvázolja a fejlesztési lehetőségek adta kereteket, másrészt konkrét kiindulópontokat határoz meg és ahhoz konkrét cselekvési tervet társít. Azon jövőbeni fejlesztési lehetőségek témakörei kerülnek itt megemlítsésre, melyeknek kitűnő fejlődési lehetőség tulajdonított. A lehetőségek az Európai térségben megnövekvő gazdasági fejlesztéseken alapszanak, de a régió történelmi múltja és a páratlan természeti környezet is domináns. Ebből következnek azon fejlesztési lehetőségek melyek a turizmus, a wellness és egészségmegőrzés, az élelmiszeripar, az autóalkatrész-beszállítói iparág, a megújuló energiák, és a faipar valamint sok már területet érintenek.

Innovatív vidékfejlesztés

Az Eurégio osztrák oldalát jórészt a vidék jellemzi. A lakosság jelentős része 5000 lakosnál alacsonyabban lakott településeken él. Az urbanizáció mértéke, a lakosság azon része, amely városokban él csak 21%-ot tesz ki és ezzel kevesebb, mint fele a Nyugat-Dunántúl városi lakosságának.

38. ábra Az Eurégió lakosságának megoszlása közigazgatásilag

A népesség közigazgatás szerinti megoszlása %	EuRégió	Burgenland	Nyugat-Dunántúl
500 >	7,0	2,0	8,4
500 - 999	11,1	9,8	11,4
1 000 - 1 999	20,1	41,3	14,2
2 000 - 4 999	17,1	34,3	12,3
5 000 - 9 999	4,3	8,5	3,1
10 000 - 49 999	10,7	4,1	12,5
50 000 - 99 999	19,7	-	25,1
100 000 <	10,1	-	12,9
Urbanizációs ráta %	48,4	21,0	56,1

Forrás: Az EuRégió számokban, 2003

A szél- és biomassza forrástartalékok a Nyugat-Pannon Eurégiót egy új „ökológiai olajmezővé” teszik. Burgenlandban már számos sikeres projekt valósult meg ezen a területen. A Megújuló Energiák Európai Centruma vagy az építés alatt lévő parndorfi ökoenergiapark a legjelentősebbek. Nyugat-Dunántúlon, ahol magasak az energiaárak az energiahordozók alternatívái iránti igény jelentősen megnövekedett. A természetbarát és decentralizált energiaforrások együttes kiaknázásában komoly jövőbeni együttműködési lehetőségek rejlenek.

Az EuRégió területe magas szintű életminőséget biztosíthat az itt élő emberek számára. Sajnos a munkahelyek alacsony száma sokakat ingázásra kényszerít. Jó példa a vidéken rejlő innovációs lehetőségek sikeres mobilizálására Európa legnagyobb régiós Biomassza-Klaszterének megalakulása a dél-burgenlandi Güssingben. Ma már 25 energiatermelésre alkalmas biomassza fejlesztésű beruházás található ebben a vonzáskörzetben. Ehhez tartozik még továbbá egy távhőberendezés, egy répcemalom, egy a fa szárítására alkalmas berendezés, egy állatfehérje feldolgozó üzem és 1998 óta a biomassza-erőmű Güssingben. A fejlesztésekben és kezdeményezésekben előljár a Güssingi Megújuló Energiák Európai Centruma. (EZFEED, www.bnet.at/ezfeeg).

Regionálisan és nemzetközileg is igen tevékeny az intézmény, az innováció területén előljár. Együttműködik a Bécsi és Gráci Műszaki Egyetemmél és a Pinkafői Főiskolával. Nagyrészt szolgáltatásainak eladásából finanszírozza magát, vállalkozók, önkormányzatok és régiók számára energiagazdálkodási terveket készít, magyarországi együttműködései is igen jelentősek. Az Eurégió magyar oldalán az energiaárak emelkedésével a biomassza és az energiamegtakarítás egy komoly fejlődő piaci szegmens, amely régióon belül kielégíthető.

A Biomassza-Klaszter megalakulásával Güssing körzetében 1997 óta 50 új vállalkozás és 400 új munkahely jött létre. Saját ökoturizmus irodában kutatók és látogatók ismerkedhetnek

meg a Bioenergia-Klaszter tevékenységeivel. Egy saját ökológiai alapelvek szerint berendezett 50 ágyas motel építése zajlik.

Gyógyturizmus – Wellness és Gyógyfürdők

A turizmus a régió fontos gazdasági pillére. A szakértők egyetértenek abban, hogy a turizmus régiós fejlesztési törekvései a wellness irányába kell, hogy eltolódjonak. A szakértők fejlesztési potenciált látnak továbbá a konferenciaturizmus területén is. Amíg Burgenland a szelíd turizmusra koncentrál, - erre jó példa a Neusiedlersee Nemzeti Park és a natúrparkok területe - a magyarok inkább a szabadidős turizmus fejlesztése mellett teszik le voksukat.

A Nyugat EuRégió területén a közös fejlesztési pontok a következők:

- A Neusiedlersee – Seewinkel – Fertő Nemzeti Park fenntartható fejlesztése
- A „Római Borostyánkőút” turisztikai attrakcióvá kiépítése
- A borturizmus (jó minőségű borok előállítása, piaci értékesítése, boriskolák együttműködése, borutak kijelölése) határon átnyúló bor-és kerékpárutak, „Pannon őszt”
- A közös kulináris specialitások (pannon kulinárium)
- A történelmi kastélyok és kastélyparkok, közös zenei örökség turisztikai attrakcióként történő feltüntetése (Liszt és Haydn örökség)
- Oktatási együttműködések
- Határon átnyúló kerékpáros,- kiránduló-és lovas utak koncentrált kiépítése
- Termálfürdők egységes értékelési rendszerének kialakítása

Az Eurégió nagy lehetősége nemzetközi piacokon Nyugat-Dunántúl - Dél-Dunántúl-Burgenland – Steiermark - Észak-Szlovénia egészségügyi turizmus szolgáltatásainak közös megjelenítése.

A nemzetközi értékváltozások markánsan az egészség téma irányába mutatnak, illetve a keresleti piac a szomszédos régiókban fellelhető termál- egészségügyi turizmus kínálata Magyarország, Burgenland, Szlovénia, Steiermark komoly jövőbeni sikerekkel kecsegtetnek.

Minden említett régióban a gyengeségek az egészségturizmus kínálatának továbbfejlesztésére megállapításra kerültek: a meglévő helyszínek fejlesztése, új települések bekapcsolódása, a kínálat fejlesztése és a piaci megjelenés erősítése a tervek között szerepel.

A fejlesztés ezen szakaszában az érintettek fontos útkereszteződéshez érkeztek: megindult a konszenzuskeresés egy közös, nemzetközi, marketingstratégia kialakítására; a cél, hogy megnyissa a befektetések előtt az utat, a piacról történő kiszorítás ellen és az árpolitika kérdéseire közös megoldásokat találjon. Ezért a projektben a turisztikai kínálatok az említett érintett országok együttes részvételével kerülnek kidolgozásra.

A következő célkitűzések fogalmazódtak meg:

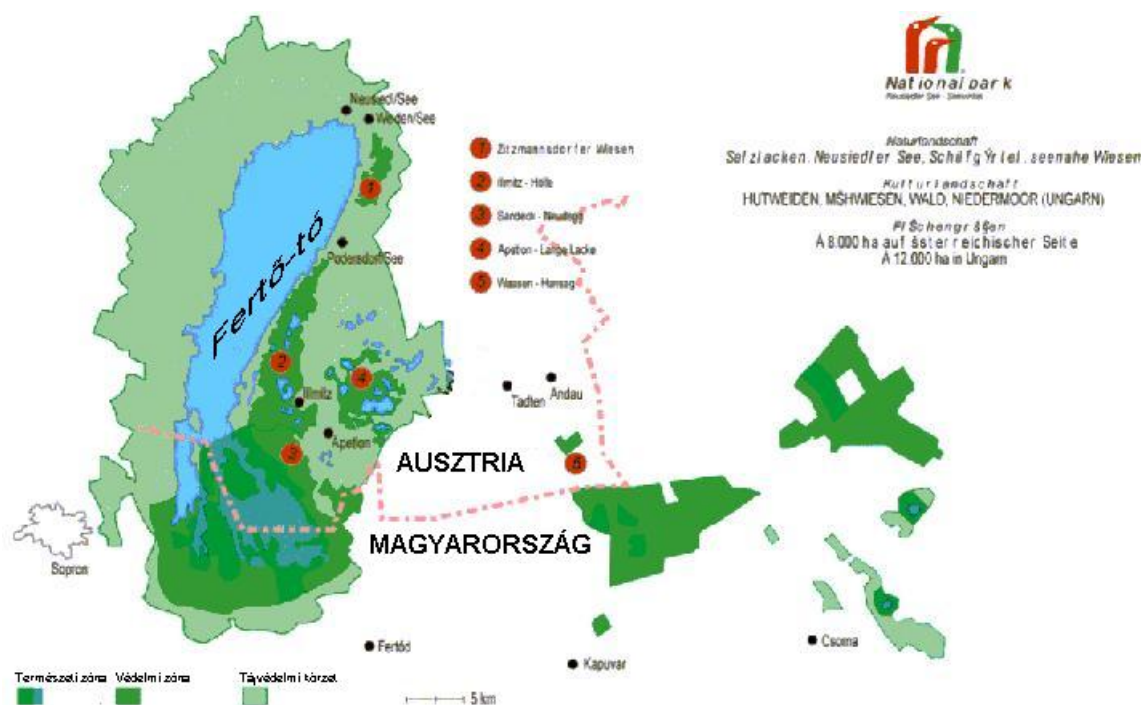
- A piaci erőviszonyok és a piaci hatékonyság javítása a nemzetközi megjelenésben

- A meglévő eszközök kiaknázásának javítása
- A gazdaságosság növelése
- A fenntartható fejlődési dinamika megőrzése
- A turisztikai kínálat fejlesztése utazási irodák bevonásával

UNESCO Világörökség: Fertő-tó - Neusiedler See

A határon átnyúló Fertő-tó-régió Európa egyik legszebb tájegysége. Az ökológiai és kulturális értékek sokszínűsége jellemzi, illetve az egyidejűleg labilis ökorendszer ezt a területet érzékenyvé teszi. Egy dinamikus gazdasági térség kellős közepén, az egyre növekvő kelet-nyugati közlekedési terheltség háttérében és közlekedésfüggő környezeti kockázatok közt helyezkedik el.

39. ábra : Fertő-tó – Seewinkel Nemzeti Park

Forrás: Fertő-Hanság Nemzeti Park gazdálkodási szerve

Határon átnyúló mintaprojektet fejlesztenek ki azért, hogy a közlekedéssel összefüggő problémákat érzékeny területeken a környezet és egészségügyi tényezők figyelembevételével megoldják és egyidejűleg biztosítani tudják a környezetbarát közlekedés megvalósulását és egyidejűleg fejlesszék a turizmus szektort és a régió gazdaságát. A projekt célja a fenntartható környezetbarát közlekedés kiépítése az egész régióban.

- A közlekedés nem megengedhető, hogy rombolja a Fertő-tó-régió, mint egyedülálló kultúrtáj - magas környezet- és életminőségű – értéket, hanem javítania kell azon,
- A közlekedésnek komoly szerepet kell játszania a Fertő-tó régió fejlesztésében, figyelembe kell vennie a régió tájegységei- és

falustruktúráját, ökorendszerében és vízháztartásában, minimalizálnia kell a kockázati tényezők kialakulását és nem szabad túllépnie a terhelhetőség határain,

- A közlekedésnek a fenntartható gazdaságfejlesztés érdekében különleges jövőbeli potenciálok kihasználását kell szolgálnia az Fertő-tó-régióban,
- A „Fertő-tó Card” határon átnyúló bevezetése

Megújuló energiák

A megújuló energiák területén széles fejlesztési lehetőségek kínálóznak a természeti potenciálok részéről. A Parndorf-i lemezt pl. Ausztria-szerte kedvező széljárás jellemzi többé-kevésbé egyenlő áramlási körülmények mellett. Magyar oldalon is akadnak kitűnő szél-energiaművek építésére alkalmas területek. A szélenergiát elsősorban a Kisalföld területén lehet hasznosítani, Mosonszolonk és Mosonmagyaróvár térségében. A Szombathely-Vép tengelyen elnyúló terület is jó paraméterekkel rendelkezik.

Mivel a Duna-menti régiót kisebb folyók is átszelik, itt található Magyarország kisméretű vízi-erőműveinek mintegy háromnegyede. A Fertő-tó nádöve is nagy lehetőség a megújuló erőforrások kiaknázására. Mindenekelőtt a tüzelőfából és a faipari hulladékból származó biomassa potenciál jelentős, sőt, az egész régió hőenergia igényét is kielégíthetné.

Pannónia nagyon gazdag földfelszín alatti meleg- és termálvízkészlettel rendelkezik. Ennek jelentős részét hasznosítják is gyógyvízként. Ezek másodlagos hasznosításánál lehetőség nyílik a fennmaradó hulladék hő felhasználására. Rövidtávon azonban aligha lehetséges a széleskörű hasznosítás, a jelentős költségigény és a lehetséges környezeti kockázatok nem megfelelő ismerete okán. Fejlesztések lehetségesek, így már több településen is működnek geotermikusan tárolt távhő-hálózatok (Körmend, Vasvár).

Klaszterépítés

A klaszterek potenciálok összekapcsolásával az EuRégió gazdasága igazi sikertörténetet tudhat magáénak. A következő példák sokat ígérő kezdeményezések a közös gazdasági tér erősítéséhez:

A nemzetközi vérkeringésbe is bekapcsolt Pannon Autóipari Klaszter, amely az EuRégió West/Nyugat Pannónia kezdeményezésében jött létre, az Audi Hungaria gyárnak jó lehetőséget biztosít arra, hogy a környékbeli beszállítókat foglalkoztassa. Az együttműködési hálózat bekapcsolásával érik el a KKV-k a szükséges kapacitást és a megkövetelt minőségi szabványok betartását.

Az osztrák és magyar ipari vállalatok szinergia hatásainak kihasználásával hozták létre a Szentgotthárd-Heiligenkreuz Ipari Park létesítményét, egy olyan gazdasági telephelyet, amely a régió határain túlmutató vonzáskörzettel rendelkezik. A Graz és Budapest közti nemzetközi útvonalon fekvő ipari park Dél-Burgenlandnak és a határos megyének magas

színvonalú ipari telephelyet biztosít. A különleges ebben a fejlesztésben az, hogy államhatárokon túli ipari területeket egyesít és bilaterális határátkelő köti össze.

Gyakran hátráltatják az együttműködést a partnerországok jogrendszerének különbözőségei. Itt a mindkét jogrendszerben járatos jogászok közreműködésére van szükség, ezért is kell ügyvédek és adótanácsadók bevonni az ipari park mindennapi tevékenységébe.

A megújuló energiák területén a Güssingi Technológia Központ - amely erre a témakörre specializálódott - magyar vállalatokat integrál, melyek ezen területen még kevesebb know-how-val rendelkeznek. Mivel azonban a jövőben a magyar piac is kiaknázandó lehetőségekkel kecsegtet, ezen technológiai formák osztrák oldali tapasztalatok felhasználása vállalati együttműködések formájában mutatkozhatnak meg. Itt kell megemlíteni olyan megújuló energiaforrásokat, melyek a határ mindkét oldalán előfordulnak (szélenergia, geotermikus energia, napenergia). Az együttműködések és meglévő tapasztalatainak kamatoztatása minden résztvevő partnernek érdekében áll. A Fertő-tó körüli nád majdhogynem felkínálja a lehetőséget határon átnyúló biomassza együttműködésre. Ezt leghatásosabban egy olyan hálózat tudja megoldani, amely a határ mindkét oldalán szállítók és értékesítők láncolatából áll.

Együttes fejlődés

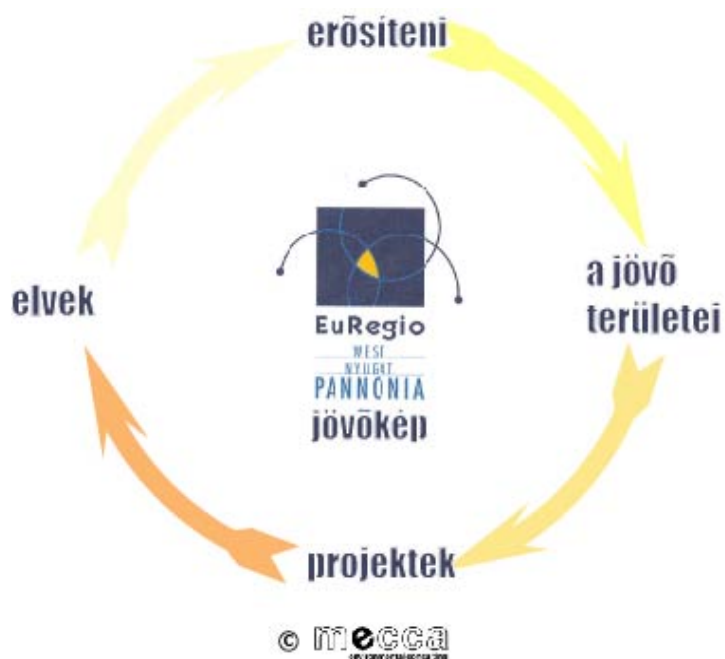
Az EuRégión a határon átnyúló együttműködések hosszú sorára tud például szolgálni. Annak érdekében, hogy az EuRégión a kibővült Európában is sikeresen kiaknázhassa a jövő fejlesztési lehetőségeit, még hatékonyabbá kell tenni az együttműködést. Mindenekelőtt a kommunikáció, a vezérprojektek, rendezvények, a közös technikai titkárság működtetése, közös prioritáskijelölés és a munkacsoportok területeit kell megvizsgálni. Általánosan optimalizálni kell a belső- és külső hálózatépítést.

A Médiaakadémia létrehozásával, ahol újságírói képességeket, de gazdasági know-how-t és PR-tudást is oktathatnak, a nyilvánosság felé irányuló munka is javítható az EuRégióban. Így olyan szakemberek képzése válhat valóra, akik legalább két nyelven beszélnek és a média területén és jártasak. Az is fontos, hogy nyelvi ismereteket közvetítsenek (német/magyar), így természetessé válhat az együttműködés a három nyugat-dunántúli megyével, ahol már léteznek hasonló kezdeményezések.

Mivel egyre több fiatal használja az internetet, a „Fiatalság Bécsben” honlap mintájára létre lehetne hívni egy virtuális „Pannónia oldalt”, amely a régió képzési kínálatán túl a fiatalok számára is érdekes kulturális-, sport- és szabadidő-programokat kínál. Egy határon átnyúló iskolai projekt keretében többnyelvű, fiataloknak szóló magazin megjelentetésének ötlete is felmerült.

Annak érdekében, hogy az ifjúságot jobban integrálják az EuRégión életébe, a jövőjéről szóló párbeszédbe, létre lehetne hívni egy EuRégiós Ifjúsági Parlamentet, az EuRégión Weinviertel - Dél-Morvaország - Nyugat-Szlovákia mintájára, ahol is a burgenlandi és nyugat-dunántúli fiataloknak lehetőségük nyílna a régió jövőképeinek együttes megformálására.

40. ábra Organigramm: Elvek – Erősségek – Jövőmezők – Projektek

Forrás: Mecca Consulting

VII.3. AZ EURÉGIÓ SZÜKSÉGES SORONKÖVETKEZŐ FEJLESZTÉSI LÉPÉSEI

Területrendezés, területfejlesztés, közlekedés és informatika

Az EuRégió belső koordinációjának javítása; kiépíteni és elérhetővé tenni a már meglévő digitális tervezési rendszereket; határon átnyúló kerékpárutak koncepciója; a „közlekedés az érzékeny területeken” koncepció követése; egy kétoldalú EuRégió projekt-adatbázis létrehozása; az EuRégió bekötése nemzetközi hálózatokba, a fejlődő közlekedési tengelyek javítása.

Gazdaság

Cél 1 területek együttműködésének előkészítése/tanácsadás; az ipari parkok fenntartása kiépítése; megújuló energiák potenciáljának felmérése; a KKV szektor és a klaszterképzés határon átnyúló megerősítése; a nyugat-déli különbségek csökkentése az EuRégióban.

Turizmus, kultúra és közös kultúráörökség

Többnyelvű EuRégiós útikönyv; együttműködés a „Termálturizmus” területén; témacsomagok és transznacionális telephely-menedzsment fejlesztése; együttműködés a „rekreáció és wellness” témakörében.

Természet, környezet- és vízvédelem

Az UNESCO világörökség közös fejlesztési terve; határon átnyúló környezet-monitoring felépítése; márkaképzés agrártermékek részére; további együttműködés a naturparkok témakörében; együttműködés a megújuló energiák, a megújuló energiaforrások és geotermikus energia területén.

Foglalkoztatás

A sikeres határ menti együttműködés felépítése / megváltoztatása; határon átnyúló munkapiaci adatbank felépítése; a külföldiek foglalkoztatását és az ingázókat szabályzó törvény megvitatása; munkahelyi migráció prognózisának elkészítése; a munkahelyi különbségek csökkentése; hosszú távon: határon átnyúló foglalkoztatási paktumok létrehozása.

Képzés és ifjúság

A sikeres határ menti együttműködés felépítése / megváltoztatása; határon átnyúló munkapiaci adatbank felépítése; a külföldiek foglalkoztatását és az ingázókat szabályzó törvény megvitatása; munkahelyi migráció prognózisának elkészítése; a munkahelyi különbségek csökkentése; hosszú távon: határon átnyúló foglalkoztatási paktumok létrehozása.

41. ábra Foglalkoztatottak száma az EuRégióban szakmák és szolgáltatások szerint

A foglalkoztatottak száma EuRégióban	539 863	124 500	415 363
% -os eloszlásban			
AB Mezőgazdaság	5,7	5,9	5,6
C Bányászat és, kő- és földkitermelés	0,2	0,2	0,2
D Termelés	28,9	16,1	32,7
E Energia-és vízszolgáltatás	1,3	0,6	1,5
F Építőipar	8,3	14,1	6,5
G Kereskedelem, szervíz, gépkocsijavítás	13,2	16,1	12,3
H Szállásadói és vendéglátó-ipari tevékenység	4,8	5,4	4,6

I	Közlekedés-, és postai szolgáltatás	7,0	5,8	7,4
J	Kölcsön-, és biztosítási tevékenység jellegű szolgáltatás	1,8	3,2	1,4
K	Bérbeadás, kölcsönzés	5,2	6,4	4,9
L	Közigazgatás, honvédelem, társadalombiztosítás	6,9	9,1	6,3
M	Oktatás	6,9	5,8	7,3
N	Egészségügy-, állategészségügy- és szociális szolgáltatás	6,2	7,2	5,9
OPQ	Egyéb, köz-, vagy személyi szolgáltatás	3,6	4,0	3,4

Forrás: Az EuRégio számokban 2003

Egészség- és szociális ügyek

Határon átnyúló egészségügyi kutatás és kongresszusok kiépítése; osztrák és magyar minőségbiztosítási rendszerek közelítése; az gyógyturizmus téma megvitatása.

Közbiztonság és katasztrófavédelem

Közös adó-vevő rendszer létrehozása (TETRA); további együttműködés a mentők és különleges segítő alakulatok határon átnyúló kommunikációs és monitoringtevékenységének területén; a civilvédelmi rendszer kiépítése.

EuRégio (általánosan)

Költségvetés-tervezés (évente kb. 300.000 €); EuRégio-díj létrehozására (különleges határon átnyúló teljesítmények elismerésére); EuRégio-ülések szervezése (évenkénti ülés egy aktuális témával kapcsolatban); évenként a legfontosabb témák kijelölése; közös web-jelenlét és weboldal.

VIII. FINANSZÍROZÁSI LEHETŐSÉGEK

Burgenland teljes egészében az Európai Unió 1. Célkitűzésébe tartozik, ugyanígy Nyugat-dunántúl térsége is a csatlakozást követően. Magyarország csatlakozásával az Európai Unióhoz hozzáférhetővé válnak az Interreg források immár mindkét fél számára, melyek jelentőségét tovább növeli, hogy a későbbi programozási időszakban lehetséges Burgenland 2. Célterületbe való átkerülése is a fejlettségi mutatók alapján.

A Magyarország-Ausztria határszakaszon megvalósítandó határon átnyúló hatású projektek EU-s finanszírozási lehetőségei Magyarország uniós csatlakozásával tehát alapvetően megváltoznak. A csatlakozást megelőző időszakban indított programok azonban részben áthúzódnak a csatlakozást követő időszakra is. Egy részükhöz kapcsolódóan a pályázati felhívás még a csatlakozás dátuma előtt megjelenik, de megvalósításuk arra az időszakra esik, mikor Magyarország hivatalosan az Európai Unió tagja lesz. A lezáruló Phare programokkal egy időben a magyar-osztrák Phare CBC – Interreg IIIA program helyét Interreg-Interreg program veszi át, s a magyar oldali pályázók is hozzájuthatnak az Interreg forrásokhoz. Az átmeneti állapot menedzselése a programok kezelőinek jelentős plusz feladatot, a potenciális pályázóknak azonban a lehetőségek és források szélesebb tárházát, jelentik. Az Interreg iránt a magyar oldalon nagy a várakozás, ugyanakkor a Phare támogatásokhoz képest kisebb pénzügyi keret áll majd rendelkezésre. Az Interreg IIIA program mellett az EuRégió területén működő szervezetek közös projektjeinek finanszírozására további lehetőséget nyújt az Interreg IIIB és Interreg IIIC pályázatokon való részvétel.

Miután a jelen dokumentumnak nem célja, hogy megismétlje mindazon fejlesztési elképzeléseket, melyeket az EuRégió térsége a Strukturális Alapokból tervez megvalósítani, így a Strukturális Alapok felhasználására vonatkozóan itt most csak hivatkozhatunk az erre vonatkozó alábbi programdokumentumokra: Burgenland Tartományi Fejlesztési Program, Nyugat-dunántúli Régió Területfejlesztési Programja, Magyarország Nemzeti Fejlesztési Terve). Ezt figyelembe véve természetesen számos projektjavaslatat esetében lehetséges, hogy az Interreg forráson túl a megvalósítás Strukturális Alapokból is lehetségessé válik a későbbiekben, ezért az érintett döntéshozó szervezetek forráskoordinációs tevékenysége meghatározó fontosságú lesz a 2004-2006. időszakban.

VIII.1. PHARE FORRÁSOK

Kisprojekt Alapok

A magyar-osztrák határszakaszon 3 olyan kisprojekt alap van, melyek megvalósítási időszaka részben vagy egészben az átmeneti időszakra esik. A jelenleg még futó 2000. évi keretből finanszírozott projekteket 2003. során le kell zárni.

A 2003. februárjában meghirdetett 2001. évi kisprojekt alap beadási határideje április 24-én volt. További nyílt pályázati lehetőséget jelent a 2002. és 2003. évi kisprojekt alap. A pályázati feltételek a kisprojekt alapok ismerőinek nem jelentenek újdonságot, hiszen azok lényegében ugyanazok maradtak, mint a 2001. évi alap esetében. A pályázható témák:

- Regionális tervezés és fejlesztés
- Gazdaságfejlesztés és együttműködés, ideértve a turizmust is
- Emberi erőforrások fejlesztése

- Környezet- és természetvédelem

Keretpályázatok támogatási konstrukció (grant scheme)

A Kisprojekt Alapok mellett a Phare CBC keretében lehetőség nyílt néhány olyan terület támogatására, melyek korábban nem, vagy csak nagyon szűkösen juthattak hozzá Phare támogatásokhoz. A 2002. és 2003. évi keretből 2-2 támogatási konstrukció (grant scheme) kerül meghirdetésre, melyek a koncentrált támogatás elvét követve a Magyarország-Ausztria Phare CBC – Interreg IIIA program Közös Programozási Dokumentumában lefektetett célrendszer egy-egy konkrét intézkedéshez kötődnek.

Ezek a 2002. évi keretből:

- Határon átnyúló környezetvédelmi infrastruktúra hálózatok
- Az együttműködés fejlesztése a képzés, a szakképzés, és a kutatás területén

A 2003. évi keretből:

- Határon átnyúló közlekedési infrastruktúra hálózatok
- Határon átnyúló turizmusfejlesztési hálózatok

A 2002. évi támogatási konstrukció 2003. május 5-én meghirdetésre kerültek, a 2003. évek várhatóan 2004. első negyedévében lesznek meghirdetve.

A környezetvédelmi támogatási program keretében olyan tevékenységek támogatására nyílik lehetőség, melyek a régió területén környezetvédelmi fejlesztéseket valósítanak meg a következő területeken:

- I. komponens: Tanulmányok és emberi erőforrás-fejlesztés (projektméret: 70 000-200 000 EUR)
- II. komponens: Környezetvédelmi infrastruktúra beruházások (szelektív hulladékgyűjtés, ártalommentes szennyvízelhelyezés) (projektméret: 300 000-1 300 000 EUR)
- III. komponens: Megújuló energia használatának ösztönzése (projektméret: 300 000-900 000 EUR)

A támogatási konstrukció első kerete a későbbi környezetvédelmi infrastruktúra beruházások előkészítését szolgálja tanulmányok, tervek, s egyéb projekt-előkészítő dokumentumok készítésének támogatásával. A rendelkezésre álló keretösszeg a három komponensre mindösszesen 8 millió euró.

A humán erőforrás fejlesztési támogatási program keretében olyan tevékenységek támogatására nyílik lehetőség, melyek a regionális gazdaság illetve munkaerőpiac igényeihez illeszkedő fejlesztéseket kívánnak megvalósítani az alábbi területeken:

- I. komponens: A határrégió gazdasági igényeihez illeszkedő képzési és tréningprogramok
- II. komponens: Határon átnyúló kutatási programok

A támogatható projektméret mindkét komponens esetében 70 000-500 000 euró között van, a rendelkezésre álló keretösszeg mindösszesen 4 millió euró. A humán erőforrás fejlesztési támogatási konstrukció hangsúlyos területe a gazdálkodó szervezetekkel való együttműködés,

ezért a többi Phare CBC támogatástól eltérően ez esetben kifejezetten elvárás a profitorientált szervezetekkel (főleg kis és középvállalkozásokkal) folytatott partnerség.

A 2003. évi támogatási konstrukciók közül a **közlekedési infrastruktúra fejlesztését szolgáló grant** az elérhetőség javítását tűzte ki célul a határ régióban a következő területeken:

- I. komponens: Tanulmányok, tervek és egyéb szolgáltatások (projektméret: 10 000-200 000 EUR)
- II. komponens: Közlekedési infrastruktúra fejlesztési beruházások (projektméret: 500 000-2 000 000 EUR)

Az első komponens a környezetvédelmi grant-hez hasonlóan részben a később rendelkezésre álló források fogadására való felkészülést szolgálja, részben pedig a határhoz vezető utakhoz kapcsolódó szolgáltatások és beszerzések, főleg információs szolgáltatások és tömegközlekedés-koordináló intézkedések támogatásával. A második komponens a közvetlenül határhoz vezető utakhoz és az azokhoz közvetlenül kapcsolódó 3, 4, 5 számjegyű utakhoz kapcsolódó építési és felújítási munkákat, közlekedéstechnikai és közlekedésbiztonsági beruházásokat támogatja. A rendelkezésre álló keret mindösszesen 8 millió euró.

A **turizmusfejlesztési hálózatokhoz kapcsolódó támogatási konstrukció** elsősorban a természeti és kulturális értékeken alapuló turisztikai attrakciók, kapcsolódó létesítmények, információs irodák és szállás kialakítását és fejlesztését támogatja a kerékpáros, kulturális és természeti turizmus területein, de támogatás nyújtható az egyedi kulturális örökség és kulturális programok közös menedzsment céljaira, valamint közös turisztikai szolgáltatások kialakítására is. Az elnyerhető támogatás mértéke 20 000-500 000 euró között van, a rendelkezésre álló teljes keret 4 millió euró. Az önerő elvárt mértéke mindegyik grant scheme estében 10%.

VIII.2. INTERREG FORRÁSOK

A csatlakozás után Magyarország teljes területe, így a Nyugat-Dunántúli Régió is 1-es célterületnek minősül, így az uniós átlaghoz képest alacsonyabb jövedelmi szint EU átlaghoz való felzárkóztatására a Strukturális Alapok keretében kiemelt támogatásokra számíthat. A kifejezett határon átnyúló hatással rendelkező projektek támogatására rendelkezésre áll majd az Interreg IIIA program, mely azonban összegét tekintve a korábbi Phare CBC támogatásokhoz képest jóval szűkebb lesz. A javasolt allokáció szerint a 2004-2006 közötti átmeneti időszak összköltségvetése a magyar-osztrák határszakaszon 8 millió euró lehet, mely kevesebb, mint korábban az egy évi Phare CBC keret.

Az átmeneti időszak talán egyik legnagyobb kihívása ebből következően a különböző források párhuzamos menedzsmentje lesz. A nagyobb volumenű beruházások, valamint a Phare által korábban nem támogatott területek támogatására a strukturális alapok állnak rendelkezésre, ezek előkészítését, illetve egyes, a fentiekben részletesebben bemutatott területek finanszírozását a kifutó Phare programok látják el, míg az Interreg források a szűk körben értelmezett határmenti projektek, innovatív közösségi kezdeményezések támogatását szolgálják majd.

Jelentős eltérés lesz a korábbiakhoz képest, hogy a szakaszosan meghirdetett, adott leadási határidejű Phare CBC programok helyébe folyamatos benyújtású programok lépnek, melyek elbírálása, finanszírozása is folyamatosan történik, legfeljebb a projektkiválasztásért felelős Kormányzóbizottságok negyedévenkénti üléseihez kötődik valamelyest.

Változik a támogatások lebonyolításának menete is. Megszűnik az Európai Delegáció kontrollja, a grant-ek esetében megszokott előfinanszírozás helyébe utólagos finanszírozás lép, részben a szűkös keret miatt megszűnik az Interreg keretében az infrastrukturális beruházások támogathatósága, ugyanakkor a Phare CBC-ben korábban nem támogatott működtetési költségekre is elnyerhető finanszírozás.

Megnövekszik viszont a magyar és osztrák oldali projektek összehangolásának lehetősége, hiszen a pályázati, bírálati és finanszírozási feltételek között korábban fennálló különbségek az Interreg-Interreg programban eltűnnek.

IX. A PROJEKT BEN KÖZREMŰKÖDŐ SZAKÉRTŐK

Projektteam

Dr. Hannes Schaffer, Dipl.Ing. Hartmut Dumke, Dipl.Ing. Petra Hirschler, Stefan Sima, Reka Katona

mecca environmental consulting, Hochwiese 27a, A-1130 Wien

Tel.: (+43-1) 52 65188 14, Fax: (+43-1) 52 65 188 11

E-mail: office@mecca-consulting.at

Dr. Gerhard Schimak, Dipl.Ing. Thomas Dillinger

Technische Universität Wien, Institut für Städtebau und Raumplanung, Karlsplatz 13, A-1040 Wien

Tel.: (+43-1) 58801- 26031, Fax: (+43-1) 58801- 26098

E-mail: gschimak@pop.tuwien.ac.at

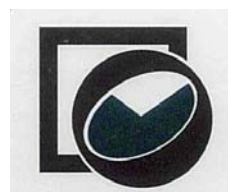
Györffy Gábor

Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht

H-9400 Sopron, Új u. 12.

Tel: (+36) 99-512-910, Fax: (+36) 99-510-150

E-mail: gabor.gyorffy@westpa.hu

Dr. Lados Mihály, Edelenyi Béla

Magyar Tudományos Akadémia, Regionális Kutató Központ, Nyugat-Dunántúl

H-9022 Győr, Liszt Ferenc u. 10.

Tel.: (+36) 96 516-570, Fax: (36) 96 516-579

E-mail: ladosm@edo.rkk.hu; edelenyi@edo.rkk.hu

Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzati Hivatal

- Dr. Darabos Ferenc, Győr Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala, turisztikai referens
- Kóbor Szabolcs, Győr-Moson-Sopron Megyei Területfejlesztési Tanács, projektmenedzser
- Lengyel Károly, Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzati Hivatal, vezető főtanácsos
- Nagy Gyuláné, ÁNTSz GyMS Megyei Intézete, adatszolgáltató
- Pesztenleher Lajos, Győr-Moson-Sopron Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, igazgató
- Rab János, Győr-Moson-Sopron Megyei Területfejlesztési Tanács, projektmenedzser
- Serfőző Eszter, Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzati Hivatal, idegenforgalmi referens
- Sinka András, Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzati Hivatal Védelmi Iroda, irodavezető
- Székely Imre, Győr-Moson-Sopron Megyei Területfejlesztési Tanács titkárságvezető
- Varga Gergely, EDUCATIO Kht, adatszolgáltató

Vas Megyei Önkormányzati Hivatal

- Ádám Károly, Vas Megyei Önkormányzati Hivatal Gazdasági és Területfejlesztési Titkárság, Titkárságvezető
- Csikós-Nagy József, Vas Megyei Önkormányzati Hivatal Védelmi Iroda, irodavezető
- Dr. Ghiczy Sarolta, Vas Megyei Önkormányzati Hivatal Egészségügyi, Szociális és Ifjúságvédelmi Titkárság, Titkárságvezető
- Heckmann Ferenc, Vas Megyei Önkormányzati Hivatal Gazdasági és Területfejlesztési Titkárság, területfejlesztési csoportvezető
- Kapiller Sarolta, Vas Megyei Önkormányzati Hivatal Művelődési és Sport Titkárság, Titkárságvezető
- Királyné Kerék Anikó, Savaria Tourist Kft. Munkatárs
- Oláh János, Vas Megyei Önkormányzati Hivatal Gazdasági és Területfejlesztési Titkárság, vezető informatikus
- Seibert Zoltán, Vas Megyei Önkormányzati Hivatal Gazdasági és Területfejlesztési Titkárság, területfejlesztési és környezetvédelmi munkatárs

Zala Megyei Önkormányzati Hivatal

- Balatoni Péter, Zala Megyei Közgyűlés Hivatal, Területfejlesztési, Idegenforgalmi és Vagyongazdálkodási Osztály, Informatikus
- Déri Zoltán, Zala Megyei Közgyűlés Hivatal, Területfejlesztési, Idegenforgalmi és Vagyongazdálkodási Osztály, vezető főtanácsos
- Fekete István, Zala Megyei Közgyűlés Hivatal, Területfejlesztési, Idegenforgalmi és Vagyongazdálkodási Osztály vezetője

- Dr. Halász Gabriella, Zala Megyei Közgyűlés Hivatal, Szociális és Egészségügyi Osztály vezetője
- Hochrein László, Zala Megyei Közgyűlés Hivatal, Védelmi Iroda Vezetője
- Vajda László, Zala Megyei Közgyűlés Hivatal, Művelődési, Oktatási és Sportosztály vezetője

Nyugat-Dunántúl

- Barsi Boglárka, MTA RKK NYUTI, tudományos segédmunkatárs
- Edelényi Béla, MTA RKK NYUTI, tudományos segédmunkatárs
- Grósz András, MTA RKK NYUTI, tudományos segédmunkatárs
- Dr. Lados Mihály, MTA RKK NYUTI, ügyvezető igazgató helyettes
- Smahó Melinda, MTA RKK NYUTI, tudományos segédmunkatárs
- Dr. Horváth Csaba, VÁTI TFI Nyugat-dunántúli Regionális Képviselő, Közös technikai titkárság
- Kiss Marietta, VÁTI TFI Nyugat-dunántúli Regionális Képviselő, projektmenedzser
- Polgár Tibor, VÁTI TFI Nyugat-dunántúli Regionális Képviselő, képviselővezető
- Bozzay Balázs, Regionális Területfejlesztési szakértő
- Farsang Zoltán, Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség, projektmenedzser
- Fülöp Erika, Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség, Stratégia tervezés koordinátor
- Györffy Gábor, Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség, ügyvezető igazgató
- Hermann Judit, Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség, projektmenedzser
- Hollósi Szabolcs, Regionális Területfejlesztési szakértő
- Kiss Judit, Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség, nemzetközi kapcsolatok
- Mihály Nikolett, Nyugat-dunántúli Kerékpáros Régióért Egyesület, Pannon Pedál, projektkoordinátor
- Németh Ágnes, Nyugat-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség, ügyvezető igazgató helyettes
- Páli János, Regionális Területfejlesztési szakértő

Burgenland

- DI Emil Csencsits, LAD - Verkehrskoordination, Amt der Burgenländischen Landesregierung
- Mag. Manfred Dreiszker, Landesamtsdirektion - Europabüro und Statistik, Amt der Burgenländischen Landesregierung, Europaplatz 17001, Eisenstadt
- wHR DI Johann Godowitsch, Straßenbauamt Eisenstadt, Ruster Straße 1357000, Eisenstadt

- wHR Dr. Dr. Wilfried Hicke, Abteilung 5 - Anlagenrecht, Umweltschutz und Verkehr, Amt der Burgenländischen Landesregierung, LAD-Stv, Europaplatz 17001, Eisenstadt
- WHR DI Helmuth Koch, Abteilung 8 - Straßen-, Maschinen- und Hochbau, Amt der Burgenländischen Landesregierung, Hauptreferat Planung und Bauvorbereitung, Europaplatz 17001, Eisenstadt
- Dr. Hermann Krenn, Abteilung 2 - Gemeinden und Schulen, Amt der Burgenländischen Landesregierung, Landesjugendreferat, Europaplatz 17001 Eisenstadt
- wHR Dr. Claudia Krischka, Abteilung 6 - Soziales, Gesundheit, Raumordnung und Wohnbauförderung, Amt der Burgenländischen Landesregierung, Europaplatz 17001, Eisenstadt
- wHR DI Thomas Perlaky, Landesamtsdirektion, Amt der Burgenländischen Landesregierung, Verkehrskoordinator, Europaplatz 17001, Eisenstadt
- wHR Dr. Karl Prath, Abteilung 5 - Anlagenrecht, Umweltschutz und Verkehr, Amt der Burgenländischen Landesregierung, Europaplatz 17001, Eisenstadt
- wHR DI Rupert Schatovich, Abteilung 6 - Soziales, Gesundheit, Raumordnung und Wohnbauförderung, Amt der Burgenländischen Landesregierung, Europaplatz 17000 Eisenstadt
- wHR DI Johann Schmidt, Abteilung 8 - Straßen-, Maschinen- und Hochbau, Amt der Burgenländischen Landesregierung, Abteilungsvorstand, Europaplatz 17001, Eisenstadt
- Mag.(FH) Daniela Schuster, Regionalmanagement Burgenland GmbH, Marktstraße, 37001 Eisenstadt
- Klaus Sommer, Öffentlichkeitsarbeit, Landesverband Burgenland Tourismus, Schloss Esterházy, 7000 Eisenstadt
- Mag. Ulrike Tschach-Sauerzopf, Landesverband Burgenland Tourismus, Schloss Esterházy, 7000 Eisenstadt
- wHR Dr. Josef Tiefenbach, Abteilung 7 - Kultur, Wissenschaft und Archiv, Amt der Burgenländischen Landesregierung, Abteilungsvorstand, Europaplatz 17001, Eisenstadt
- wHR Mag. Gerhard Tschurlovits, Abteilung 6 - Soziales, Gesundheit, Raumordnung und Wohnbauförderung, Amt der Burgenländischen Landesregierung, Europaplatz 17001, Eisenstadt
- Dr. Eduard Weber, Abt. 5 - Naturschutz, Biologische Station Illmitz
- wHR Dr. Heinrich Wedral, LAD-Stabsstelle Europabüro und Statistik, Amt der Burgenländischen Landesregierung, Europaplatz 17001 Eisenstadt,